
STENOGRAFISCHE NOTULEN VAN DE PROVINCIERAAD VAN ANTWERPEN

VERGADERING VAN

8 DECEMBER 2022

PROVINCIERAAD VAN ANTWERPEN

VERGADERING VAN 8 DECEMBER 2022

De vergadering wordt geopend te 14.00 uur.

De heer Provinciegriffier is aanwezig.

Tekenden de aanwezigheidslijst:

ANCIAUX Koen
BAKELANTS Ann
CALUWÉ Ludwig
CLAESSEN Jan
COLSON Mireille
COTTENIE Christ'l
CUYLAERTS Nathalie
DANEELS Tobias
DE HAES Jan
DE QUICK Erik
DE WINTER Stefan
DILLEN Koen
FRANÇOIS Catherine
GEYSEN Kris
GYS Seppe
HELSEN Katleen
LAUWERS Linda
LEMMENS Luk
PALINCKX Koen
SCHOOFs Louis
SOHIER Rudy
STEVENS Lili
TALHAOUI Fauzaya
VALKENIERS Bruno
VAN DIENDEREN Ilse
VAN HAUTEGHEM Marleen
VAN OLMEN Mien
VAN RANSBEECK Brend
VANDENDRIESSCHE Diederik
VERHAERT Inga
VERHAEVEN Eddy
VRANCKEN Isabelle
WECKHUYSEN Wendy

Verontschuldigd:

Mevrouw de Gouverneur
BOONEN Nicole
VAN GORP Valery
JACQUES Ilse

De raad is bijeen in openbare vergadering.

OPENBARE VERGADERING

VOORZITTER.- Goedemiddag allemaal, allemaal van harte welkom op de verdere zitting van onze provincieraad van 2 december.

2. Economie, streekbeleid en Europa

Nr. 2/1 van de agenda

Tussenkomen van mevrouw Mien Van Olmen over de rol van de provincie in de uitrol van warmtenetten in Kempische gemeenten.

VOORZITTER.- Mevrouw Van Olmen heeft het woord.

Mevrouw VAN OLMEN.- Goedemiddag collega's, voorzitter, geachte deputatie, griffier en collega raadsleden. Ik wil graag even tussenkomen over de rol van de provincie in de uitrol van warmtenetten. Ik denk dat dit het moment is, de kwetsbaarheid in onze energievoorziening is ongezien groot en maakt het ons momenteel bijzonder duidelijk. Herentals, mijn stad, maar ook Turnhout, Hoogstraten, Beerse, Geel die hebben onder regie van IOK en met warmtemakelaar Kempen al werk gemaakt van een warmteplan. Op basis van een warmtezoneringkaart zijn deze lokale besturen nu aan de slag om het warmtebeleid uit te rollen in hun lokaal bestuur. Maar dat is niet evident, het vraagt echt goede voorbeelden en inspanningen om dat pad te effenen en om die innovatie, die praktijk in de handen te krijgen om daarmee aan de slag te gaan. We hebben al goede voorbeelden, de woonwijk Niefhout in Turnhout, bedrijventerrein de Kluis in Hoogstraten, Merksplas-kolonie, het zwembad en de sporthal in Mol, het operationele warmtenet in onze regio maar daar zijn ook hier en daar nog problemen mee, maar het mag echt nog wel wat meer zijn en de lokale besturen snakken naar deskundigheid en bijstand om aan de slag te gaan. Warmtenetten en die collectieve warmte maken ons immers minder afhankelijk van die fossiele brandstof zoals aardgas of stookolie, bovendien kan de warmte lokaal geproduceerd worden, duurzaam en draagt bij aan de vermindering van de CO₂-uitstoot, dus allemaal elementen om te zeggen: het kan niet snel genoeg gaan. Ik ben dan ook blij om te lezen dat de provincie Antwerpen aangeeft in 2023 verdere stappen te willen zetten op energie en warmtenetten en mijn vraag is dan ook, welke rol zal de provincie opnemen in die uitrol van warmtenetten en dan in het bijzonder voor de Kempische gemeenten?

Nr. 2/2 van de agenda

Tussenkomen van de heer Diederik Vandendriessche over de stand van zaken in verband met proefboringen naar geothermie.

VOORZITTER.- Dank u wel mevrouw Van Olmen. Mijnheer Vandendriessche heeft het woord.

De heer VANDENDRIESSCHE.- Dank u wel voorzitter. Ik heb een tussenkomen over de stand van zaken in verband met proefboringen naar geothermie. De energiecrisis dwingt ons allen om creatief te zijn, op zoek te gaan naar alternatieve energiebronnen. In 2015 startte de onderzoeksinstelling VITO met proefboringen naar geothermie of aardwarmte in de Kempen, de zogenaamde Balmatt-site in Mol. Aardwarmte is bijzonder duurzaam, het is een hernieuwbare bron die steeds beschikbaar is. De gloeiend hete aardkern zorgt zelf voor de constante opwarming van het opgepompte water, zonder CO₂-uitstoot of afval. Afgekoeld water kan dan weer worden opgewarmd in een natuurlijk recyclageproces.

Het proefproject in Mol leek meteen behoorlijk succesvol. Fluvius, toen onder de naam Eandis lanceerde namelijk in 2017 in de gemeenten Dessel en Mol een project met een warmtenet voor 2000 gebouwen, waaronder enkele nieuwbouwprojecten, het plaatselijk zwembad en het ziekenhuis. Het voorgestelde plan omvatte 30 kilometer aan ondergrondse buizen. Het netwerk, opgebouwd uit transport- en distributieleidingen, zou zowel richting Dessel als Mol in verschillende fasen worden uitgerold. Tegen 2022 was de eindrealisatie voorzien en het leek

slechts een kwestie van tijd voor de rest van de Kempen zou volgen. Maar in 2019 kwam er slecht nieuws voor het geothermische warmtenetwerk, de geothermiecentrale leverde onvoldoende vermogen om het uitgebreide netwerk te voeden. De ambitie om de woningen, scholen en bedrijven te voeden met warm water bleek niet realistisch, klonk het. De plannen voor het netwerk werden on hold gezet.

Daarnaast werd op een gegeven moment ook het hele geothermie-onderzoek van VITO stopgezet. In 2019 werd de geothermiecentrale stilgelegd na een aardbeving van 2,1 op de schaal van Richter, die ook voelbaar was in het centrum van Dessel. Het duurde twee jaar voor het onderzoek opnieuw zou opstarten. De onderzoeksinstelling liet inmiddels verschillende mini aardbevingen plaatsvinden om te weten te komen hoe die ontstaan in het kader van de boringen en hoe ze in de toekomst te vermijden.

De provincie steunt al meer dan vijf jaar de proefboringen naar geothermie, jaarlijks wordt er honderdduizend EUR voorzien om uit te betalen aan VITO in het kader van een raamovereenkomst.

Vandaar mijn volgende vragen, wat is nu de stand van zaken van het VITO-onderzoek naar geothermie? Worden er nog proefboringen uitgevoerd? Welke perspectieven bestaan er nu voor de mogelijke uitrol van een warmtenet in de directe omgeving of andere plekken in de provincie? Waarvoor wordt honderdduizend EUR van de provincie precies aangewend? Het onderzoek heeft lange tijd stilgelegen, heeft dat een impact gehad op die raamovereenkomst? De raamovereenkomst zelf maakt deel uit van het flankerend energiebeleid in onze provincie, als geothermie op korte termijn geen oplossingen biedt, is het dan niet interessanter om andere projecten te steunen, bijvoorbeeld riothermie, warmte vanuit waterzuiveringsinstallaties?

VOORZITTER.- Dank u wel. Gedeputeerde Helsen heeft het woord.

Mevrouw HELSEN, gedeputeerde.- Dank u wel voorzitter en collega's voor deze vraagstelling. Het klopt inderdaad dat wij vandaag nog voor grote uitdagingen staan als het over energie gaat, want het is vandaag ook nog de situatie dat 93 procent van de warmte die in Vlaanderen gebruikt wordt afkomstig is van fossiele brandstoffen.

Collega Van Olmen, de gemeenten in het werkingsgebied van IOK krijgen inderdaad begeleiding van IOK en dat gebeurt in het kader van het EFRO-project Warmtemakelaar Kempen, maar dit gebeurt tevens in goede samenwerking met de provincie Antwerpen. Onze dienst Economie en IOK stemmen heel regelmatig af over de verschillende projecten die in onze provincie lopende zijn. Er is ook een goede afspraak met IOK als het bijvoorbeeld gaat over de glastuinbouw in de provincie Antwerpen, dat het daar enkel de provincie is als bestuur dat daar de begeleiding op zich neemt. En op dat vlak hebben we in Hoogstraten en Rijkvorsel vanuit onze diensten al een aantal mogelijkheden bekeken. Het klopt dat in samenwerking met VITO gewerkt wordt rond de warmtezoneringkaarten voor alle gemeenten in onze provincie, dus VITO heeft dat voor alle gemeenten in onze provincie opgemaakt. Ze hebben de voorbije jaren ook een aantal haalbaarheidsonderzoeken gedaan naar warmtenetten. Het warmtezoneringplan bestaat eruit dat zij een onderverdeling gemaakt hebben van de verschillende gebieden in onze provincie, om daarop verder te bouwen. Het is belangrijk om met de lokale besturen en de verschillende economische partners aan de tafel te zitten om te bekijken hoe er verdere stappen kunnen gezet worden. De voorbije twee jaar hebben wij het raamakkoord ook deels ingezet om een meer structurele ondersteuning van duurzame warmte mogelijk te maken. VITO heeft heel veel data en kaartlagen verzameld die relevant zijn voor de warmtezoneringplannen en die werden dit jaar ook gebundeld en overhandigd aan alle gemeenten in de vorm van startanalyses warmtezonering.

Om de steden en de gemeente te ondersteunen in de opmaak van deze plannen, heeft de provincie met ondersteuning van VITO digitale kaarten en een begeleidende gids opgesteld en deze informatie is een eerste stap in het verder uitwerken van een breed gedragen warmtezoneringplan. We hebben in de Kempen verschillende energieprojecten met Europese subsidies gesteund, het zijn er een viertal. Een project rond aardwarmte in de Kempen, een

project samen met De Ark in Turnhout rond duurzame huurwoningen, duurzame energie dankzij CO2 en Algen bij Thomas More en ook een project waar dat ondersteuning aan gegeven is in Merksplas-kolonie in het kader van groene energie. Allemaal concrete casussen die uitgewerkt worden, die gerealiseerd worden, die gesubsidieerd worden en waar wij zelf ook als provincie heel wat kunnen uit leren, om dus de gemeentebesturen in de toekomst goed te ondersteunen. Het is zo dat wij met IOK verder werken en bekijken dat we complementair zijn aan elkaar, want het zijn best wel complexe oefeningen die moeten gemaakt worden en oefeningen die ook serieus wat tijd in beslag nemen. We stellen vast vandaag dat we echt toch wel makkelijk twee jaar nodig hebben om een traject goed uit te rollen en te begeleiden. We zullen in de toekomst vanuit de provincie verder inzetten op de uitrol van warmtenetten, ook in Kempische gemeenten. We zullen dus ook op onze diensten de capaciteit verdubbelen, dus we hebben in de begroting die vandaag voorligt voorzien om een extra energiemakelaar in dienst te nemen, om dus toch wel meer trajecten te kunnen realiseren de volgende jaren.

Het is zo dat wij vandaag, in deputatie zelfs, de goedkeuring al gegeven hebben om een heel traject te begeleiden in het kader van een warmteplan voor zeven gemeenten van de Noorderkempen, de zone is Noordertuin genoemd, dus daar zullen wij van start gaan. Maar ook een concrete realisatie in de omgeving van Turnhout zullen wij onder de loep nemen, zodanig dat wij echt wel op basis van deze twee zones waar wij het traject concreet zullen uitrollen ook daar veel uit te leren en dan ook toe te passen naar andere besturen toe. We hebben heel concreet de vraag van Herentals ontvangen, dus in de Kempen heeft IOK ook reeds in verschillende gemeenten de ondersteuning aangeboden. En onze diensten zijn heel graag bereid om op basis van het werk dat tot nu toe geleverd is door IOK, samen met Herentals te bekijken hoe dat de verdere concrete uitrol van de plannen kunnen gebeuren. Wat nu op basis van de plannen reeds duidelijk is, is dat we ons niet mogen beperken tot de stad Herentals alleen omdat net in die zone van het economisch netwerk van het Albertkanaal er echt wel energetische potentie is bij bedrijven, om te bekijken hoe het een en ander verder op de rails kan gezet worden. Dus vanuit de plannen die we nu reeds ter beschikking hebben is ons voorstel om de ondersteuning in Herentals zeker en vast te willen opnemen en daar te bekijken hoe we de taakverdeling kunnen doen met IOK, maar om daar toch ook de uitbreiding naar de andere gemeenten in de omgeving zeker en vast onder de loep te nemen omdat daar potentieel is.

Collega Vandendriessche, u hebt een aantal heel concrete vragen met betrekking tot het VITO-onderzoek en geothermie. Ik kan u zeggen dat inderdaad in februari 2021 VITO de centrale terug heeft opgestart, de centrale draait sindsdien quasi continu en in de winter van '21 en '22 kon VITO 30 tot 50 procent van de energievraag van VITO, SCK en Belgoprocess leveren. Maar na de trilling van november dit jaar ligt de centrale terug stil en op dit moment onderzoekt VITO samen met het Franse Eneris hoe we de voelbare trillingen verder kunnen voorkomen. Op basis van dat onderzoek zullen zij de verdere stappen die nog kunnen volgen bepalen. Dus het is eigenlijk op dit moment toch nog afwachten wat het onderzoek dat momenteel lopende is als resultaat en inzichten geeft, om dan de verdere stappen te zetten. Dat betekent dat VITO op dit moment ook beslist heeft om de laatste twee putten niet te boren. Ze hebben een vergunning gekregen voor vijf boringen, ze hebben er drie gerealiseerd en voorlopig stoppen zij daar en gaan zij niet over om de twee laatste putten te boren. Wat wel duidelijk is, is dat er natuurlijk in onze provincie potentieel is voor geothermie. Dus momenteel werden er al belangrijke stappen gezet bijvoorbeeld in Mechelen, maar ook in Puurs-Sint-Amands en in Duffel is er echt wel potentieel voor restwarmte. VITO heeft naar ons toe heel duidelijk bevestigd dat er echt wel mogelijkheden zijn op vlak van geothermie om dat verder uit te rollen in onze provincie, maar VITO vindt het belangrijk om nu in eerste instantie heel erg te focussen, met Balmatt, op een wetenschappelijke onderbouwing. Zodanig dat ze op basis daarvan kunnen bekijken hoe dat de verdere realisaties kunnen uitgevoerd worden en dat zal gebeuren door andere partijen om de projecten effectief te realiseren. Momenteel wordt er echt wel werk van gemaakt om een drie tot viertal casussen effectief uit te rollen. Het feit dat bijvoorbeeld Vlaanderen ook beslist heeft om geothermie te ondersteunen via de call groene warmte, betekent dat we echt wel mogen vaststellen dat er een boost kan gegeven worden aan de verschillende plannen die vandaag op de tafel liggen.

De voorbije jaren werd er door VITO in opdracht van onze provincie vooral onderzoek gedaan binnen het thema duurzame warmte. Zo werden er dus de haalbaarheidsonderzoeken uitgevoerd, het potentieel van restwarmte werd via verschillende onderzoeken meer in detail bepaald, zoals bij Agfa-Gevaert in Mortsel, maar ook in Willebroek en op industriezones in Mechelen. De startanalyses warmtezonering werden vormgegeven voor alle lokale besturen en dat is dus in het kader van de raamovereenkomst en die honderdduizend EUR wordt daarvoor gebruikt. Het is zo dat bij de Balmatt-site in Mol geen gebruik gemaakt werd van het raamakkoord, dus we hebben VITO niet betaald voor de metingen in hun eigen warmtenetproject, maar de middelen zijn gebruikt voor het onderzoek waar ik net naar verwezen heb. Vermits dat het raamakkoord niet wordt aangewend voor de boringen in Mol, is er ook geen impact geweest voor wat de middelen betreft die de provincie voorzien heeft. Zoals reeds vermeld worden alle potentiële warmtebronnen bekeken, het is niet enkel en alleen geothermie maar ook alle andere mogelijkheden worden bekeken, restwarmte, aquathermie, riothermie, diepe of ondiepe geothermie, dus het is niet zo dat het beperkt blijft tot geothermie enkel en alleen. Er is heel veel potentieel dus de volgende periode zal er heel ijverig verder gewerkt worden op de onderzoeken die reeds gebeurd zijn, alle informatie die we ter beschikking hebben en de resultaten van de onderzoeken die we op dit moment nog afwachten.

VOORZITTER.- Dank u wel voor het antwoord.

Nr. 2/3 van de agenda

Tussenkomst van mevrouw Fauzaya Talhaoui over POM en Ferrarisbos in Wilrijk.

VOORZITTER.- Mevrouw Talhaoui heeft het woord.

Mevrouw TALHAOUI.- Dank u wel voorzitter, ondervoorzitster, griffier, beste collega's, het Ferrarisbos in Wilrijk is het oudste en meest waardevolle bos in Antwerpen. Dit bos wordt gekenmerkt door een grote variatie in biodiversiteit en duidt het ecologisch belang ervan aan. De afgelopen jaren is er fel gevochten voor dit bos toen bekend werd dat het ingekleurd was als bedrijventerrein en het bedrijf Essers het wilde kappen om erop te bouwen. De stad Antwerpen heeft onlangs een deel van dit Ferrarisbos gekocht van het bedrijf Essers zelf en van het bedrijf ING NV die daar ook eigendom heeft voor respectievelijk drie miljoen EUR voor Essers en drie miljoen EUR voor ING. Zo zal het bos behouden worden en toegankelijk worden gemaakt voor het publiek en tegelijkertijd de functie van waterbufferingszone op zich nemen. De creatie van een ecologische waterbuffer levert een belangrijke bijdrage aan een robuuste waterhuishouding in het industriegebied Ter Beke en omgeving. Spijtig genoeg is het allemaal verkeerd gelopen met de wijzigingen van de bestemming in 2004, dat was een zeer grote vergissing want toen werd er 2,5 hectaren van dat Ferrarisbos gekapt en is dat verdwenen voor de aanleg van een parking.

De stad Antwerpen heeft in een collegebesluit van 14 oktober van dit jaar, 2022, gezegd dat de POM blijkbaar ook een grond van elfduizend vierkante meter wil aankopen van ING-België ter ontwikkeling en ontsluiting van dit bedrijventerrein. Het stond niet alleen in het collegebesluit, ook bepaalde pers is daarop ingegaan. POM Antwerpen wil deze grond blijkbaar in de markt zetten en deze grond zal ook nooddiensten en nutsdiensten een plek geven om te gebruiken.

Ik heb daar vragen bij. Welke bedrijven wil de POM aantrekken op dit terrein als eigenaar? Bestaat er geen risico dat de verkoop van de gronden aan de randen van dit gebied de waterbuffering in het gedrang kan doen komen? Waarom kan de provincie Antwerpen het goede voorbeeld van de stad Antwerpen niet volgen en belangrijke stukken van dit waardevolle historische bos behouden en vrijwaren als ecologische groene zone, in het kader van onze klimaatadaptatie en -mitigatie? Dank u.

VOORZITTER.- Dank u wel. Gedeputeerde Helsen heeft het woord.

Mevrouw HELSEN, gedeputeerde.- Dank u wel voorzitter. Collega, ik wil beginnen met de juiste informatie eerst aan u ter beschikking te stellen. Ik wil beginnen met te zeggen dat het perceel momenteel nog niet is verworven door POM, maar dat het niet gaat over de oppervlakte waar u naar verwijst, het is dus toch wel veel kleiner. Het perceel dat momenteel nog in eigendom is van ING is drie hectaren groot, dus dat is toch wel een pakje kleiner. Van die drie hectaren is een hectare bebost en twee hectaren helemaal onbebost. Het klopt dat de stad Antwerpen twee hectaren aankoopt en dat gaat allemaal over beboste zone, net met de bedoeling om die bebossing te bewaren en om ervoor te zorgen dat er net een ecologische waterbuffer kan aangelegd worden. Dus dat toch wel als belangrijke informatie, dat de oppervlakte waar u over spreekt, ik denk dat daar een komma in ontbreekt, want op basis van de informatie die wij hebben en de intenties die wij hebben gaat het dus over een veel kleiner perceel.

Het is zo dat wij een heel goede samenwerking hebben met de stad Antwerpen voor wat die zone betreft en dat er heel duidelijke afspraken zijn wie dat welke rol opneemt. Het is net de bedoeling van de stad om die verwerving te doen om net die bebossing te bewaren en om ervoor te zorgen dat ook, wat waterbuffering betreft, kan gebeuren wat nodig is. Het is reeds langer dat we, voor wat die zone betreft, samenwerken met de stad en als de POM gronden verwerft dan is dat niet met de bedoeling om natuur te bewaren, maar net om daar bedrijvigheid te ontwikkelen. En u vraagt, ja, welke bedrijven heeft POM voor ogen? Ik wil nogmaals erop wijzen dat we momenteel nog geen eigenaar zijn, dus dat we daar toch nog wel in een stadium zitten dat dat verder moet bekeken worden. Als wij als POM verwerven dan is het toch wel de werkwijze dat wij samen met de bedrijven die reeds aanwezig zijn in de buurt, in dialoog gaan en dat wij ook sowieso altijd met de stad Antwerpen in dialoog gaan om de verdere verkoopvoorwaarden te bepalen, dus dat gebeurt altijd in samenspraak. Wat voor POM wel duidelijk is, is dat het niet de bedoeling is om het hectare waarover het gaat te versnipperen in verschillende kavels, daar wordt uitgekeken naar één bedrijvigheid die daar een plaats kan krijgen en waar dat het net de bedoeling is om in gans de uitvoering net te zien hoe dat de waterhuishouding net op punt kan gesteld worden op die bedrijvzone.

Het gaat dus over een derde fase die daar uitgevoerd wordt, er zijn reeds eerste twee fases achter de rug waar dat in het geheel net heel goed bekeken is hoe dat de waterbuffering op dat perceel kan gebeuren. Dat is voorzien om dat te doen op het perceel dat de stad aankoopt en dat zal deel uitmaken van die derde fase, die in gans het gebied wordt uitgerold. Het is ook zo dat de POM doorheen de jaren al heel veel expertise heeft opgebouwd hoe dat waterbuffering en ecologische connectiviteit op een industrieterrein moet gerealiseerd worden en zij zullen naar goede voorbeelden die zij al kunnen geven, in andere gemeenten waar zij realisaties gedaan hebben ook hier wel met de grote expertise die ze op dat vlak hebben verder aan de slag gaan. Dus dat kan ik als informatie aan u meegeven wat vandaag gebeurt, wie dat wat doet, over welke oppervlakte dat het gaat en op welke manier dat het verder zal aangepakt worden.

VOORZITTER.- Dank u wel. Mevrouw Talhaoui heeft het woord.

Mevrouw TALHAOUI.- Dank u wel, dank u wel gedeputeerde ook, toch enigszins een geruststellend antwoord. Dat cijfer van elfduizend vierkante meter heb ik ook gewoon uit de pers en uit het collegebesluit gehaald, dus ik heb dat zelf niet uitgevonden. Maar bedankt voor de toelichting, ik weet niet wanneer we dan eigenaar worden via de POM van dat stuk, daar is geen tijd opgeplakt? Maar dat zullen we dan gewoon opvolgen en kijken wat er dan verder nog gebeurt.

Mevrouw HELSEN, gedeputeerde.- Daar is inderdaad de intentie om dat te verwerven, maar de notariële akte moet nog verleden worden.

VOORZITTER.- Mevrouw Van Dienderen heeft het woord.

Mevrouw VAN DIENDEREN.- Bedankt collega Talhaoui voor de vraag en gedeputeerde Helsen voor het antwoord. Het is ook voor ons als Groenen vanuit de stad Antwerpen een belangrijk

dossier. Het is op de vorige gemeenteraad gepasseerd en daar hadden wij een amendement ingediend om te zorgen voor een ecologische corridor tussen het bos dat dan door de stad gevrijwaard wordt en de achterliggende groenstrook of boselementen die dus buiten het industrieterrein liggen. Dus ik put ook een beetje hoop uit uw antwoord dat de POM met aandacht voor ecologische en groene verbindingen die ontwikkeling zal doen, dus dat is wel een heel belangrijk aandachtspunt. Wij zouden het eigenlijk ook tof vinden, zoals de collega heeft gesuggereerd, moest de POM het niet ontwikkelen op die plek maar moest er ruimte kunnen gemaakt worden voor een robuuste ecologische corridor, zoals de stad Antwerpen ook haar verantwoordelijkheid genomen heeft om dat bos te verwerven. Maar als dat niet kan dan is het echt wel belangrijk om dat stukje bos dat gevrijwaard is gebleven, om daar een ecologische verbinding richting achterliggende bosstructuren te realiseren. Dus dat is eigenlijk echt wel heel belangrijk wat u zegt dat die ecologische verbinding mogelijk wordt gemaakt.

VOORZITTER,- Gedeputeerde Helsen heeft het woord.

Mevrouw HELSEN, gedeputeerde.- Ik wil er toch heel duidelijk over zijn dat de POM zal ontwikkelen met heel veel aandacht en zorg voor de waterbuffering en de ecologische connectiviteit, maar we gaan wel aankopen met de bedoeling om daar ook ruimte te creëren voor bedrijvigheid. Dat is toch wel een belangrijke nuance die ik wil brengen dat wij niet verwerven met de bedoeling om daar natuur te creëren vanuit de POM, maar om ruimte te creëren voor bedrijvigheid. Maar met heel veel aandacht voor de waterhuishouding en de ecologische connectiviteit en we zijn daarover al geruime tijd in dialoog met de stad waarbij dat heel duidelijk bepaald is wat dat waar nodig en mogelijk is. Dat wil ik toch wel als nuance aanbrengen dat we straks niet hier het idee gecreëerd hebben met het antwoord dat de POM verwerft om een ecologische connectiviteit te realiseren en een waterbuffer.

VOORZITTER.- Dank u wel. Als er geen tussenkomsten meer zijn dan geef ik het woord aan mijnheer Van Ransbeeck.

Nr. 2/4 van de agenda

Tussenkomst van de heer Brend Van Ransbeeck over wonen in onze provincie.

VOORZITTER.- Mijnheer Van Ransbeeck heeft het woord.

De heer VAN RANSBEECK.- Goedenamiddag collega's, er beweegt opnieuw heel wat op de Vlaamse woningmarkt. Het is nu de derde keer, als ik goed tot drie kan tellen, dat ik het thema wonen op de budgetbesprekingen breng en jammer genoeg zijn de tendensen sinds de laatste budgetbespreking jammer genoeg niet veranderd. De woningmarkt is nog steeds oververhit, woningen zijn nagenoeg onbetaalbaar geworden, zowel koop- als huurwoningen, maar een nieuw element dat er dit jaar is bijgekomen zijn de energieprijzen, ik moet het u niet vertellen, waardoor dat mensen volop op zoek gaan naar manieren om hun elektriciteitsfactuur te drukken. Dat wil ook zeggen dat er een trend is of de grote vraag naar energiezuinig wonen ontstaan is, dat is de grootste verandering sinds de laatste keer denk ik dat we dit thema op tafel hebben gelegd. Dus de woonproblematiek beperkt zich niet meer langer tot vraag en aanbod in woningen en de kostprijs, maar ook tot de kwaliteit en de energiezuinigheid van de woningen. Het gevolg is dat de vraag naar alternatieven op de woningmarkt nog steeds exponentieel groeit. In de pers maar ook op allerlei manieren wordt er meer aandacht gegeven aan die kleinschalige woningen, of alternatieve woonvormen, ik wil het iets breder trekken dan enkel kleinschalige woningen en iedereen heeft recht op een betaalbare woonplek en dat is de reden waarom ik ook in onze eigen provincie dit thema opnieuw aan bod laat komen.

Alternatieve woonvormen zijn absoluut nodig en noodzakelijk om aan de toekomstige woon nood te kunnen voldoen. Waarom? Omdat in 2030 volgens cijfers 70 procent van de

gezinnen uit twee of minder personen zou bestaan. Vandaag bestaat driekwart van de woningen uit open- of halfopen bebouwing. Het is met deze mismatch tussen vraag en aanbod dat er vanuit kernversterkend beleid mee aan de slag moet worden gegaan. Geen ongeïnspireerde context loze verappartementisering, maar wel kwalitatieve woningen die voldoen aan de vraag die er speelt op dit moment. Daarom is regulering en het omkaderen van kleinschalige woningen noodzakelijk, ook in onze provincie, want als zo'n type woning wordt neergezet op een grond met woonbestemming en met een stedenbouwkundige vergunning natuurlijk, is er ruimtelijk gezien geen probleem. De Vlaamse wetgever ging er onlangs mee aan de slag, in tegenstelling tot onze eigen provincie op deze drie jaar tijd. De leemtes die er tot nu toe waren worden langzaam maar zeker ingevuld. In juli bijvoorbeeld werd er nog een nieuwe leidraad gepubliceerd om die leemtes in het decreet op te vullen of houvast te geven. Als Groene fractie pleiten wij op provinciaal niveau voor een regelgevend kader voor kleinschalige woonvormen, dit met het oog op rechtszekerheid, duidelijkheid en mogelijkheid tot initiatief voor de burger en voor gemeentebesturen. Dit kader moet de regelgeving bevatten voor tiny houses on wheels, dus het gaat hier duidelijk om verplaatsbare woningen en ook voor kleinschalige woningen van alle aard en dat ontbreekt op dit moment. Tiny houses on wheels zijn legitiem als ze worden gebruikt waarvoor ze bedoeld zijn, een semi-nomadisch bestaan. Toch is er geen plaats voor hen op de bestaande doortrekkersterreinen, die in onze eigen provincie niet erg succesvol is gebleken, of woonwagenvelden. Daarom stellen we voor om werk te maken van terreinen en plaatsen voor mobiele woningen, uiteraard met de ervaring die Kamp C intussen opgedaan heeft met andere provincies en veel te weinig met onze eigen provincie. In de beleidsnota ruimte die intussen al dateert van juni 2020, staat te lezen dat de provincie streeft 'naar een divers, duurzaam, circulair en kwaliteitsvol woonaanbod, afgestemd op de veranderende woonbehoeftes'. Gedeputeerde Helsen dat heeft u ook in uw uiteenzetting gisteren aangehaald. Bovendien is er een zeer klein stukje tekst opgenomen in die beleidsnota waarin verwezen wordt naar nieuwe woonvormen en kleinschalig wonen met als kapstok de 'Housing 4.0 Energy' project.

Ik wou polsen naar de stand van zaken van dat project, hoe zit het daarmee? En bovendien zou de provincie samenwerkingen opzetten om de beleidsvisie te vertalen in concrete acties, in eerste instantie met de eigen provinciale diensten en met andere bestuursniveaus en woonactoren. Wat is de stand van zaken van dat actieplan? En het duurzaam bouwloket waarnaar verwezen wordt, wat is daar de stand van zaken van? Welke mogelijkheden biedt het nieuwe beleidsplan ruimte voor alternatieve woonvormen en op welke manier sluit de functie wonen aan bij de speerpunten van dit plan? En tot slot, wat ons eigen expertisecentrum Kamp C betreft, hoeveel aanvragen als u daar zicht op heeft natuurlijk, kreeg Kamp C over kleinschalige duurzame constructies sinds pakweg januari 2020? Hoe adviseert Kamp C zulke aanvragen op vlak van wetgeving en praktische haalbaarheid gezien de leemtes die er op dit moment nog steeds zijn op het vlak van vergunningsverlening? En zijn er gemeentes in onze provincie waarvan u weet heeft die aanvragen van kleinschalige woningen of woonprojecten toelaten? Bedankt voor uw antwoorden.

VOORZITTER.- Dank u wel. Gedeputeerde Helsen heeft het woord.

Mevrouw HELSEN, gedeputeerde.- Dank u wel voorzitter. Collega, het klopt, u hebt de voorgaande jaren over hetzelfde thema een vraag gesteld en ik heb toen een aantal zaken gezegd en op dit moment kunnen we op basis van onderzoek dat gebeurd is, ook wel een aantal extra elementen inbrengen en ik zal sowieso ook ingaan op de verschillende initiatieven die we wel nemen, want u geeft de indruk dat wij niks doen maar we zijn alle dagen toch wel ijverig aan de slag om de problematiek aan te pakken. Maar de problemen die zich vandaag stellen zijn niet klein en vragen dus extra inspanningen om een antwoord te bieden op alle vragen die leven.

Ik heb vorig jaar aan u ook gezegd dat er twee verschillende dingen zijn. U spreekt heel erg over de tiny houses, u bent een fervente voorstander om die woonformule toe te passen, maar ik moet er toch op wijzen dat uit onderzoek dat gebeurd is bij mensen die het financieel niet gemakkelijk hebben en eigenlijk niet in de mogelijkheid zijn om een grotere woning te kopen, dat uit het onderzoek dat daarbij gedaan is, dat die mensen eigenlijk vragen om een betaalbare woning te krijgen, maar geen tiny house. Zij zijn geen vragende partij om op een zeer kleine

oppervlakte te leven, dus zij zijn vragende partij om een degelijke woning te hebben, zoals de meesten in Vlaanderen nog steeds kunnen verwerven, maar wel aan een voor hen betaalbare prijs. De groep die echt ervoor kiest om heel heel kleinschalig gaan te wonen omdat zij ervan overtuigd zijn dat dat de beste manier is om te wonen, op een zeer kleine oppervlakte vergelijkbaar met een tiny house, dat is echt een zeer zeer kleine groep. Dus ik denk dat het belangrijk is om dat onderscheid toch wel heel duidelijk te maken en te beseffen dat we er vooral over moeten nadenken hoe kunnen we ervoor zorgen dat de mensen die vandaag niet de middelen hebben om een eigen woning te verwerven, hoe kunnen zij toch wel op een kwaliteitsvolle manier wonen en hoe kunnen zij toch wel over voldoende vierkante meters beschikken om te wonen.

U verwijst naar de Vlaamse leidraad, allemaal oké, maar daar worden toch ook wel een aantal voorwaarden in opgenomen en we mogen die voorwaarden niet uit het oog verliezen. Het is niet zo dat in de Vlaamse leidraad staat kleinschalig wonen moet mogelijk gemaakt worden, maar wel onder de voorwaarden dat het inderdaad op de juiste bestemming is, dat de woonkwaliteit, die code is ook vastgelegd, waaraan dat moet voldoen dat dat in orde is, dat de afvalwatering in orde is, dat de nutsvoorzieningen voorradig zijn, dus toch wel een aantal voorwaarden waar dat dat kleinschalig wonen ook moet aan voldoen. Dat zijn minimumkwaliteiten waarvan dat onze dienst Wonen heel duidelijk aangeeft dat is echt het minimale dat absoluut noodzakelijk is om kwaliteitsvol te wonen. Eigenlijk zou het beter meer zijn dat we ter beschikking kunnen stellen, dat zijn voorwaarden waarvan wij als provincie duidelijk stellen daar moet aan voldaan worden. Minimumkwaliteit op het vlak van ruimtelijke ordening, milieu en wonen daar willen wij absoluut niks op af doen.

Als wij naar gans de problematiek kijken dan stellen wij vast dat er eigenlijk nog veel te weinig huurwoningen ter beschikking gesteld worden op de markt aan betaalbare prijzen. Dus het is belangrijk dat de huisvestingsmaatschappijen zoveel mogelijk sociale woningen bij creëren. Dat is belangrijk, maar daarnaast hebben wij zelf als provincie geoordeeld dat het belangrijk is om ook te kijken naar de private huurmarkt en te zien hoe dat wij de woonkwaliteit op die private huurmarkt kunnen vergroten. Daar hebben wij een aantal projecten lopende met Abbeyfield, met Het Pandschap, met het netwerk coöperatief wonen om verschillende initiatieven te nemen in onze provincie, om meer woningen op die huurmarkt te krijgen aan betaalbare prijzen en in goede staat en dat is iets wat wij volop onder de loep nemen en waar dat we de eerste concrete resultaten rond neerzetten. Maar het is niet zo dat dat allemaal heel snel en heel gemakkelijk gaat, maar daar worden stappen vooruit gezet.

Het volgend element waar dat onze dienst Wonen op inzet dat is het opmaken van een wooncahier in samenwerking met Vlaamse experts die in de stuurgroep zitten om dat mee vorm te geven, want de lokale besturen zijn de eerste besturen die belangrijke stappen kunnen zetten en waar dat wij vaststellen dat bepaalde expertise die interessant is, die toch aanwezig is in die lokale besturen, vandaag nog niet helemaal aanwezig is vandaar dat wij daar op inzetten om met die lokale besturen in dialoog te gaan, hen de informatie te geven welke instrumenten dat zij kunnen gebruiken als lokaal bestuur om ervoor te zorgen dat betaalbaar wonen meer kan gerealiseerd worden in hun gemeente. Dat is een cahier waar wij momenteel volop aan werken en wat wij zo snel mogelijk ter beschikking zullen stellen van die lokale besturen.

In het provinciaal beleidsplan ruimte wordt er inderdaad ingezet op kernversterking en kwalitatieve verdichting, maar dat zijn principes waarbij dat zowel klassieke- als alternatieve woonvormen kunnen gerealiseerd worden. Het is zo dat het beleidsplan de beide vormen niet uitsluit, dus het wordt allemaal mogelijk gemaakt en het is lokaal dat gekeken wordt welke invulling dat daar concreet aan gegeven wordt. Wij zullen sowieso verder werken met de verschillende trajecten die we lopen hebben en 'Housing 4.0 Energy' is daar eentje van. Daar wordt er heel concreet gekeken op welke manier dat er een bouwsysteem kan ontwikkeld worden om betaalbaar wonen mogelijk te maken. U verwijst ernaar dat dit momenteel niet toegepast wordt in onze provincie, omdat het inderdaad toegepast is in een zone die vroeger een recreatiezone was waar dat het wonen niet was toegelaten. De bestemming is daar gewijzigd en

daar wordt dus een doorstart gemaakt naar nieuwe bouwsystemen om op een meer kwaliteitsvolle manier te wonen.

Wat momenteel gebeurt door Kamp C is dat het traject geëvalueerd wordt, want uit heel het traject zijn een aantal lessen te leren en wordt er nu gekeken op welke manier dat het bouwsysteem kan toegepast worden. Het wordt vandaag toegepast in een omgeving waar dat er veel groene ruimte aanwezig is, in heel wat kernen is niet meer die groene ruimte ter beschikking om dergelijk concept toe te passen. We stellen bijvoorbeeld vast dat indien dat het oppervlakte van wonen onder het dak heel beperkt is dat het belangrijk is om voldoende ruimte te voorzien buiten de muren van de woonunit, zodanig dat de totale oppervlakte waar dat inwoners over beschikken voldoende is om te kunnen spreken van een kwaliteit van wonen. Dat zijn elementen die vandaag toch meegenomen worden om te kijken in welke omgeving is dergelijke kleinschalige unit wel van toepassing kan zijn en in welke omgeving niet. Dat is ook een van de principes die in ons beleidsplan wonen is opgenomen dat de kwaliteit van wonen niet enkel en alleen moet bekeken worden op niveau van de woning zelf, maar ook van de woonomgeving en dat daar een aantal elementen in moeten meegenomen worden. Dit wordt nu ook in de evaluatie meegenomen die Kamp C volop aan het maken is. Maar we hebben bijvoorbeeld als het gaat over energiezuinig wonen ook heel concreet in Turnhout een heel interessant project lopende, waar wij heel concreet van woning tot woning gaan om bij de mensen gaan te bekijken welke inspanningen dat er nodig zijn om hun woning betaalbaarder te maken. Het is een project waarbij dat we vijfhonderd gezinnen bereiken om dus ervoor te zorgen dat zij betaalbaarder kunnen wonen, dus toch ook wel een inspanning die geleverd wordt en die zijn vruchten afwerpt.

Wat het duurzaam bouwloket betreft, kan ik zeggen dat wij bijna klaar zijn om het volledig online te zetten. Dat betekent dat wij via al onze lokale besturen, te beginnen in de regio Kempen want daar draaien wij eerst proef met de bedoeling om daarna het uitrollen in heel onze provincie, maar alle gemeenten hebben dan alle informatie ter beschikking om ook zelf op hun website te zetten en ter beschikking te stellen van al hun inwoners. Onze medewerkers zullen dan ook klaar zitten om de adviesvragen die daaruit voortvloeien vanuit de inwoners die ermee aan de slag gaan, om die te beantwoorden. Wij kijken ernaar uit om daarmee van start te kunnen gaan en we hopen daarmee een aantal mensen in onze provincie op korte termijn toch wel goed te kunnen verder helpen. U vraagt naar concrete cijfers die binnenkomen bij Kamp C, adviesvragen tot kleinschalige duurzame constructies. Wij kunnen die informatie vandaag niet geven omdat in de registratie die zij doen, zij niet registreren adviesvraag per adviesvraag of dat het nu over het over kleinschalig wonen gaat of niet. Dus op dit moment kunnen wij daar eigenlijk geen cijfers over geven. Wat wij wel kunnen meegeven is dat er bij ons een vraag is binnengekomen van de gemeente Hoogstraten die het kleinschalig wonen niet wil toepassen voor al hun inwoners, maar zij hebben te kampen met de seizoenarbeiders die gedurende een bepaalde periode op hun grondgebied verblijven in het kader van de tuinbouw die daar heel sterk aanwezig is en waar dat zij momenteel een oplossing zoeken, een betere oplossing hoe die seizoenarbeiders kunnen gehuisvest worden omdat dat momenteel onvoldoende is en zij hebben momenteel niet voldoende woningen ter beschikking om de huisvesting van de seizoenarbeiders te doen en zij vragen daar naar een kleinschalige vorm van wonen, maar dat is opnieuw een tijdelijke vorm van wonen. Verder hebben we geen lokale besturen die de vraag stellen, maar het is wel zo dat wij vragen krijgen op welke manier dat lokale besturen instrumenten kunnen gebruiken om het wonen betaalbaarder te maken. En dan wil ik toch wel vragen collega, om dat echt in de breedte te bekijken want er zijn verschillende vormen van wonen mogelijk, niet enkel en alleen de tiny houses. Vandaar dat wij toch ook andere instrumenten willen inzetten die ook van toepassing kunnen zijn in de kernen, om daar betaalbaar wonen mogelijk te maken.

VOORZITTER.- Dank u wel. Mijnheer Van Ransbeeck heeft het woord.

De heer VAN RANSBEECK.- Dank u wel gedeputeerde Helsen voor uw antwoorden. Het is natuurlijk heel goed dat er buiten het kleinschalig wonen heel veel initiatieven worden genomen en ondersteund worden door de provincie op het vlak van sociale verhuurkantoren, huurwoningen enzovoort, kwaliteitsvol wonen. Er zijn toch nog twee aspectjes die ik wil

uitlichten, u spreekt van een onderzoek waarin blijkt dat mensen die op zoek zijn naar een woning dat het een heel kleine fractie is die specifiek op zoek is naar kleinschalige woningen. Ik zou graag het onderzoek ontvangen als u die ter beschikking heeft, maar u verwijst ernaar dus ik veronderstel van wel. Dat is een momentopname en als we naar de tendensen en de voorspellingen kijken dan weten we dat het aantal alleenstaanden en tweepersoonsgezinnen nog sterker zal groeien in de toekomst. Het is ook aan ons als politiek om in te spelen op die voorspellingen en niet aan de slag te gaan met momentopnames. Dus er wordt verwacht dat er een groeiende vraag zal zijn en het is aan ons om daarop in te spelen en omwille van dat feit kunnen we wel een voortrekkersrol spelen op het vlak van een kader creëren voor gemeenten. Uw tactiek is een beetje om toe te spitsen op de voorwaarden en de kwaliteit van het wonen, maar die stel ik niet in vraag die zijn vastgelegd per decreet. Het is goed dat die minimumvoorwaarden er zijn om huisjesmelkerij enzovoort tegen te gaan, maar ik mis wel een kader voor gemeentebesturen zoals Hoogstraten, die een tijdelijke functie wil geven of een tijdelijk woonproject wil realiseren voor tijdelijke huisvesting. Gemeentebesturen hebben op dit moment geen ondersteuning op het vlak van die vragen. En als ik dan kijk naar andere provincies zoals Vlaams-Brabant, die hebben dat wel. Die hebben een heel duidelijk kader waar ook vragen van burgers kunnen beantwoord worden. Dus dat is eigenlijk de kern van de zaak en de reden waarom ik dit punt op de agenda zet. Dat is niet om de kwaliteitsvoorwaarden op tafel te leggen, maar wel om dat regelgevend kader, die ondersteuning naar gemeentebesturen toe uit te werken.

VOORZITTER.- Gedeputeerde Helsen heeft het woord.

Mevrouw HELSEN, gedeputeerde.- Collega ik wil toch er even op wijzen dat het Vlaanderen is die het kader creëert en dat het de lokale besturen zijn die op maat van hun gemeente de situatie moeten bestuderen en een eigen invulling moeten aan geven. Dus daar vind ik toch dat we de overheden die een bevoegdheid hebben en de opdracht hebben om de kaders te creëren moeten respecteren. Dat is net hetgeen wat wij als provincie doen, wij willen naast Vlaanderen en de lokale besturen niet zelf ook nog nieuwe kaders creëren. Wat wij wel doen als provincie en waar wij wel een belangrijke rol in kunnen spelen dat is expertise ter beschikking stellen van lokale besturen en die lokale besturen ondersteunen. Maar wij willen hen niet met de vinger wijzen, we willen hen niet bij het handje nemen als het niet nodig is. Wij staan ter beschikking, wij volgen heel wat zaken op zodanig dat wij expertise ter beschikking kunnen stellen en hen kunnen ondersteunen, dat is de rol die wij vervullen. Dat is hetgeen wat wij momenteel volop aan het doen zijn en op basis van concrete projecten die mogelijk zijn, proberen wij heel veel lessen te trekken uit de oefeningen die gemaakt worden en ook die geleerde lessen delen wij met alle anderen die daarmee aan de slag kunnen.

Maar ik wil er toch wel op wijzen dat het Vlaanderen is die het kader creëert, de lokale besturen die er verder mee aan de slag gaan en dat is toch wel de keuze die wij willen maken. En ook voor wat de concrete realisaties op het terrein betreft, daar hebben wij een aantal initiatieven die Kamp C neemt, maar als we kijken, datgene wat in Vlaams-Brabant gebeurt, één dat gebeurt al vele jaren. En datgene wat we momenteel bijvoorbeeld in onze provincie opzetten met Het Pandschap, dat is nu net toch wel heel erg vergelijkbaar met datgene wat in Vlaams-Brabant gebeurt, om heel concreet te bekijken hoe dat wij het patrimonium dat er is kunnen verduurzamen en betaalbaar kunnen maken. Maar we hebben daar nu een start mee kunnen nemen deze legislatuur en ik kan u zeggen dat het geen gemakkelijke oefening is en dat wij gaandeweg stappen vooruitzetten, maar we zijn pas begonnen. We willen ook leren uit de verschillende casussen die wij nu hebben en daaruit de juiste conclusies trekken om bij te sturen, wat momenteel al volop gebeurt, om ervoor te zorgen dat er bijvoorbeeld een snellere toeleiding is vanuit lokale besturen en op welke manier dat zij dat kunnen realiseren.

VOORZITTER.- Dank u wel.

Nr. 2/1 van de agenda

**APB Provinciaal Secretariaat Europese Structuurfondsen. Meerjarenplan
2020-2025 en Kredieten 2023. Goedkeuring.**

Verslag van de deputatie

1. Bevoegdheid

De beheersovereenkomst bepaalt onder meer dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad het meerjarenplan van het APB ter goedkeuring voorlegt. Tevens wordt de jaarlijks vaststelling van de kredieten voor het komende werkingsjaar voorgelegd aan de provincieraad.

2. Juridische context

Titel IV en het artikelen 236 van het Provinciedecreet.
De beheersovereenkomst.

3. Feitelijke context en financiële aspecten

Door uw raad werd in vergadering van 26/09/2021 oprichting van het autonoom provinciebedrijf goedgekeurd. Dit provinciebedrijf werd met ingang van 01/01/2014 operationeel.

Het autonoom provinciebedrijf heeft als kernopdracht:

“De positie van de provincie Antwerpen ten aanzien van Europa, de Europese Unie, en meer bepaald ten aanzien van de beleids- en financieringsmogelijkheden die hieruit voortvloeien, te optimaliseren.”

De beheersovereenkomst bepaalt onder meer dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad het meerjarenplan van het APB ter goedkeuring voorlegt. Tevens wordt de jaarlijks vaststelling van de kredieten voor het komende werkingsjaar voorgelegd aan de provincieraad.

In het meerjarenplan worden de financiële consequenties voor de genomen beleidskeuzes opgenomen. De financiële documenten zijn digitaal toegevoegd.

In de kredieten 2023 is een budgettaire personeelsbehoefte van 17,45 VTE voorzien. Een organogram is digitaal toegevoegd.

Tevens bevatten de kredieten 2023 tegenover de vorige opmaak de nodige middelen voor de stijging in de kosten en opbrengsten omdat het programmasecretariaat van het Interregprogramma VI vanaf 2023 opgenomen wordt door APB PSES en de omzet in verband met de technische bijstand toegevoegd wordt aan de kredieten.

De jaarlijkse dotatie, die door het provinciebestuur ten behoeve van het autonoom provinciebedrijf dient voorzien te worden om haar missie en activiteiten te ontwikkelen bedraagt in het meerjarenplan:

- 2023: 170 826 EUR
- 2024: 1 159 504 EUR
- 2025: 1 302 692 EUR

XXX

Bijdrage aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

SDG 16 Bevorder vreedzame en inclusieve samenlevingen met het oog op duurzame ontwikkeling, verzeker toegang tot justitie voor iedereen en creëer op alle niveaus doeltreffende, verantwoordelijke en open instellingen

SDG-subdoelstelling 16.6 Doeltreffende, verantwoordelijke en transparantie instellingen ontwikkelen op alle niveaus.

4. Procedurele vormvereisten

De deputatie keurde dit verslag goed in zitting van 10 november 2022.

Het ontwerp van het meerjarenplan 2020-2025, kredieten 2023 van het autonoom provinciebedrijf werd door de raad van bestuur van het APB vastgesteld op 24 november 2022.

BESLUIT:

Artikel 1:

Goedgekeurd wordt het meerjarenplan 2020-2025 en de kredieten 2023 van het autonoom provinciebedrijf Provinciaal Secretariaat Europese Structuurfondsen.

Artikel 2:

Goedgekeurd wordt dat het autonoom provinciebedrijf Provinciaal Secretariaat Europese Structuurfondsen voor de realisatie van de doelstellingen in 2023 een dotatie van 170 826 EUR zal ontvangen.

VOORZITTER.- Geen vragen meer?

De stemming kan starten.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

33 leden hebben deelgenomen aan de stemming;
28 leden hebben ja gestemd;
5 leden hebben zich onthouden.

Goedgekeurd met 28 stemmen ja, bij 5 onthoudingen.

Nr. 2/5 van de agenda

Tussenkomst van de heer Erik De Quick over de betaalbaarheid, promotie en samenwerking in het kader van nieuwe werkmethoden in de bouwsector (Kamp C).

VOORZITTER.- Ondertussen heb ik ook gehoord dat er een aantal raadsleden de agenda niet zien op ABM, dan moet u inloggen en dan bovenaan de zittingsdatum veranderen naar 2 december en dan zou de zitting wel terug zichtbaar zijn. Als het niet lukt, ik denk dat er hier iemand is die heel veel van computers kent, dan roept u maar even. Dank u wel, mijnheer De Quick heeft het woord.

De heer DE QUICK.- Dank u wel voorzitter. Een deel van de vragen die ik zal stellen is al deels beantwoord door mevrouw Helsen, maar niettemin zal ik mijn vraag stellen, zij kan dan korter antwoorden. Het binnenlands product van de provincie Antwerpen bedroeg in 2015 78,4 miljard en onze provincie kent het grootste aantal starters, vooral in de bouw, de detailhandel en de creatieve industrie. Opleiding en begeleiding of toeleiding van starters in functie van deze innovatieve werkmethoden om de bouwsector te verduurzamen, lijkt me dus sterk aangewezen. U wilt de transitie naar een duurzame samenleving versnellen door de bouwsector te verduurzamen, te innoveren en circulair te maken. U wil daarom werken rond duurzaamheid en innovatie in de bouw met een focus op de bebouwde omgeving. U wil sensibiliseren en informeren in de bouwsector, de lokale besturen, het onderwijs en de burger, met als doel een bijdrage te leveren in de transitie naar een duurzame samenleving. Daarnaast zet u in op innovatieve projecten zoals 3D printen in de bouw en circulair bouwen, ondersteuning van lokale besturen, educatie en communicatie. Tegen het einde van deze legislatuur wil u alle steden en gemeenten bereikt hebben en 25 procent meer burgers en bedrijven bereikt hebben.

Het klinkt mooi, maar is het allemaal wel haalbaar en betaalbaar? Een vraag die in deze crisistijden zeker pertinent is. Steden, gemeenten en burgers bereiken met deze doelstellingen is een weinigzeggende doelstelling. Het mocht anders klinken indien deze innovatieve technieken ook zouden gebruikt en ingeburgerd worden tegen het einde van deze legislatuur. Maar zijn ze haalbaar of betaalbaar voor kleinere projecten, zeker voor particulieren? Zo zijn de gebruikte technieken in het kader van de circulaire economie bij de bouw van de nieuwe vleugel van Kamp C, een modulaire bouwtechniek met gelamineerd houtskelet, naar mijn mening niet betaalbaar voor de gewone burger, die er nochtans het meeste nut zou van ondervinden. Terwijl bijvoorbeeld het nut van bezetten met leem, een werkwijze die milieuvriendelijk, duurzaam en goedkoop is nog steeds niet is doorgedrongen tot de algemene werkmethoden bij bouwbedrijven en burgers. Ik stel dus vast dat een en ander niet zo snel doordringt tot de bedrijfssector en zeker niet tot de burgers. Er is een reuzengroot verschil tussen weten, kennen en doen.

Daarom mijn vragen, in hoeverre houdt u rekening met de betaalbaarheid van deze innovatieve bouwmethode? Welke initiatieven zal u nemen om de betaalbaarheid van innovatieve bouwmethode ingang te doen vinden bij de bouwsector en de burgers? En welke bijkomende inspanningen zal u leveren om deze innovatieve werkmethoden te promoten, in functie van de algemene bekendmaking van deze technieken? Op welke manier zal u de ervaring en kennis, opgedaan via Kamp C, laten ingang vinden bij bedrijven, scholen en burgers, dus niet enkel bereiken tegen het einde van deze legislatuur, zodat deze werkmethoden ook effectief kunnen gebruikt worden? En welke initiatieven worden genomen om deze innovatieve werkmethoden

ingang te doen vinden in het reguliere technisch onderwijs, om op die manier de bouwvakkers van de toekomst vertrouwd te maken met deze technieken? Dank u.

VOORZITTER.- Dank u wel. Gedeputeerde Helsen heeft het woord.

Mevrouw HELSEN, gedeputeerde.- Dank u wel voorzitter. Collega, het is natuurlijk zo dat des te meer dat bepaalde materialen gebruikt worden en dat er vraag naar is, de prijs zich ook anders zal zetten en dat het op die manier ook de inzet is van Kamp C om zoveel mogelijk in te zetten op bewustmaking, op kennisdeling, op samenwerking met de bouwsector en om ook vorming en opleiding mee te voorzien, zodanig dat meer en meer mensen zich bewust worden van het feit dat het aangewezen is om bepaalde technieken en materialen meer toe te passen dan dat men gewoon is. Dat is een proces dat vele jaren nodig heeft en het is eigenlijk dankzij, het is vreemd dat we dat moeten zeggen, maar dankzij de oorlog in Oekraïne dat er toch wel versneld een aantal toepassingen vandaag gebeuren. Mocht deze oorlog er niet zijn dan zou Kamp C nog een langere periode nodig hebben om mensen in beweging te krijgen. Gedragsverandering is een moeilijk proces, maar dat wil niet zeggen dat we geen inspanningen moeten blijven leveren.

Het is zo dat wij die inspanningen blijven verderzetten en dat in het voorjaar van 2023 er toch wel heel wat activiteiten op de agenda staan en dat er op dit moment met de koepelorganisaties van de bouwsector wordt samengewerkt, om zoveel mogelijk bouwbedrijven te bereiken om naar de informatiesessies te komen, om de masterclasses te volgen, om deel te nemen aan de inspiratiecafés die gaan ingericht worden en om ook gebruik te maken van de opleidingen die op Kamp C zullen georganiseerd worden. Dus het zijn verschillende formules die uitgewerkt worden door Kamp C om zoveel mogelijk bouwbedrijven en architectenbureaus te bereiken. Natuurlijk kunnen we niemand verplichten. Als we kijken naar de gedragstheorie is het ook zo dat een verplichting opleggen niet altijd leidt tot de meest duurzame resultaten. Het is vooral mensen trachten te overtuigen van het belang ervan en van ook de winst op lange termijn, niet enkel en alleen financieel maar ook maatschappelijk. Dat is het verhaal wat Kamp C telkens probeert te brengen om het verhaal te vertellen aan zoveel mogelijk mensen in de samenleving, over de waardeketen.

Dat is hetgeen wat we volgend jaar ook gaan doen naar aanleiding van de nieuwe woning die we gaan bouwen, waarbij we dat ook koppelen aan het gebouw dat we pas hebben neergezet, waarbij we zowel aan bedrijven als aan individuele burgers kunnen tonen welke technieken dat kunnen toegepast worden. Het is zo dat het belangrijk is om zoveel mogelijk in te zetten op circulariteit en dat is ook hetgeen wat gebeurd is in het centrum, het gebouw dat nu gezet is en hetgeen dat gaat gebeuren in het nieuwe gebouw, de woning die we gaan neerzetten. Daar willen we vooral tonen dat circulariteit belangrijk is en dat is natuurlijk nog verder dan duurzaamheid. U verwijst naar de techniek, de leem, dat is een bepaalde techniek die kan toegepast worden en waar dat we kunnen zeggen ok dat is duurzamer, maar Kamp C wil verder gaan dan verduurzaming, wil volop inzetten in circulariteit. In het centrum hebt u zelf ook kunnen zien dat zij heel sterk willen aantonen hoe dat de materialen niet worden vast gebeiteld in het gebouw, maar op een heel eenvoudige manier terug konden los gemaakt worden van de constructie, zodanig dat ze elders kunnen gebruikt worden en in het circuit kunnen blijven. Dat is ook hetgeen dat in de woning zal getoond worden hoe dat met ecologisch materiaal kan gewerkt worden en hoe dat eigenlijk die circulaire economie in de bouwsector naar de toekomst toe verder kan ontwikkeld worden. Zij willen echt ernaar streven dat we straks een gesloten kringloop hebben en vandaar dat zij heel bewust kiezen voor het inzetten van bepaalde materialen, om net die circulariteit te benadrukken. Dat is toch wel een mindshift die zij willen bewerkstelligen, omdat dat toch wel een evolutie is die we allemaal moeten doormaken.

Voor wat de projecten betreft waar wij reeds op inzetten ook rond die betaalbaarheid, u hebt het daarnet al kunnen vernemen, EnergyMeasures is een project van Kamp C in samenwerking met de Thomas More Hogeschool in Turnhout, uw stad, waar we op wandel gaan en de meest kwetsbare gezinnen proberen te bereiken, het zijn er vijfhonderd en waarbij heel concreet gekeken wordt, hoe ziet de woning eruit, hoe kan die verbeterd worden, welke maatregelen zijn

hier nodig om ervoor te zorgen dat de betaalbaarheid van wonen mogelijk gemaakt wordt voor de vijfhonderd gezinnen.

Wij zullen dus blijven inzetten op de verschillende doelgroepen en de onderwijsinstellingen is ook een belangrijke doelgroep waar wij ons op richten. Wij hebben voor wat de 3D geprinte woning betreft hebben wij samengewerkt met Thomas More, het zijn eigenlijk de studenten die de woning geprint hebben. Dat was eigenlijk een heel heel mooi onderdeel van het project dat we daar hebben mogelijk gemaakt en dat heeft ertoe geleid dat het curriculum van de opleiding bouw bij Thomas More gewijzigd is, op basis van de inzichten die de school heeft opgedaan bij het realiseren van die concrete bouw. Dus ik denk dat we daar een heel mooi resultaat hebben neergezet, vandaar dat wij er ook voor kiezen om in 2023 in Kamp C met de onderwijsinstellingen de Biobased woning op te bouwen. Dus wij zullen dat doen samen met de scholen om dan met hen te bekijken hoe moet dat onderwijs vorm krijgen. Collega Lemmens heeft gisteren al gezegd, de eindtermen die kunnen wij hier niet wijzigen daar moeten wij ons vooral aan houden. Dat geldt ook voor ons als wij vanuit een economische inslag en vanuit arbeidsmarktgegevens samenwerken met onderwijsinstellingen, maar de manier waarop dat we de eindtermen realiseren daar willen we wel op inzetten. Dus Kamp C zal mee partner zijn in het realiseren van die hybride leeromgeving en dat betekent dat wij samen met bouwbedrijven en samen met onderwijsinstellingen het gebouw zullen neerzetten. Na het bouwen van het gebouw zullen wij op de site er ook voor zorgen dat leerlingen en studenten op Kamp C een plek vinden om te komen leren en wij zullen daar de nieuwste technologieën, methodieken toepassen, zodanig dat leerlingen in hun opleiding daar kennis mee kunnen maken en dat leerkrachten samen met bouwondernemingen kunnen bekijken hoe ze dat implementeren in de lessen die gegeven worden.

Dus dat is hetgeen wat in 2023 op het programma staat, we hebben dat voorgaande jaren toegepast met het Gouverneur Kinsbergen Centrum voor wat de zorgsector betreft, dus wij hebben wat expertise kunnen opdoen. De educatieve medewerker van Kamp C is mee aanwezig geweest op de zittingen waarin uitleg gegeven wordt over het concept, hoe het kan worden toegepast dus wij willen dat nu ook gaan toepassen voor wat de bouwsector betreft. We hebben op dit moment veertien bouwbedrijven die daar mee hun schouders willen onder zetten. Dus dat zijn de initiatieven die we volgend jaar op Kamp C heel concreet willen nemen.

VOORZITTER.- Dank u wel. Mijnheer De Quick heeft het woord.

De heer DE QUICK.- Dank u wel, toch nog een paar opmerkingjes of vraagjes. Ik ben mij ervan bewust dat gedragsverandering veel inspanningen en veel tijd vraagt, maar alles op de rug van de oorlog in Oekraïne schuiven is een beetje kort door de bocht zeg maar, of toch een deel, want het systeem van modulair bouwen met gelamelleerd hout dat bestaat al veel langer, dat moet men niet meer uit testen. Er is in 2019 in Noorwegen al een appartementsgebouw gezet van 85 meter hoog en men plant er nu een in Tokio van 350 meter, dus misschien daar eens te rade gaan. De opleidingen gebeuren nu allemaal in Kamp C zelf en er is samenwerking met de bouw en met de scholen, maar het zou misschien wel eens nuttig kunnen zijn om naar buiten te gaan en echt intensief contact leggen met de bouwbedrijven zelf die bezig zijn en proberen te overtuigen dat daar... Ook wat betreft leem, het is misschien wel het meest circulaire product dat er is want dat kan wel degelijk gerecycleerd worden.

VOORZITTER.- Gedeputeerde Helsen heeft het woord.

Mevrouw HELSEN, gedeputeerde.- Collega De Quick, een bedenking die ik nog wil maken, circulair bouwen is natuurlijk nog wel iets anders dan modulair bouwen, dus dat zijn nog een aantal andere stappen die moeten gezet worden. Het is belangrijk in de volledige toepassing om de verschillende aspecten op te volgen, zodanig dat we straks met een gesloten kringloop willen werken. Hetgeen dat u aangeeft is, het is belangrijk om naar de bedrijven toe te gaan, ja, maar het is net de realisatie op Kamp C die wij willen gebruiken om aan bedrijven te tonen hoe dat een aantal zaken mogelijk zijn. Wat wij vaststellen is dat mensen heel gemakkelijk zeggen, ofwel dat doen we al, terwijl dat niet waar is, dat dat niet het geval is, ofwel dat gaat niet. Dan is het

belangrijk om aan te tonen waar dat de verschillen zitten en hoe dat een aantal zaken wel mogelijk zijn. De vaststelling is dat dat toch wel gemakkelijker gaat als je op de site een aantal heel concrete dingen kunt aantonen. Hetgeen dat u aangeeft is hetgeen dat we nu net willen gaan toepassen in het kader van de hybride leeromgeving, om samen te werken met bedrijven om daar te gaan kijken hoe kunnen we daar samen leren met volwassenen, met leerlingen in opleiding, niet enkel en alleen op Kamp C maar ook in de bedrijven en om daar ook op de werf gaan te kijken hoe daar een aantal zaken kunnen toegepast worden die een aantal stappen vooruit betekenen. Maar het is wel zo dat de bouwonderneming bouwt datgene wat de architect heeft uitgetekend, dus het is des te crucialer om vooral ook de architecten die de materialen ook kiezen in hun ontwerpen om hen ervan te overtuigen dat de bouwbedrijven verplicht worden om de materialen te gebruiken, die net de gunstige stappen vooruit kunnen zetten. Dus het is toch wel een en en en verhaal, maar het is een terechte opmerking dat we ons ook op die bedrijven moeten richten en buiten de site van Kamp C een aantal initiatieven moeten nemen. Dat zullen wij ook proberen te doen en ik zeg u, veertien bedrijven hebben zich nu al bereid gevonden om in te stappen.

Nr. 2/2 van de agenda

APB Kamp C. Meerjarenplan 2020-2025 en Kredieten 2023. Goedkeuring.

Verslag van de deputatie

1. Bevoegdheid

De beheersovereenkomst bepaalt onder meer dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad het meerjarenplan van het APB ter goedkeuring voorlegt. Tevens wordt de jaarlijks vaststelling van de kredieten voor het komende werkingsjaar voorgelegd aan de provincieraad.

2. Juridische context

Titel IV en het artikelen 236 van het Provinciedecreet.
De beheersovereenkomst.

3. Feitelijke context en financiële aspecten

Door uw raad werd in vergadering van 26/09/2013 oprichting van het autonoom provinciebedrijf goedgekeurd. Dit provinciebedrijf werd met ingang van 01/01/2014 operationeel.

Het autonoom provinciebedrijf heeft als kernopdracht:

"Kamp C is de partner voor burgers, bouwprofessionelen en lokale overheden voor de ondersteuning van de transitie naar een duurzame samenleving. Bij Europese projecten op het vlak van duurzaamheid en innovatie moet Kamp C zich aanbieden als partner zodat geen opportuniteiten verloren gaan. Kamp C zet zich in om genoemde doelgroepen te activeren en hen hierin verder te begeleiden. Kamp C plant acties om alle (technische) leerkrachten en hun leerlingen te bewegen een bezoek te brengen aan het domein. Het bedrijf werkt verder aan de bewustwording van de burger met betrekking tot duurzaamheid en stimuleert de lokale overheden

tot het definiëren en uitvoeren van ambitieuze klimaatplannen. Daarnaast behoort het in stand houden van een geactualiseerde tentoonstelling tot de vaste acties. Als educatief centrum zal Kamp C bijdragen dat bouwprofessionelen, van metsers tot architect, een goed en actueel onderwijs genieten en zich bewust worden van de noodzaak tot duurzaam bouwen. Kamp C brengt internationale innovatie binnen de bouw naar de Vlaamse bouwsector en ondersteunt de bedrijven in hun transitie. Verder ondersteunt Kamp C de lokale overheden, intercommunales en energiehuizen met de uitvoering van hun ambities op het gebied van Energie en Klimaat. Kamp C zet verder in op het bereiken van een hogere graad van bezetting op het gebied van zaal- en kantoorverhuur, alsook op de verdere uitstraling van het domein en zijn gebouwen. Een slimme specialisatiestrategie veronderstelt een positionering van de provincie om te komen tot een kritische massa om internationaal competitief te zijn. Om deze kritische massa te realiseren, is ook internationale en grensoverschrijdende samenwerking noodzakelijk. De provincie Antwerpen wil een breed gedragen samenwerking tussen overheden, bedrijfsleven en kennisinstellingen bewerkstelligen. De provincie kan hierin (afwisselend) initiator, facilitator of regisseur zijn. De kernfocus blijft het creëren van een kader waarin de provinciale economische structuur zich kan ontplooien en het creëren van een arbeidsmarkt met kansen voor iedereen. De reikwijdte en de slagkracht van Kamp C trachten te vergroten door samenwerkingen en participaties aan te gaan, waardoor de snelheid van de transitie naar een duurzame samenleving kunnen beïnvloeden.”

De beheersovereenkomst bepaalt onder meer dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad het meerjarenplan van het APB ter goedkeuring voorlegt. Tevens wordt de jaarlijks vaststelling van de kredieten voor het komende werkingsjaar voorgelegd aan de provincieraad.

In het meerjarenplan worden de financiële consequenties voor de genomen beleidskeuzes opgenomen. De financiële documenten zijn digitaal toegevoegd.

In de kredieten 2023 is een budgettaire personeelsbehoefte van 24,4 VTE voorzien. Een organogram is digitaal toegevoegd.

Tevens bevatten de kredieten 2023 tegenover de vorige opmaak de nodige middelen voor verhoging uitgavekredieten voor projectwerking en overhead op basis inschatting start nieuwe projecten, verhoging inkomsten door subsidies Vlaams Steunpunt Duurzaam Bouwen, tussenkomsten nieuwe projecten en bijkomende huuropbrengsten door werking incubator fase 1.

De jaarlijkse dotatie, die door het provinciebestuur ten behoeve van het autonoom provinciebedrijf dient voorzien te worden om haar missie en activiteiten te ontwikkelen bedraagt in het meerjarenplan:

- 2023: 1 451 820 EUR
- 2024: 1 480 802 EUR
- 2025: 1 510 332 EUR

XXX

Bijdrage aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

SDG 16 Bevorder vreedzame en inclusieve samenlevingen met het oog op duurzame ontwikkeling, verzeker toegang tot justitie voor iedereen en creëer op alle niveaus doeltreffende, verantwoordelijke en open instellingen

SDG-subdoelstelling 16.6 Doeltreffende, verantwoordelijke en transparantie instellingen ontwikkelen op alle niveaus.

4. Procedurele vormvereisten

De deputatie keurde dit verslag goed in zitting van 10 november 2022.

Het ontwerp van het meerjarenplan 2020-2025, kredieten 2023 van het autonoom provinciebedrijf werd door de raad van bestuur van het APB vastgesteld op 24 november 2022.

BESLUIT:

Artikel 1:

Goedgekeurd wordt het meerjarenplan 2020-2025 en de kredieten 2023 van het autonoom provinciebedrijf Kamp C.

Artikel 2:

Goedgekeurd wordt dat het autonoom provinciebedrijf Kamp C. voor de realisatie van de doelstellingen in 2023 een dotatie van 1 451 820 EUR zal ontvangen.

VOORZITTER.- Geen vragen meer?

De stemming kan starten.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.
32 leden hebben deelgenomen aan de stemming;
27 leden hebben ja gestemd;
5 leden hebben zich onthouden.

Goedgekeurd met 27 stemmen ja, bij 5 onthoudingen.

Nr. 2/4 van de agenda

APB Provinciaal Documentatiecentrum Atlas. Meerjarenplan 2020-2025 en Kredieten 2023. Goedkeuring.

Verslag van de deputatie

1. Bevoegdheid

De beheersovereenkomst bepaalt onder meer dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad het meerjarenplan van het APB ter goedkeuring voorlegt. Tevens wordt de jaarlijks vaststelling van de kredieten voor het komende werkingsjaar voorgelegd aan de provincieraad.

2. Juridische context

Titel IV en het artikelen 236 van het Provinciedecreet.
De beheersovereenkomst.

3. Feitelijke context en financiële aspecten

Door uw raad werd in vergadering van 28/11/2013 oprichting van het autonoom provinciebedrijf goedgekeurd. Dit provinciebedrijf werd met ingang van 1/1/2014 operationeel.

Het autonoom provinciebedrijf heeft als kernopdracht:

"De provincie biedt met het Provinciaal Documentatiecentrum Atlas een provinciebreed instrument om alle actoren, actief in onderwijs, de arbeidsmarkt en voorschoolse context te ondersteunen in de omgang met diversiteit en het bevorderen van de participatie van ieder in de diverse en dynamische samenleving van vandaag. Doc Atlas doet dit door als gids te fungeren. Het doet dit via leeractiviteiten, adviesverlening en een kwalitatief en relevant materiaal aanbod. Met deze tools wordt de deskundigheid van voornoemde actoren bevorderd, zowel intern met provinciale partners als extern met professionelen en netwerken in het veld."

De beheersovereenkomst bepaalt onder meer dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad het meerjarenplan van het APB ter goedkeuring voorlegt. Tevens wordt de jaarlijks vaststelling van de kredieten voor het komende werkingsjaar voorgelegd aan de provincieraad.

In het meerjarenplan worden de financiële consequenties voor de genomen beleidskeuzes opgenomen. De financiële documenten zijn digitaal toegevoegd.

In de kredieten 2023 is een budgettaire personeelsbehoefte van 7,8 VTE voorzien. Een organogram is digitaal toegevoegd.

Tevens bevatten de kredieten 2023 tegenover de vorige opmaak de nodige middelen voor verhoging uitgavenkredieten voor verhuis naar nieuwe locatie in 2023 en structurele meeruitgaven nutsvoorzieningen op nieuwe locatie; tevens

extra inkomsten voorzien uit bijkomende cursussen en workshops, alsook verhoging te innen boetes voor verloren of te laat ingeleverd materiaal.

De jaarlijkse dotatie, die door het provinciebestuur ten behoeve van het autonoom provinciebedrijf dient voorzien te worden om haar missie en activiteiten te ontwikkelen bedraagt in het meerjarenplan:

- 2023: 737 922 EUR
- 2024: 752 596 EUR
- 2025: 767 676 EUR

XXX

Bijdrage aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

SDG 16 Bevorder vreedzame en inclusieve samenlevingen met het oog op duurzame ontwikkeling, verzeker toegang tot justitie voor iedereen en creëer op alle niveaus doeltreffende, verantwoordelijke en open instellingen

SDG-subdoelstelling 16.6 Doeltreffende, verantwoordelijke en transparantie instellingen ontwikkelen op alle niveaus.

4. Procedurele vormvereisten

De deputatie keurde dit verslag goed in zitting van 10 november 2022.

Het ontwerp van het meerjarenplan 2020-2025, kredieten 2023 van het autonoom provinciebedrijf werd door de raad van bestuur van het APB vastgesteld op 24 november 2022.

BESLUIT:

Artikel 1:

Goedgekeurd wordt het meerjarenplan 2020-2025 en de kredieten 2023 van het autonoom provinciebedrijf Doc Atlas.

Artikel 2:

Goedgekeurd wordt dat het autonoom provinciebedrijf Doc Atlas. voor de realisatie van de doelstellingen in 2023 een dotatie van 737 922 EUR zal ontvangen.

VOORZITTER.- Mevrouw Talhaoui heeft het woord.

Mevrouw TALHAOUI.- Ja dank u wel voorzitter, gedeputeerden. Tot onze verbazing heeft gedeputeerde Lemmens gisteren naast de Warande en het Suske en Wiske Museum ook DocAtlas, als ik me niet vergis vernoemd bij onze APB's die zouden moeten kunnen overgedragen worden naar andere instellingen. We hebben daar zoals bij de anderen niet veel van in de commissie mogen vernemen, dus ik heb wel een paar ongeruste vragen.

Onder andere, ik dacht dat het Lange Lozanagebouw, hier achter de hoek, dat dat eigenlijk moest gerenoveerd worden om onder andere DocAtlas daar in onder te brengen met hun, in de dertigduizend publicaties denk ik, lesmateriaal en boeken en dat daar ook enorm is in geïnvesteerd in de digitalisering van dat materiaal. Dus we gingen ervan uit dat het gewoon een dochter van de provincie zou blijven, maar dat is nu niet het geval. Ik verneem dat het dan zal ingekanteld worden in de bibliotheek in Turnhout, waar dat ze eigenlijk al aanwezig zijn want daar wordt ook enorm veel gebruik van gemaakt van dat lesmateriaal. En hier in de stad, ik weet dat er in de Carnotstraat achter de Atlas inderdaad een groot gebouw staat, ik heb het zelf ook eens bezocht in het verleden, waar dat dus ook een heel groot stuk van die documentatie is ondergebracht. Wel nu, ik weet niet of het personeel daarbij betrokken is geweest op een of andere manier, ik denk dat er wel ongerustheid zal zijn daaromtrent, maar mijn voornaamste bedenking is, als men dan ook naar de stadsbibliotheek wil gaan, want ik neem aan als het over inkanteling in de bibliotheek in Turnhout en inkanteling in Permeke dan hier in de stad, dat dat toch wel eens een moeilijke oefening zou kunnen zijn, aangezien Permeke zelf altijd kampt met plaats tekort. En vroeg ik mij af, is daarover al gesproken met de stad, met de bibliotheek? Hoe gaat u dat aan boord leggen als zij zouden zeggen, kijk wij hebben echt geen plaats? En dan mijn laatste punt is het feit dat DocAtlas toch ook met de Universiteit Antwerpen op een of andere manier een netwerk heeft en ook andere wetenschappelijke netwerken, hoe gaat dat dan in zijn werk om dan vanuit Turnhout, als dit al zeker is, dat lesmateriaal mee op te nemen? Hoe gaan we dat allemaal doen? Dat is voor mij heel onduidelijk en ook wat gaan wij met onze personeelsleden ook doen. Gaan die dan naar Turnhout, naar Permeke? Ik denk dat daar toch ook wel een beetje ongerustheid zal zijn. Merci.

VOORZITTER.- Gedeputeerde Helsen heeft het woord.

Mevrouw HELSEN, gedeputeerde.- Dank u wel collega. Ik heb gisteren eigenlijk een toelichting gegeven wat DocAtlas betreft. Het is zo dat wij in Turnhout de inkanteling reeds gerealiseerd hebben en dat we op basis van die oefening moeten vaststellen dat het gebruik toeneemt, maar dat wij ook met de verviervoudiging van het aantal gebruikers in Turnhout ook moeten vaststellen dat het bereik zeer beperkt blijft. Maar momenteel maken wij deel uit van de bibliotheek in Turnhout, wij zijn helemaal mee onderdeel van dat geheel. Dat betekent dat het personeel van de bibliotheek van Turnhout mee de uitleningen realiseert, we zijn daardoor 53 uren per week open, ter beschikking voor iedereen, wat wij zelf als provincie nooit hebben kunnen realiseren. Die samenwerking loopt zeer goed, vandaar dat wij geoordeeld hebben dat het belangrijk is om te bekijken hoe dat wij niet enkel en alleen in Turnhout die oefening kunnen maken, maar ook in Antwerpen. Want we zitten in Antwerpen helemaal verstopt achter een gebouw en ook het gebouw waar dat we momenteel in zitten, nodigt echt wel niet uit om daar heel lang en veel te vertoeven. Vandaar dat het een beweging is die we willen maken om die inkanteling te doen in een bibliotheek waar mensen spontaan naartoe gaan, ook voor ander materiaal. De gesprekken in de stad Antwerpen moeten nog starten. We hebben ook heel duidelijk hier aangegeven dat wij nu die beweging in gang willen zetten en ook in Turnhout willen bekijken hoe dat wij dat naar de toekomst toe verder kunnen op punt stellen. En in Antwerpen zullen wij ook de gesprekken voeren om te bekijken waar dat wij het materiaal kunnen onderbrengen en hoe dat dat kan vormgegeven worden.

Voor wat de ondersteuning en de werking betreft van DocAtlas, los van het materiaal en de uitleningen heb ik toegelicht dat wij de inkanteling zullen doen in de dienst Werk, zodanig dat van daaruit rond taal en rond levenslang leren en diversiteit de werking kan uitgebouwd worden. Maar we hebben ook vooropgesteld dat de inkanteling voor ons moet gerealiseerd worden tegen 1 januari 2025. We zijn reeds langer in gesprek met de directeur van DocAtlas om de werking van DocAtlas onder de loep te nemen en te bekijken welke resultaten dat we bereiken, waar dat we niet in lukken, waar dat de sterktes zitten. Dus het is niet dat dat totaal

nieuw is en dat dat volledig uit de lucht komt gevallen, die gesprekken zijn echt al geruime tijd bezig. Vooraleer dat wij gecommuniceerd hebben over de beslissing die wij als deputatie hebben genomen, hebben wij met de volledige personeelsploeg van DocAtlas een uitvoerig gesprek gevoerd.

VOORZITTER.- Mevrouw Talhaoui heeft het woord.

Mevrouw TALHAOUI.- Dank u wel. Dank u wel gedeputeerde voor de verduidelijking zal ik maar zeggen, want gisteren had u zoveel onderwerpen dat wat u net komt te zeggen eigenlijk niet gezegd is, maar wat dat betreft zijn we wat wijzer geworden. Alleen nog een nieuwsgierige vraag, wat gaan we dan doen met het Lange Lozanagebouw hier achter de hoek die dan eigenlijk bestemd was voor DocAtlas? Heeft de deputatie daar plannen mee of gaat er toch op de een of andere manier een link gelegd worden met werk of wat dan ook?

VOORZITTER.- Gedeputeerde Helsen heeft het woord.

Mevrouw HELSEN, gedeputeerde.- De verhuis naar het Lozanagebouw is gepland voor binnen enkele maanden. De werking wordt niet morgen stopgezet en er wordt nu samen met DocAtlas bekeken op welke manier dat die verhuis kan gebeuren. Dus dat wordt verder met hen opgenomen om te bekijken hoe dat verder wordt opgenomen, ook de gesprekken die moeten opgestart worden met de stad, dus al die elementen worden nu verder opgenomen, met DocAtlas, met de stad, met onze diensten Logistiek.

VOORZITTER.- Geen vragen meer?

De stemming kan starten.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

32 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

27 leden hebben ja gestemd;

5 leden hebben nee gestemd;

Goedgekeurd met 27 stemmen ja, bij 5 stemmen nee.

(Eén onthouding moest een nee-stem zijn.)

4. Vrije tijd, personeel en ICT

Nr. 4/9 van de agenda

Tussenkomst van de heer Louis Schoofs over De Warande.

VOORZITTER.- Mijnheer Schoofs heeft het woord.

De heer SCHOOFS.- Dank u voorzitter, ondervoorzitster, collega's, deputatie, mevrouw Helsen. Tien dagen geleden als ik mijn interpellatie schreef wou ik als volgt beginnen, ik ga zo ook beginnen. Vijftig jaar geleden zat ik in het college in Herentals en gingen we met de bus naar Turnhout naar een toneelstuk van Socrates van Schoenaerts, Julien. Ik herinner mij dat nog altijd want het was chaotisch en het was best pikant. En we noemden het de Waranda maar het was de Warande en gelukkig, mijn partner is van Turnhout die corrigeerde mij dikwijls dat het Warande is. Maar ik ga een restart maken, sinds maandag heb ik mijn tussenkomst toch wat aangepast, alhoewel niet in de essentie. Ik begin eigenlijk met de restart met te zeggen, ik zit deze week 's ochtends aan mijn ontbijttafel en stel dat ik personeelslid ben en ik krijg in de pers te lezen dat, en ik heb het nog eens opgezocht hoe dat u het verwoord in de persartikels die wij krijgen, de toekomst van het cultuurhuis de Warande wordt onzeker, we gaan in dialoog met lokale besturen en Vlaanderen om te schitteren. Op zich, u bent de meerderheid en dat is uw recht om beslissingen te nemen, maar ik heb een aantal vragen. En de vraag is, voor mij is de finaliteit van het cultuurcentrum de Warande altijd dat je u lokale besturen en ook Vlaanderen meekrijgt. Maar het proces om daar naartoe te gaan is voor mij de essentie en dat proces is een sterke dialoog opbouwen met regionale stakeholders en die stakeholders zijn onder andere denk ik het klassiek middenveld, het verruimd middenveld en ook privépartners vandaag de dag en dat is voor mij de essentie.

Als ik het persartikel lees dan denk ik, wat gaan we nu doen? Gaan we aan het proces werken of gaan we een onderhandeling starten met Vlaanderen en lokale besturen? Ik denk dat je aan het proces moeten werken en dan heb ik gekeken naar de missie en de visie. Ik ben ook twee maanden geleden nog eens naar de Warande geweest en ik lees een schitterende missie. Ik woon nu in Rumst en mijn habitat is Antwerpen en Mechelen, maar ik lees een schitterende missie, een regionale rol, een cultuuraanbod dat inspireert, confronteert en verbindt. En de visie, we kunnen het niet beter stellen vandaag, de Warande als regionale speler, als cultuurhuis niet als cultuurtempel zoals het maandag door iemand gezegd is, door extra focus op kinderen en jongeren. A propos, mijn compliment dat in februari maart onder andere Fedasil jongeren daar een sessie hebben kunnen bijwonen. En ik geef nog wat context, de dagelijkse leiding van het provinciaal cultuurhuis de Warande in Turnhout komt vanaf 1 september in handen van een multidisciplinair directieteam. De Warande moet nog meer impact hebben op de regio, gedeputeerde Helsen. Het cultuurhuis heeft een belangrijke culturele maatschappelijke rol in Turnhout en wijde regio. De directie staat de komende twee jaar in voor de dagelijkse leiding van het cultuurhuis en moet uitvoering geven aan de nieuwe beleidsnota. Dit is zeker geen besparingsoperatie. U schrijft verder, het nieuwe directieteam moet sterke partnerschappen aangaan en de Warande uitbouwen tot een open campus voor kunst en cultuur met nieuwe initiatieven voor de hele regio, althans wat u zegt in de media.

Ik ga nog verder, in de beleidsnota die op de website staat 2021-2025 zegt u, en dat is knap dat daar staat, pioniersrol. En dan staat daar, vandaag moeten we onze instelling opnieuw herdenken. En in punt 3.3 zegt u, bestaat er momenteel geen duidelijke governance tussen de verschillende bestuursorganen, participatief werken en dergelijke, dus ik denk dat u het niet beter kunt omschrijven, de opdracht is duidelijk. En mijn vragen waren, want ik wou eigenlijk hier een debat aanzwengelen, mijn vragen waren voordat ik maandag de boodschap hoorde, de Warande is een cultuurcentrum in een stad die een hele regio bedient. De mate van regionale samenwerking lijkt mij maar effectief als er een doorgedreven samenwerking wordt opgezet met andere culturele actoren, stakeholders aldus, in eenzelfde regio door gezamenlijke

visieontwikkeling of culturele ontwikkelingen, maatschappelijke uitdagingen en regionale behoeften. Mijn vraag was, hoe structureer je dat, wie zijn op dit moment die stakeholders? Gaat u met een beheersovereenkomst werken of met afzonderlijke overeenkomsten? Wat is dan de opdracht aan het directieteam en waar staat dat directieteam? Kan er een verenigde raadscommissie komen? Bon dat waren mijn vragen en vandaag ga ik twee vragen bij stellen. Is het personeel geïnformeerd voordat het in de pers is gekomen en is die raad van bestuur geïnformeerd? Ik heb gehoord dat de raad van bestuur van binnen twee weken niet doorgaat wegens geen agendapunten, dat snap ik helemaal niet maar misschien ben ik verkeerd geïnformeerd.

VOORZITTER.- Dank u wel. Gedeputeerde Helsen heeft het woord.

Mevrouw HELSEN, gedeputeerde.- Dank u wel voorzitter. Collega, u hebt inderdaad een aantal vragen gesteld voordat er een perscommunicatie geweest is, maar eigenlijk kan ik mijn antwoord perfect behouden. Want u geeft zelf een aantal complimenten voor het nieuwe beleidsplan, de manier waarop dat we dat willen aanpakken, de dingen die nodig zijn in de Warande. Dus ik zou zeggen, dank u wel voor de steun want datgeen wat wij nu aan het doen zijn dat is dat volop aan het uitrollen. We hebben werk gemaakt de voorbije maanden van een nieuwe beleidsnota waarin dat we een aantal duidelijke accenten gelegd hebben, de Kempische identiteit, de regionale werking, de organisatie, de structuur, de governance, al die elementen dat staat opgenomen in de beleidsnota. Momenteel hebben wij inderdaad een directieteam aangesteld dat sinds 1 september aan de slag is en dat volop die zaken aan het uitrollen is. U hebt gevraagd, wat is de opdracht van het directieteam? Dat zijn heel wat zaken, zij moeten de organisatie regulier aansturen, zij moeten de doelen die in de beleidsnota zijn opgenomen, zij moeten die realiseren en zij moeten dat doen op basis van de missie en de visie van het cultuurhuis. Ik hoor van u dat u zegt, prachtig hoe dat die geformuleerd is, geherformuleerd is recentelijk, dus dat is de basis van waaruit dat zij vertrekken. Zij moeten het huis ook aansturen en een financieel beleid voeren en het huis ook future-proof maken op basis van het financiële kader dat wij creëren, dus de dotatie die wij jaarlijks toekennen. Dat is ook een opdracht die zij hebben, financieel het huis goed aansturen.

Zij moeten de organisatie hertekenen op basis van de geformuleerde doelen, want de doelen die wij geformuleerd hebben vragen een aantal zaken die organisatorisch anders moeten uitgetekend worden en dat is hetgeen wat zij momenteel ook doen. Zij moeten het campusmodel, de samenwerking met andere partners in huis en buitenshuis moeten zij opzetten en uitbouwen en dat betekent dat die regionale gerichtheid heel sterk moet uitgebouwd worden en dat samen met ondernemerschap, innovatie in de regio.

En dan een laatste element dat opgenomen is in de opdracht van de nieuwe directie, is dat zij de Warande verder moeten uitbouwen en dat zij dat moeten doen door de maatschappelijke opdracht van de Warande heel helder te stellen. Dat is de opdracht die wij aan het directieteam gegeven hebben. Wat zij momenteel volop aan het doen zijn dat is gesprekken, gesprekken met de partners in huis, de gesprekken met de partners buitenshuis, gesprekken met de personeelsleden om alles in kaart te brengen en om ervoor te zorgen dat het netwerk, dat een van de opdrachten is dat zij hebben om een hele netwerkorganisatie uit te bouwen, om dat heel duidelijk in beeld te brengen en om ook de samenwerking heel zuiver te stellen en ervoor te zorgen dat dat op punt gesteld wordt. De manier waarop ze dat doen is op basis van de quintuple helix framework, ik weet niet of dat u dat kent maar dat is een framework dat uitgaat van het inzicht dat duurzame ontwikkeling, duurzame ontwikkeling, dus de SDG's worden ook heel sterk meegenomen in gans het ontwikkelingsverhaal, die hebben we ook heel helder gesteld voor wat de Warande betreft en daar wordt vanuit gegaan van het framework dat duurzame ontwikkeling ontstaat wanneer de maatschappelijke subsystemen elkaar versterken. En dat is hetgeen wat zij momenteel ook bekijken, al die verschillende partners, op welke manier kunnen die verschillende systemen die er zijn samen één geheel vormen en ervoor zorgen dat zij tot duurzame ontwikkeling leiden, en hoe dat zij kunnen samengebracht worden en waar nodig ook kunnen integreren. Die integratie dat is altijd het opzet geweest van de Warande om dat waar te maken, maar vandaag zien we dat een aantal verbanden op dat vlak toch best op een andere

manier nog kunnen vormgegeven worden. Dat is dus een oefening die momenteel gemaakt wordt. Belangrijk is dat die kernwaarden, voorwaarden waaraan dat moet voldaan worden om dus die duurzame ontwikkeling mogelijk te maken dat dat ook helder wordt gesteld en dat is een duidelijke gemeenschappelijke agenda, met de verschillende netwerkpartners, een gedeeld meetsysteem om te bekijken of dat de doelen die we in de beleidsnota vooropstellen of dat we die ook effectief bereiken. Elkaar versterkende activiteiten, daar waar dat we vaststellen vandaag dat er bepaalde activiteiten vaak ontwikkeld worden waarmee dat we elkaar niet versterken dat we dat altijd heel goed voor ogen stellen. Een continue communicatie met elkaar, ook daar is er verbetering mogelijk en een heel sterke ruggengraatfunctie die ontwikkeld wordt. Dat zijn de zaken die in het kader van die governance, in het kader van dat bestuur, in het kader van die netwerkorganisatie opgenomen worden en de basis van waaruit dat men vertrekt.

U geeft daar aan dat het interessant is om wat governance betreft om daar te kijken naar een aantal veldexperten. De oefening die gemaakt wordt door de nieuwe directie gebeurt in samenwerking met Patrick Kenis, ik weet niet of dat u Patrick Kenis kent, maar hij was een aantal jaren geleden de directeur van AMS hier in Antwerpen en hij is eigenlijk in Vlaanderen, maar ook in Nederland want momenteel is hij verbonden aan de Universiteit van Tilburg, hij is daar eigenlijk de expert van organisatie-ontwerp. In nauw overleg met de nieuwe directie kijkt hij naar de Warande om mee te zien hoe dat het model verder best vormgegeven wordt. En daar zijn verschillende instrumenten die kunnen toegepast worden om tot die netwerkorganisatie te komen en dat zijn de elementen die de nieuwe directie ook meeneemt en aftoetst bij al die verschillende partners. Dus dat is momenteel bezig.

Voor wat de beschikbaarheid betreft is dat duidelijk opgenomen in de overeenkomst die we hebben afgesloten. Dat gaat over 262 dagen per jaar dat zij ter beschikking staan om te doen wat nodig is in die organisatie. Belangrijk is dat zij in de oefening die zij maken echt wel vertrekken vanuit de expertise die aanwezig is in het huis en ook de rijke traditie. Er wordt met heel veel respect gekeken naar wat er vandaag is, maar er wordt ook heel duidelijk gekeken van wat is er nodig om te veranderen, om net die beleidsnota die is goedgekeurd door het bestuur om die te realiseren. Dat zijn verschillende zaken, zij hebben een start genomen ervan uitgaande dat een aantal zaken die opgenomen zijn in de beleidsnota moeten uitgevoerd worden, maar zij hebben toch ook wel vastgesteld dat er vandaag onmiddellijk een aantal knelpunten zijn die moeten opgepikt worden en waarbij dat een nieuwe manier van werken, een nieuwe organisatiestructuur, wat ze eigenlijk nog niet voor ogen hadden om nu onmiddellijk te realiseren maar pas na januari, dat ze daar toch al een aantal zaken hebben moeten opremediëren, omdat wij bijvoorbeeld in een situatie zitten dat er geprogrammeerd wordt in de Warande, los van de theatertechniek. Eigenlijk kun je dat niet los van elkaar zien want we hebben een bepaalde situatie gekend waarbij dat er meer geprogrammeerd werd dan er techniek voorradig was. Dan moet je natuurlijk bijsturen en dan is er eigenlijk een instrument ontwikkeld in het huis om te bekijken van hoe moet je naar de toekomst toe programmeren en zorgen dat de techniek voorradig is en dat je op die manier, om het op zijn Kempisch uit te drukken, niet in de patatten rijdt. Dat betekent dat er andere teamvorming gerealiseerd is nu reeds, omdat we anders echt wel in de problemen zouden zitten. Hetzelfde deed zich voor, voor wat de samenwerking tussen programmatie en poets betreft.

Dus momenteel zijn er een aantal problemen die echt wel direct aan de oppervlakte komen, een aantal problemen die zelfs al meer dan twintig jaar aanwezig zijn en waar dat wij nu met de directie bekijken hoe we dat kunnen oppikken. Dan stellen ze vast dat ze op dit moment meer moeten aanwezig zijn dan aanvankelijk ingeschat, maar voor hen is dat geen probleem omdat het belangrijk is om net die kleinere zaken eerst op te lossen, zodanig dat zij voor de grote doelen die moeten bereikt worden toch wel een stap vooruit kunnen zetten.

Momenteel stellen ze vast dat er veel bereidwilligheid is in het huis. U vraagt, waar zijn ze momenteel mee bezig, welke aanpak wordt vooropgesteld? Momenteel gebruiken zij bepaalde terminologieën in de manier waarop zij te werk gaan, dus zij zeggen, wij brengen de organisatie vandaag in de mogelijkheid om op een goede manier verder te opereren, zonder dat er reeds gekeken wordt naar de globale doelen, ik heb daarjuist een voorbeeld gegeven wat dat onder

andere betekent. Zij zeggen ook, wij zetten medewerkers en partners samen om strakker te denken, meer focus op de doelen en meer focus op de meerwaarde die kan gerealiseerd worden. Dat is een hele andere manier van denken dan dat gebruikelijk is in het huis. Zij willen ook heel duidelijk een gezonde afstand creëren en psychologische veiligheid, dat is een element waar zij momenteel ook heel sterk op werken. Zij brengen de dynamieken en de patronen duidelijk in kaart om te zien welke dynamieken zijn er die kunnen verdergezet worden, welke patronen kunnen verdergezet worden en welke moeten veranderd worden. Dat betekent dat er vandaag heel veel beweging is in het huis, dat er heel veel zaken onder de loep genomen worden. Zij zeggen ook heel duidelijk, de organisatie moet meer in balans gebracht worden, er zijn bepaalde teams die heel sterk bestaaf zijn en die heel comfortabel zitten, er zijn bepaalde teams die eigenlijk te weinig uitgebouwd zijn waardoor dat er problemen ontstaan. Zij brengen de organisatie in balans, dus dat zijn ook zaken waar zij mee bezig zijn. Dat betekent dat er vandaag heel veel mensen met veel enthousiasme aan de slag zijn om die transitie reeds vorm te geven, maar dat ook een aantal mensen het moeilijk hebben om een aantal zaken die reeds jaren bestaan los te laten en om die transitie mogelijk te maken. Dat is natuurlijk een verandering die teweeggebracht wordt, in een organisatie brengt dat altijd mee en dat doet zich vandaag ook voor in de Warande en elke werknemer gaat daar op zijn eigen manier mee om.

De oefening die wij hebben aangekondigd is een heel logische oefening en is voor de medewerkers in de Warande helemaal niet nieuw. Enkele dagen voordat wij gecommuniceerd hebben heeft de directie nog uitvoerig gecommuniceerd met de medewerkers over het feit dat de Warande een aansturing krijgt vanuit de provincie, maar dat daar een einddatum op staat en dat op dit moment voor niemand duidelijk is wat er na die einddatum dan precies gebeurt. Vandaar dat wij zeggen, het is voor ons als provincie niet meer dan een vorm van goed bestuur en goede zorg voor de Warande dat wij vandaag in dialoog gaan met Vlaanderen, want het zal Vlaanderen zijn die bepaalt hoe dat de culturele sector wordt aangestuurd en wat het kader is voor de culturele sector. Dat is een duidelijke bevoegdheidsverdeling die vorige legislatuur gemaakt is en het zijn ook de lokale besturen die cultuur vormgeven. Dus wij zijn in dialoog met de omliggende gemeenten, er zijn ook verschillende gemeenten die deel uitmaken van het adviesorgaan in de Warande, die daar een schitterende bijdrage leveren en die echt blij zijn dat de dialoog wordt opgestart om samen te bekijken hoe dat er naar de toekomst toe met de Warande kan samengewerkt worden en wat dat voor hen lokaal bestuur concreet betekent. Maar voor ons is dat eigenlijk een mededeling van wij willen die gesprekken met Vlaanderen en met de lokale besturen in Turnhout en omgeving opstarten, om net ervoor te zorgen dat het huis klaar is voor de toekomst. En wij willen met Vlaanderen in dialoog gaan om te bekijken binnen welke kaders dat dat mogelijk is. Dat hebben wij reeds eerder en zelfs in het begin van deze legislatuur in het huis gecommuniceerd, want we hebben dus eind 2019 daar een duidelijkheid over gekregen van de Vlaamse regering, want tot op dat moment was dat ook in het huis opnieuw een groot vraagteken. Wat wij nu belangrijk vinden dat is dat wij de aansturing van de Warande toch wel in een meer stabiele situatie brengen. Wij willen het gesprek met Vlaanderen en ook met de andere besturen aangaan om te bekijken hoe dat wij toch een definitieve oplossing kunnen bieden voor de aansturing van de Warande, want momenteel situeert het zich nog altijd in de tijdelijkheid. En dat is gewoon het gesprek dat wij willen opstarten.

VOORZITTER.- Dank u wel mevrouw Helsen. Mijnheer Schoofs heeft het woord.

Mevrouw HELSEN, gedeputeerde.- Ja ten slotte, uw vraag of het in de verenigde raadscommissie kan besproken worden, de directie van de Warande kijkt ernaar uit om dat te doen, maar wil eerst ook wel met de raad van bestuur in dialoog gaan rond een aantal stappen en voorstellen maar is zeker bereid om dat ook in een verenigde raadscommissie te doen, indien dat de raad dat wenst.

VOORZITTER.- Mijnheer Schoofs heeft het woord.

De heer SCHOOFS.- Wat maakt dat die raad van bestuur nu niet doorgaat binnen twee weken? Dat was ook nog een vraag.

Mevrouw HELSEN, gedeputeerde.- Collega Schoofs, eigenlijk is er niets nieuw voor de Warande, ook niet voor de raad van bestuur. De tijdelijke opdracht van de Vlaamse regering is niet nieuw, de beleidsnota is niet nieuw, de aanpak van de directie is niet nieuw. Dus eigenlijk op dit moment zijn er geen punten die op de raad van bestuur moeten behandeld worden. In januari zijn er wel een aantal elementen die zeker en vast op de agenda zullen gezet worden, omdat ze dan ook voldoende zijn voorbereid en dat de raad van bestuur dan ook in de mogelijkheid gebracht wordt, om op basis van de informatie die we kunnen aanleveren, om een aantal beslissingen te nemen. Maar op dit moment zijn er geen agendapunten die op de raad van bestuur moeten behandeld worden.

VOORZITTER.- Mijnheer Schoofs heeft het woord.

De heer SCHOOF.S.- Heel het proces dat u in gang zet of al in gang was hoop ik, daar heb ik het absoluut niet moeilijk mee want dat is een noodzakelijk proces. Cultuur heeft dat nodig en trouwens ook andere sectoren, die moeten zich regelmatig herdenken. Wat ik niet snap, ik snap dat politiek wel, of dat er nu eigenlijk al een einddatum op staat, 2015, Vlaanderen en de gemeenten, het is aan hen en dan denk ik, geef dat proces toch eens een kans.

Mevrouw HELSEN, gedeputeerde.- Maar het ene staat niet los van het ander. Eén, wij hebben van de Vlaamse regering een duidelijke opdracht gekregen en de Vlaamse regering heeft een besluit genomen en heeft daar een datum op gezet, 1 januari 2025. Ofwel vergeten we die datum en staan we op 1 januari 2025 voor een situatie dat niemand weet waarop of waaraf of hoe of wat. Het is toch belangrijk als wij die verantwoordelijkheid krijgen dat we dat goed doen en dat wij dat in al zijn aspecten doen. We zijn intern met een proces bezig dat inderdaad nodig is, wat vastgepakt wordt, en dat stap voor stap zijn verloop zal krijgen en waar dat we met zijn allen zeer goed zullen kunnen volgen welke stappen dat gezet worden. Dat is punt een. Maar daarnaast moeten wij toch heel goed weten dat op 1 januari 2025 er een nieuwe beslissing zal moeten genomen worden door de Vlaamse regering en dat we moeten weten wat zijn dan de kaders, zodanig dat de oefeningen die wij vandaag maken samen met de partners, samen met lokale overheden, dat wij weten binnen welk kader dat dat is. En dat is een vraag die wij heel duidelijk willen stellen en waarover dat wij in dialoog willen gaan. Ik denk dat wij niet goed zouden besturen en onze verantwoordelijkheid niet ten volle zouden nemen als we dit gesprek nu niet zouden voeren.

VOORZITTER.- Mijnheer Daneels, mevrouw Verhaert ook nog en mijnheer Schoofs wou ook nog. Mijnheer Daneels heeft het woord.

De heer DANEELS.- Ik wil toch even inpikken op wat u zegt. U zegt er is niets nieuws, er is niets veranderd. Blijkbaar is er wel iets nieuws genoeg om in de openingsrede van mijnheer Lemmens aan te halen dat dat gaat gebeuren, het is nieuw genoeg om het in het persbericht van de provincie Antwerpen te zetten en het is ook nieuw genoeg om opgepikt te worden door de pers. Dus oftewel is er niets nieuws en moet u dat ook niet hier aanhalen in uw openingsrede, moet u dat ook niet vermelden in uw persbericht. Oftewel zijn er toch wel nieuwe elementen, of op zijn minst een herhaling van iets wat dan misschien toch niet meer leefde bij de mensen als zijnde, dit is sowieso wat er gaat gebeuren. En ten tweede wat ik mij dan afvraag, u zegt de directie heeft met het personeel gepraat, hoe heeft het personeel daarop gereageerd? Ik neem aan dat dat wel terug tot bij u is gekomen.

VOORZITTER.- Mevrouw Verhaert heeft het woord.

Mevrouw VERHAERT.- Ik denk dat Brussel al lang geleden duidelijk heeft gemaakt wat ze willen. Ze zeggen, Turnhout dat is ver weg, dat is niet voor ons. Ik denk dat het stadsbestuur van Turnhout ook al heel lang heeft duidelijk gemaakt, alsjeblieft dit is niet voor ons. De stadsbestuurders van Turnhout die bibberen elke nacht nu weer terug uit schrik uit hun bed bij het idee dat de Warande straks terug op hun schoot terechtkomt. Dat is toch heel helder, daar moet je toch niet verder over nadenken, dat is toch al gezegd. En voor de rest, collega Helsen, u hebt veel gepraat maar ik heb u eigenlijk niks horen zeggen. Ik hoop dat u een bodemtarief heeft

betaald voor de consultancy uit Turnhout of where ever, of Tilburg, waar was het. Want zulke dure consultancy-woorden bij mekaar, ik heb het zelden meegemaakt. Ik versta daar niks van, wat was er in hemelsnaam mis met het Warande-model waar vriend en vijand ons om benijdde? Waar men naar kwam kijken van over de grens hoe wij dat hier deden met een spannend verhaal in Turnhout, waar we dan nog ontiegelijk veel investeringen in hebben gedaan. Tot in het buitenland kwamen ze kijken wat we daar deden, maar goed volgens de consultants zal het allemaal geen waar geweest zijn. Wel, wel, wel.

VOORZITTER.- Mijnheer Schoofs. Excuseer ik dacht dat u uw hand ook had opgestoken?

De heer SCHOOFS.- Nee, ik kan alleen maar zeggen, ik hoop dat er een commissie komt. Ik kijk uit naar de inhoudelijke elementen van die directie en dat is voor mij veel belangrijker dan uw persmededeling.

VOORZITTER.- Gedeputeerde Helsen heeft het woord.

Mevrouw HELSEN, gedeputeerde.- Ik denk dat alles gezegd is en dat degenen die het niet begrijpen dat het jammer is, want ik denk dat alle informatie voorhanden is en dat de elementen voor de mensen die de Warande opvolgen en die het in goede banen willen leiden dat dat de meest normale dingen zijn die nu gebeuren. We hebben er enkel en alleen over gecommuniceerd om te voorkomen dat iedereen is ingedommeld en dat mensen te laat zouden wakkerschieten.

VOORZITTER.- Mijnheer Schoofs en dan mevrouw Verhaert. Mijnheer Schoofs heeft het woord.

De heer SCHOOFS.- Ja heel kort maar, ik heb mijn interpellatie gedaan tien dagen geleden niet naar aanleiding van deze pers.

VOORZITTER.- Mevrouw Verhaert heeft het woord.

Mevrouw VERHAERT.- Klopt het overigens dat er studies zijn gemaakt die maar een beperkt aantal mensen onder ogen kregen en waar ze eerst een non-disclosure agreement over moesten tekenen?

VOORZITTER.- Mijnheer Daneels heeft het woord.

De heer DANEELS.- Ik had daarnet ook nog de vraag gesteld, omdat er een paar dagen voor de mededeling hier of het wakker schudden van de mensen die misschien ingedommeld zouden zijn, een gesprek is geweest van de directie met het personeel. En mijn vraag was hoe het personeel daarop gereageerd had.

VOORZITTER.- Gedeputeerde Helsen heeft het woord.

Mevrouw HELSEN, gedeputeerde.- Collega Daneels, ik heb daar eigenlijk op geantwoord want ik heb gezegd dat een aantal personeelsleden op een heel positieve manier reageren op datgene wat momenteel volop in gang gezet is qua aanpak in de Warande, maar dat een aantal mensen het niet gemakkelijk hebben om stappen te zetten in dat veranderingsproces om de doelen die vooropgesteld zijn in de beleidsnota om die effectief te realiseren. En dat dat inderdaad niet gemakkelijk is voor hen om daar een verandering in te bewerkstelligen, dus ik heb daarop geantwoord. Wat de communicatie betreft kan ik u zeggen dat dat voor de mensen van de Warande geen nieuwe informatie is. Het personeel in de Warande weet zeer goed welke beslissing dat de Vlaamse overheid genomen heeft en wat dat betekent. Dus op dat vlak hebben zij daar niet op gereageerd, maar voor wat het veranderingstraject betreft kan ik u zeggen dat daar op verschillende manieren op gereageerd wordt, wat niet buiten de verwachting is.

VOORZITTER.- Ik denk dat we deze discussie of debat ...

Mevrouw HELSEN, gedeputeerde.- AMS heeft inderdaad naar aanleiding van de vraag die wij vanuit de raad van bestuur gesteld hebben om duidelijk in kaart te brengen welke directie dat de Warande nodig heeft, heeft AMS een opdracht gekregen. In het kader van die opdracht heeft AMS verschillende gesprekken gevoerd in de Warande en daar heeft op een bepaald moment AMS de volledige personeelsploeg en bestuursploeg uitgenodigd om samen te komen, om naar hun conclusie en analyse te luisteren. Daar heeft inderdaad AMS, en dat is een werkwijze die zij regelmatig hanteren, daar heeft AMS van elke aanwezige gevraagd om een document te ondertekenen om de informatie die daar door hen gegeven werd, op een correcte manier te gebruiken. Dat is inderdaad een initiatief dat AMS zowel naar bestuurders toe als naar personeelsleden toe, naar alle aanwezigen toe heeft gebruikt. We hebben dat toen ook met hen besproken en gevraagd van waaruit en hoe en zij zeggen ja, wij hebben gesprekken gevoerd en daar is heel vertrouwelijke informatie naar voor gekomen, waardoor het voor wat de psychologische veiligheid van personeelsleden en bestuurders betreft in de organisatie, het van belang is dat er op een correcte manier met deze informatie omgegaan wordt. Maar ik stel vast dat u de expertise die binnen AMS aanwezig is, dat u daar weinig respect voor hebt. Ik vind dat jammer. Als hoger onderwijsinstelling die hier aanwezig is en waar wij toch op een goede manier kunnen mee samenwerken, ik vind dat jammer dat er zo weinig respect getoond wordt voor experts.

Mevrouw VERHAERT.- En ik vind het jammer dat wij dat niet mogen weten dat er zo'n opdracht wordt gegeven en wat daar dan de conclusies van zijn. Ik denk nog altijd het is hier gisteren gezegd, wij zijn de algemene vergadering en dan zijn wij het hoogste orgaan. Het hoogste orgaan.

VOORZITTER.- Bij deze denk ik dat we deze discussie of dit debat kunnen sluiten.

Nr. 4/3 van de agenda

**APB Cultuurhuis de Warande. Meerjarenplan 2020-2025 en Kredieten
2023. Goedkeuring.**
Verslag van de deputatie

1. Bevoegdheid

De beheersovereenkomst bepaalt onder meer dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad het meerjarenplan van het APB ter goedkeuring voorlegt. Tevens wordt de jaarlijks vaststelling van de kredieten voor het komende werkingsjaar voorgelegd aan de provincieraad.

2. Juridische context

Titel IV en het artikelen 236 van het Provinciedecreet.
De beheersovereenkomst.

3. Feitelijke context en verantwoording

Door uw raad werd in vergadering van 26 maart 2009 oprichting van het autonoom provinciebedrijf goedgekeurd. Dit provinciebedrijf werd met ingang van 1 juli 2009 operationeel.

Het autonoom provinciebedrijf heeft als kernopdracht: Het uitbouwen van een open en dynamisch cultuurklimaat, door jonge of regionale kunstenaars aan te moedigen en door de kunstliefhebber uit te dagen met experiment en vernieuwing. Het uitdragen, samen met onze structurele partners, van een breed toegankelijk en kwalitatief hoogstaand aanbod voor de Kempen en ver daarbuiten, zodat alle mensen de kans hebben tot ontmoeting en cultuurdeelname.

De beheersovereenkomst bepaalt onder meer dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad het meerjarenplan van het APB ter goedkeuring voorlegt. Tevens wordt de jaarlijks vaststelling van de kredieten voor het komende werkingsjaar voorgelegd aan de provincieraad.

In het meerjarenplan worden de financiële consequenties voor de genomen beleidskeuzes opgenomen. De financiële documenten zijn digitaal toegevoegd.

In de kredieten 2023 is een budgettaire personeelsbehoefte van 53 VTE voorzien. Een organogram is digitaal toegevoegd.

Tevens bevatten de kredieten 2023 tegenover de vorige opmaak de nodige middelen voor:

- Stijgende personeelskosten door de dotatie te verhogen;
- Stijgende inflatie en energieprijzen;
- Verhoging opbrengsten door indexering subsidie Stad Turnhout en verhoging doorrekening 'inhuizingkost' aan de partners en de concessienemers.

De jaarlijkse dotatie, die door het provinciebestuur ten behoeve van het autonoom provinciebedrijf dient voorzien te worden om haar missie en activiteiten te ontwikkelen bedraagt in het meerjarenplan:

- 2023: 3.936.084 EUR;
- 2024: 4.014.616 EUR;
- 2025: 4.094.774 EUR.

XXX

Bijdrage aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

SDG 16 Bevorder vreedzame en inclusieve samenlevingen met het oog op duurzame ontwikkeling, verzeker toegang tot justitie voor iedereen en creëer op alle niveaus doeltreffende, verantwoordelijke en open instellingen

SDG-subdoelstelling 16.6 Doeltreffende, verantwoordelijke en transparantie instellingen ontwikkelen op alle niveaus.

4. Procedurele vormvereisten

De deputatie keurde dit verslag goed in zitting van 10 november 2022.

Het ontwerp van het meerjarenplan 2020-2025, kredieten 2023 van het autonoom provinciebedrijf werd door de raad van bestuur van het APB vastgesteld op 16 november 2022.

BESLUIT:

Artikel 1:

Goedgekeurd wordt het meerjarenplan 2020-2025 en de kredieten 2023 van het autonoom provinciebedrijf Cultuurhuis de Warande.

Artikel 2:

Goedgekeurd wordt dat het autonoom provinciebedrijf Cultuurhuis de Warande voor de realisatie van de doelstellingen in 2023 een dotatie van 3.936.084 EUR zal ontvangen.

VOORZITTER.- Geen vragen meer?

De stemming kan starten.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.
32 leden hebben deelgenomen aan de stemming;
25 leden hebben ja gestemd;
7 leden hebben zich onthouden.

Goedgekeurd met 25 stemmen ja, bij 7 onthoudingen.

2. Economie, streekbeleid en Europa

Nr. 2/5 van de agenda

APB Gouverneur Kinsbergencentrum. Meerjarenplan 2020-2025 en Kredieten 2023. Goedkeuring.

Verslag van de deputatie

1. Bevoegdheid

De beheersovereenkomst bepaalt onder meer dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad het meerjarenplan van het APB ter goedkeuring voorlegt. Tevens wordt de jaarlijks vaststelling van de kredieten voor het komende werkingsjaar voorgelegd aan de provincieraad.

2. Juridische context

Titel IV en het artikelen 236 van het Provinciedecreet.
De beheersovereenkomst.

3. Feitelijke context en financiële aspecten

Door uw raad werd in vergadering van 23/11/2017 oprichting van het autonoom provinciebedrijf goedgekeurd. Dit provinciebedrijf werd met ingang van 01/01/2018 operationeel.

Het autonoom provinciebedrijf heeft als kernopdracht:

"Het APB GKC heeft tot doel om de beleidsuitvoerende taken van het provinciaal beleid zorgeconomie, -innovatie en -arbeidsmarkt mede in te vullen. APB GKC is het centrum voor anders leren, anders werken en innoveren in de zorg met als prioritaire focus (thuis)zorg, voor de huidige en toekomstige professionals van de private en publieke sector. Het centrum wordt uitgebouwd in nauwe samenwerking met diverse partners." Projecten, activiteiten en dienstverlening, al dan niet in samenwerking met partners, opstarten, faciliteren en beheren in zoverre die inspelen op huidige en toekomstige noden met betrekking tot de arbeidsmarkt in de zorgsector, behoort tot de corebusiness."

De beheersovereenkomst bepaalt onder meer dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad het meerjarenplan van het APB ter goedkeuring voorlegt. Tevens wordt de jaarlijks vaststelling van de kredieten voor het komende werkingsjaar voorgelegd aan de provincieraad.

In het meerjarenplan worden de financiële consequenties voor de genomen beleidskeuzes opgenomen. De financiële documenten zijn digitaal toegevoegd.

In de kredieten 2023 is een budgettaire personeelsbehoefte van 8,2 VTE voorzien. Een organogram is digitaal toegevoegd.

Tevens bevatten de kredieten 2023 tegenover de vorige opmaak de nodige middelen voor de verhoging uitgavenkredieten rekening houdend met energieprijzen en inflatie; lagere raming inkomsten uit verhuur door aangepaste timing renovatie gebouw.

De jaarlijkse dotatie, die door het provinciebestuur ten behoeve van het autonoom provinciebedrijf dient voorzien te worden om haar missie en activiteiten te ontwikkelen bedraagt in het meerjarenplan:

- 2023: 197 756 EUR
- 2024: 201 702 EUR
- 2025: 205 740 EUR

XXX

Bijdrage aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

SDG 16 Bevorder vreedzame en inclusieve samenlevingen met het oog op duurzame ontwikkeling, verzeker toegang tot justitie voor iedereen en creëer op alle niveaus doeltreffende, verantwoordelijke en open instellingen

SDG-subdoelstelling 16.6 Doeltreffende, verantwoordelijke en transparantie instellingen ontwikkelen op alle niveaus.

4. Procedurele vormvereisten

De deputatie keurde dit verslag goed in zitting van 10 november 2022.

Het ontwerp van het meerjarenplan 2020-2025, kredieten 2023 van het autonoom provinciebedrijf werd door de raad van bestuur van het APB vastgesteld op 24 november 2022.

BESLUIT:

Artikel 1:

Goedgekeurd wordt het meerjarenplan 2020-2025 en de kredieten 2023 van het autonoom provinciebedrijf Gouverneur Kinsbergencentrum.

Artikel 2:

Goedgekeurd wordt dat het autonoom provinciebedrijf Gouverneur Kinsbergencentrum. voor de realisatie van de doelstellingen in 2023 een dotatie van 197 756 EUR zal ontvangen.

VOORZITTER.- Geen vragen?

De stemming kan starten.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.
32 leden hebben deelgenomen aan de stemming;
27 leden hebben ja gestemd;
5 leden hebben zich onthouden.

Goedgekeurd met 27 stemmen ja, bij 5 onthoudingen.

Nr. 2/8 van de agenda

Provinciale initiatieven. Het GielsBos vzw. Jaarverslag 2021. Kennisname.
Verslag van de deputatie

1. Bevoegdheid

Het provinciedecreet van 30 november 2005

2. Juridische context

Volgens de onderrichtingen dient het financieel en werkingsverslag van vzw's, die volgens de omzendbrief van minister Kelchtermans niet als een para-provinciale vzw moeten worden beschouwd, maar waar wel provinciale mandatarissen aan het beleid deelnemen, en die een provinciale ondersteuning van minimum 100.000 frank genieten, ter kennisneming aan de provincieraad worden medegedeeld.

3. Feitelijke context en verantwoording

Het jaarverslag 2021 van Het GielsBos vzw biedt o.a. een overzicht van:

1. De belangrijkste gebeurtenissen van 2020 in een chronologisch overzicht.
2. GielsBos in cijfers.

XXX

Bijdrage aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

SDG 16 Vrede, justitie en sterke publieke diensten

SDG-subdoelstelling 16.6 Doeltreffende, verantwoordelijke en transparante instellingen ontwikkelen op alle niveaus.

4. Procedurele vormvereisten

In uitvoering van de richtlijnen wordt bijgevoegd jaar- en financieel verslag 2021 van Het GielsBos vzw ter kennisname aan de provincieraad voorgelegd.

De provincieraad wordt gevraagd kennis te nemen van bijgevoegd jaar- en financieel verslag 2021 van Het GielsBos vzw.

De deputatie keurde dit verslag goed in zitting van 10 november 2022.

BESLUIT:

Enig artikel:

De provincieraad neemt kennis van het jaar- en financieel verslag van 2021 van Het GielsBos vzw.

VOORZITTER.- Dit is een kennisname.
Zijn daar tussenkomsten over? Geen.

Kennis wordt genomen.

3. Leefmilieu, financiën en logistiek

Nr. 3/7 van de agenda

Uiteenzetting gedeputeerde Jan De Haes

VOORZITTER.- Mijnheer De Haes heeft het woord.

Tijdens de tussenkomst van gedeputeerde De Haes worden begeleidende slides getoond.

De heer DE HAES, gedeputeerde.- Zoals u kan zien zou ik u kunnen onderhouden over financiën, logistiek en milieu maar financiën heb ik al uitgebreid mogen vertellen. En eigenlijk financiën en logistiek daar is een scharnier tussen, namelijk logistiek kost meestal veel geld. Maar ook tussen logistiek en milieu zit een scharnier en daar wil ik het even over hebben, want wij gaan dus blijven investeren in bouw en renovatie, u weet dat, we gaan van 23 naar 70 bouwwerven maar we blijven die signaalfunctie zeker hebben. Ik heb het bij financiën verteld omwille van, we mogen als overheid niet de werkwijze verspreiden dat we niet zouden investeren, terwijl dat het in het kader van mogelijke recessie toch wel echt nodig is. Maar wij moeten natuurlijk ook de signaalfunctie hebben om af te bouwen op energiekost en te werken aan klimaatuitdagingen.

Hoe zien we dat bij ons gebeuren? Onze nieuwbouwprojecten zijn allemaal bijna energieneutraal, dat is onze energiestandaard. En voor de gelegenheid op deze foto geen foto van het provinciehuis, maar van PTS Mechelen. Voor al onze gebouwen maken we een masterplan tegen 2025, daarvoor doen we ook een aantal investeringen in mensen. We maken een masterplan droogte energie, dat wil zeggen dat we twee energiedeskundigen aanwerven. De prioriteit gaat daarbij naar onze grootverbruikers, Luk Lemmens had het al gezegd, bij de scholen en bij de recreatiedomeinen komt dan ook nog een deskundige ter plekke en samen worden zij aangestuurd door een extra projectingenieur gebouwautomatisatie. Er werd daar een beetje meewarig over gedaan omdat er gezegd werd dat die zichzelf zouden moeten terugbetalen, dat gaat natuurlijk over de minimale financiële return, maar ik speculeer veel meer op de ecologie return. Ik zou heel lang kunnen praten over al onze recurrente werking naar water, milieu, klimaat en natuur, ik kan misschien daarbij vertellen, ik denk dat wij dit jaar ons 28e waterbufferingsgebied aanvangen en dat we het 25e zullen openen, maar ik zou heel graag een drietal dingen in de picture willen brengen die in 2023 zeker zullen komen bovendien.

Het eerste is de ontharding en vergroening van scholen. We hadden al een werking rond ontharding en vergroening van scholen, maar we moesten dat in een dringende stroomversnelling steken. Daarom hebben we een project gelanceerd, de groene oases, maar ik krijg daarstraks nog een vraag over, heb ik zo vernomen, dus de details ga ik dan misschien wat meer kunnen toelichten. Het gaat over kleine oases waarbij we de scholen tot 2.500 EUR subsidies geven met een 100 procent financiering, een middelgrote oase waar de scholen kunnen kiezen om iets verder te gaan, maar uit dezelfde pakketten. Boven de 2.500 EUR krijgen ze 70 procent subsidie met een maximum tot 15.000. Dan heb je nog de grote oase waar scholen minstens 20 procent op moeten ontharden van het verharde oppervlakte op hun speelplaatsen, maar waarbij ze ook een MOS-traject, milieu op school-educatie krijgen dat ze moeten mee aanvatten.

Het tweede is onze ambitie bosuitbreiding. Ik moet u niet vertellen dat bossen belangrijk zijn voor de lucht, de airco-functie, de plant- en de diersoorten, maar dat ze ook belangrijk zijn in het kader van ontspanning. We hebben heel wat expertise in huis in eigen rang, maar we werken ook daar zeker samen met de bosgroepen. We gaan daarbij voor twee belangrijke uitdagingen, ondersteunen van gemeentebesturen, we noemen dat dan van A tot Z, van aanplant tot zorgeloos beheer. En het tweede is natuurlijk ook bos in of rondom onze eigen provinciale domeinen, parken en watergebieden. Onze teller staat als volgt, op dit moment in dit

plantseizoen gaan we 21 hectaren nieuw bos aanplanten en 11 hectaren compensatiebos. Als je dit plantseizoen meerekent, ik mag dus niet zeggen tot op heden maar dan bedoel ik tot op heden zijnde inbegrepen dit plantseizoen, dan zitten we op 61 hectaren nieuw bos en 26 compensatiebos. We zijn daaraan begonnen en dat heeft ook een soort cyclusverhaal, denk ik dat wij aan onze ambitie van 150 hectaren misschien wel zullen geraken tegen het einde van de legislatuur. Makkelijk zal het niet zijn maar het is niet dat omdat iets moeilijk is dat we er geen goesting voor hebben.

Een derde is onze ambitie rond de Grote Nete. We zijn gestart met een gebiedsgericht programma rond de Grote Nete. In 2022 hebben we alle bilaterale gesprekrondes aangevat en uitgevoerd, we waren zowat het reizend volkstheater. Vanaf 2023 gaan we er natuurlijk echt aan beginnen. Wat gaat daar natuurlijk gebeuren? Rond die Grote Nete zitten heel veel partners te spelen, we werken daarmee samen met de Vlaamse Waterweg, Agentschap Natuur en Bos, Natuurpunt en zeker ook de twaalf gemeenten die daar zitten en waar we zeker mee samenwerken. Maar een van de grote uitdagingen is dat er heel veel gaat veranderen in die vallei. Dat gaat echt tot op punten komen dat hoe zou ik het zeggen, daar bomen gaan gekapt worden om nieuwe natuur aan te leggen, dat gaat ook heel veel communicatieve uitdagingen met zich brengen. We willen ook niet wachten tot dat daar verkeerde ideeën over ontstaan, er gaan grote werken zijn en we hebben echt behoefte aan een lokaal draagvlak. We willen daarom van meet af aan tonen wat er gaat gebeuren, om uit te leggen wat er kan gebeuren, zodanig dat mensen kunnen begrijpen waarom en hoe het zal verlopen en zelfs om mensen uit te nodigen om mee te werken. Het zijn grote werken, dat gaat heel lang duren en we gaan ook niet wachten om iedereen te betrekken totdat alles af is, want dan denk ik dat in deze echt wel het kalf verdronken zou kunnen zijn. Ik weet dat er heel veel scepticisme zal ontstaan rond die werken, werken die overigens te maken hebben met de Sigma-werken, scepticisme, criticasters zullen er zijn. Maar ik wil die sceptici en die critici uitnodigen om te komen kijken, zodanig dat ze misschien wel liefhebber of amateur worden van het verhaal en op termijn misschien wel supporter of ambassadeur kunnen worden. En daarom hebben we van meet af aan, vooraleer de grote werken beginnen, gaan we al met een aantal kleine werkjes beginnen om de mensen tot in die vallei terug te trekken. Concreet moet u zich inbeelden dat bijvoorbeeld de dijken zullen verdwijnen waarop nu hard gewandeld en gefietst kan worden. Die gaan verdwijnen. Wel, we gaan de wandelpaden al hertekenen, de fietspaden hertekenen, zodanig dat die recreatieve en die geniet- en die belevingsfuncties niet wegtrekken. Eén ding daarvan is onder andere Kruiskensberg waar we de belevingszone gaan inrichten als toegangspoort. En het herinrichten van een trekveer, dat zou dit jaar in vergunning moeten kunnen gaan rond Pinzieleke zodanig dat we in plaats van de parallelle verbinding door de vallei ook dwarse verbindingen kunnen maken en mensen tot dichtbij de werken, tot dichtbij de nieuwe natuur kunnen trekken. Dat is een belangrijke uitdaging en ik denk dat we daar, dat zal niet zonder slag of stoot verlopen, ik maak mezelf daar ook geen blaasjes in wijs, maar ik denk wel dat het nodig is. Ik denk dat dat de drie puntjes zijn die ik wilde toelichten en dan kijk ik uit naar de volgende vragen. Maar ik heb begrepen, voorzitter, dat er nu eerst pauze is.

VOORZITTER.- Dank je wel, gedeputeerde De Haes voor de korte toelichting. En dan nemen wij nu een tiental minuutjes pauze om tien na vier starten wij terug. Dank je wel.

De vergadering wordt geschorst te 16.01 uur en hernomen te 16.12 uur.

Nr. 3/8 van de agenda

Tussenkomst van de heer Seppe Gys over Groene Oases.

VOORZITTER.- Dan zijn we terug gestart met onze provincieraad en dan geef ik graag het woord aan mijnheer Gys. Mijnheer Gys heeft het woord.

De heer GYS.- Dank u wel, voorzitter. Collega's, goedemiddag allemaal. Ik had graag aan gedeputeerde De Haes enkele vragen gesteld over de groene oases die dat daarnet in de presentatie zijn verschenen. Die groene oases ontstaan als een gevolg uit een nieuw beleidskader dat eerder werd uitgewerkt, een beleidskader om vergroeningsinitiatieven van scholen in onze provincie te ondersteunen. Zeer duidelijk in dat kader blijkt dat de focus gelegd wordt op de effectieve fysieke veranderingen van de speelplaats en bijkomend in datzelfde beleidskader wordt de planlast voor leerkrachten en scholen binnen die aanvraagprocedure tot een zeer minimum beperkt. Een beleidskader dat dan een concreet project met de naam, de groene oases, heeft gekregen. Een project dat wij als provincie uitrollen in samenwerking met de Regionale Landschappen en de MOS en de PIME. Enkele concrete vragen. Nu is al wel één antwoord in de presentatie gekomen, dat was hoeveel scholen er reeds interesse hebben getoond om in te stappen in het project? Ik had gezien dat het er 51 ondertussen waren. Bijkomend, hoeveel kleine, middelgrote en grote oases werden reeds aangevraagd? Hoe zijn de aanvragen verdeeld over de verschillende schoolnetten en is er een opmerkelijke verhouding tussen lagere scholen versus secundaire scholen? Verwacht u in de toekomst een noodzaak voor eventueel bijkomend budget? Dank u wel.

Nr. 3/9 van de agenda

Tussenkomst van de heer Erik De Quick over het gebruik van groendaken, bodembedekkers en voedselbossen.

VOORZITTER.- Dank u wel, mijnheer Gys. Mijnheer De Quick heeft het woord.

De heer DE QUICK.- Goedemiddag. Ik ben de inspanningen van de provincie rond milieu en klimaat heel genegen, dat weet u, maar ik mis nog één en ander. Want ik ben even te rade gegaan in de Scandinavische landen waar respect voor milieu en natuur al lang standaard is maar dat weet u ook. Ja? Ik kan mijn aard niet verbergen. Zo kan er dus een verbinding gelegd worden tussen het milieu en natuurbeheer en de korte keten via de aanplanting van voedselbossen bestaande uit fruitbomen en bessenstruiken. Daarnaast worden nu nogal wat groenzones ingevuld door grasveld. In het kader van de opname van de luchtzuiverende werking van bladgroen zou het echter veel interessanter zijn om de grasvelden te vervangen door diverse bladhoudende bodembedekkers, al of niet met eetbare bessen. In de Scandinavische landen, ja, daar zijn we er mee, zijn bodembedekkers met eetbare bessen in elk bos te vinden. Dat zou de biodiversiteit van plant en dier zeker ten goede komen en de ondergrond veel beter beschermen tegen uitdroging. Bovendien zou dit ook de mensen dichterbij de natuur kunnen doen komen en hen meer respect voor de omgeving bijbrengen. Want wat je eet, dat verzorg je.

De provincie zou ook de keuze kunnen maken om sommige grensafscheidings van prikkeldraad of ijzerdraad te vervangen door natuurlijke begrenzingen zoals braambessen of meidoorn of enige andere bessensoort. Een tweede puntje gaat over de turfdaken. We doen allerlei inspanningen om de burger ervan te overtuigen om te gaan met energie en water. Maar anderzijds blijven we vasthouden aan het gebruik van gelaagde groendaken met zedenplantjes, bestaande uit soms een zestal lagen waarvan er zelfs enkele uit plastic bestaan wat dan weer bijdraagt tot de alom gekende PFOS-problematiek. Terwijl we kunnen opteren voor groendaken met turf wat een waterzuiverende en vochtregulerende werking heeft en stukken goedkoper is. Uit onderzoek van het Noors instituut Jordforsk voor bodem- en milieuonderzoek blijkt dat dakturf veel lucht en water kan opslaan wat bevorderend is voor een snelle wortelgroei. Dakturf verweert niet, kan niet wegspoelen en heeft een goede warmte- en geluidsisolerende waarde, wat in deze tijden van energiebesparing toch ook wel een bijkomend voordeel oplevert. Het is een natuurproduct dat bovendien geen bijzondere kennis of kunde vraagt voor de aanleg ervan zodat dit voor iedereen toegankelijk is en voor de kostprijs moet je het evenmin laten. Daarom mijn vragen, waarom worden bij de aanplanting van nieuwe bossen geen voedselbossen voorzien bestaande uit klassieke al of niet hoogstammige fruitbomen en bessenstruiken met eetbare bessen? Het zou de aantrekkelijkheid van onze domeinen alleszins

verhogen. Waarom wordt er niet meer ingezet op de aanplanting van bosranden met aalbes, braambes of iets dergelijks? En op veel domeinen is het reeds lang gebruikelijk dat bodembedekkers de plaats innemen van grasvelden aangezien ze veel onderhoudsvriendelijker zijn en efficiënter in het kader van waterbeheersing en biodiversiteit. Waarom houdt de provincie zo halsstarrig vast aan de aanleg van grasvelden als groene zones en voorziet ze geen bodembedekkers? Misschien kan hier in de tuin van het provinciehuis trouwens het goede voorbeeld gegeven worden? En waarom wordt het gebruik van turfdaken niet meer gepromoot of gebruikt door de provincie? Dank u.

Nr. 3/10 van de agenda

Tussenkoms van de heer Diederik Vandendriessche over extra mogelijkheden voor het PIME.

VOORZITTER.- Dank u wel. Mijnheer Vandendriessche heeft het woord.

De heer VANDENDRIESSCHE.- Ja, collega's, een tussenkomst over extra mogelijkheden voor het PIME. Het PIME of Provinciaal Instituut voor Milieu Educatie is ingebed in het departement leefmilieu. Dat is binnen dat departement één van de vijf diensten. Naast de dienst duurzaam milieu en natuurbeleid, de dienst integraal waterbeleid, de dienst omgevingsvergunningen en het PIH, dat dus Provinciaal Instituut voor Hygiëne is, maar ook wel gepromoot wordt als het kenniscentrum voor milieu en gezondheid. PIH is een APB.

Het PIME biedt een educatief milieu en natuurprogramma aan aan scholen, zo lezen we op het intranet. Als aparte dienst van het departement is het in tegenstelling tot vele andere diensten een buitendienst. De administratieve zetel bevindt zich buiten het provinciehuis, gevestigd in Lier, aan de oevers van de Nete, tussen Duffel en de stad Lier. De locatie roept misschien al een eerste belangrijke vraag op, voldoet die aan de noden van de scholen? Dan denk ik vooral aan de scholen die verder gelegen zijn, kunnen zij het PIME makkelijk bereiken? Zijn het vooral scholen uit de nabije omgeving die een bezoek brengen aan het PIME? Hoe verloopt die bezoekerswerking doorgaans, met welke vragen kunnen scholen terecht om effectief af te zakken naar Lier en als ze dan komen is de locatie dan makkelijk bereikbaar? En dan bedoel ik niet natuurlijk dat er niet buiten de stad zulke instellingen mogen zijn maar wel de bereikbaarheid met het openbaar vervoer bijvoorbeeld op die plek, is dat voldoende gegarandeerd? Ik herinner mij nog een uitspraak van vorig jaar, gedeputeerde De Haes, toen er op een gegeven moment verwezen werd naar het Ecocentrum De Goren van de gemeente Mol dat gelegen is aan de rand van het Zilvermeer. U zei toen dat ecologie educatie het niet goed doet in een gebouw en dat dit beter gebeurt met de voeten in de natuur. Ik ga daar grotendeels mee akkoord maar er moet toch een beetje een uitvalsbasis zijn waar enerzijds aan het begin van het educatieve moment voldoende uitleg kan worden gegeven, waar ook de educatieve activiteiten kunnen worden afgerond op een manier die voldoende achtergrondinformatie aanreikt.

Ik maakte tijdens mijn algemene tussenkomst al een vergelijking met het Havencentrum. Ook de kennis van de havenactiviteiten wordt waarschijnlijk het best verworven door met de voeten in de haven zelf te staan maar het belevingscentrum heeft ook daar een meerwaarde. Het PIME heeft wel degelijk een ruimte waar leerlingen en andere geïnteresseerden terecht kunnen. Het gebouw staat er inmiddels al bijna dertig jaar. Voldoet dat gebouw nog aan de hedendaagse onderwijsnoden of is er toch eens stilaan een update nodig om aan die onderwijsnoden te voldoen? Dan bedoel ik niet de architectuur, die oogt nog steeds fris, maar zijn de faciliteiten nog altijd voldoende voor scholen en leerkrachten?

Afgelopen zomer werd door gedeputeerde De Haes en Colson aangekondigd dat er geïnvesteerd was in de ruimere omgeving van de beleefzone Pallieterland rondom het instituut en ook in de tuin van het PIME waar bijkomend speel- en picknickplekken erop moeten wijzen dat de tuin altijd voor iedereen toegankelijk is. Samen met de Vlaamse Waterweg en het Agentschap Natuur

en Bos werd het heringerichte overstromingsgebied van de polder van Lier nu ook toegankelijk gemaakt voor het publiek. Het gaat om waardevolle initiatieven maar het is duidelijk dat ze op de eerste plaats tegemoet komen aan de dagjestoeristen, aan de recreanten met bijvoorbeeld nieuwe infopanelen langs de Netedijk.

Ik denk dat een volgende stap erin moet bestaan om de corebusiness van het PIME, met name de educatieve werking voor scholen, een extra boost te geven. Daarom had ik graag geweten hoeveel leerlingen jaarlijks het PIME bezoeken en om hoeveel scholen het dan gaat en uit welke regio's van de provincie of het land komen die scholen? Ik vermeldde dat al tijdens mijn algemene tussenkomst, het PIME heeft geen havenlobby achter zich maar onze veranderende wereld met de klimaatopwarming op kop dwingt ons om kenniscentra uit te bouwen waarin jonge mensen extra uitgedaagd worden om over de skills te beschikken waarmee ze oplossingen voor die veranderingen kunnen ontwikkelen. Om die extra boost ook financieel de moeite waard te maken kan het interessant zijn om het PIME binnen het departement leefmilieu op te nemen, binnen het bestaande APB van het PIH als echt kenniscentrum voor milieu en gezondheid. Een APB heeft altijd meer mogelijkheden als het bijvoorbeeld op uitbreiding van het bestaande patrimonium aankomt. Binnen die structuur kan er dan eventueel ook nagedacht worden over een extra zusterinstelling. Bijvoorbeeld in de infrastructuur die nu al bestaat in het Zilvermeer. Met dat uitgebreide APB als echt klimaatcentrum zou de provincie Antwerpen een toonaangevende rol kunnen spelen voor de rest van Vlaanderen. We hebben volgens mij alles in handen om dat tot stand te brengen.

Nr. 3/11 van de agenda

Tussenkomst van mevrouw Ilse Van Dienderen over werkzaamheden PIH - PFAS onderzoek – biomonitoringsonderzoek Hoboken, Hemiksem.

VOORZITTER.- Dank u wel. Mevrouw Van Dienderen heeft het woord.

Mevrouw VAN DIENDEREN.- Dank je wel, voorzitter. Ik ga voor het gemak en de snelheid hier gewoon blijven zitten.

VOORZITTER.- Dank je wel.

Mevrouw VAN DIENDEREN.- Mijn vragen gaan over de werking van het PIH met betrekking tot het PFAS-onderzoek en onderzoek naar zware metalen rond de site van Umicore. Het eerste luik van mijn vraag gaat dus over PFAS en naar aanleiding van de 3M-problematiek, wordt er nu een humane biomonitoringsonderzoek gedaan. Dus dat is de bedoeling dat jongeren worden getest op de aanwezigheid van PFAS en dat wordt nagegaan wat de effecten zijn van die PFAS in hun lichaam en op verdere ontwikkeling. En ik vroeg mij dus af hoe dat het loopt? Het PIH is één van de opdrachthouders van die studie. En voor die studie of voor dat onderzoek mikken ze op driehonderd jongeren geboren in 2006, 2007, 2009, 2008 en wonende binnen 5 kilometer rond 3M. Dus ik was gewoon benieuwd hoe die studie loopt? Ja, hoeveel deelnemers zijn er uit Zwijndrecht, hoeveel uit Antwerpen? En wat is de respons van de jongeren? Zitten die met bepaalde vragen, wat zijn die vragen, wat drijft hen om deel te nemen en wat is de verdere timing van dat onderzoek?

Een soortgelijk humaan biomonitoringsonderzoek loopt dus rond de site van Umicore in Hoboken. Daar strekt het onderzoek zich uit tot drie gemeenten, Hoboken, Hemiksem maar ook Kruikebeke. En natuurlijk weten we dat het PIH al heel wat kennis heeft vergaard over, ja, de bloedonderzoeken die worden uitgevoerd bij kinderen rond de site van Umicore. Ik zag net nog een persbericht daarover dat gelukkig de metingen in een dalende lijn zitten dus dat de aanwezigheid van lood in het bloed bij kinderen rond Umicore, dat die gelukkig daalt. Maar dit, ja, biomonitoringsonderzoek is ook wel heel interessant omdat dat eigenlijk de bedoeling heeft om over verschillende jaren te lopen en ook, ja, te zien wat die lood of zware

metalenverontreiniging met de ontwikkeling van jongeren doet. Dus een beetje een soortgelijke vragen als bij dat PFAS-onderzoek, hoe loopt de studie, hoeveel deelnemers zijn er uit de verschillende gemeenten, zijn die tweehonderd jongeren al gevonden? En hoe is daar de respons bij die jongeren, zitten die met vragen, wat drijft hen om deel te nemen? Is er schrik misschien om deel te nemen, schrik om te weten hoe het met hun gezondheid gesteld is? Is daar dan ook een begeleiding voor voorzien? Wie voorziet die begeleiding? Is daar voldoende geneeskundig geschoold personeel voor? Het is ook de bedoeling uiteraard om het verband tussen milieu en gezondheid na te gaan. En dan is ook de vraag van, ja, kan die link wel gelegd worden? Zijn er genoeg milieumeetposten die op dit moment bemonsterd worden of gemeten worden om dan die link te leggen? En hoe evalueert het PIH de medewerking van het bedrijf van Umicore?

VOORZITTER.- Dank u wel. Gedeputeerde De Haes heeft het woord.

De heer DE HAES, gedeputeerde.- Dank u wel voor de vragen. Ik begin met de eerste vraag over de groene oase. Nu, ik denk, vergroenen van speelplaatsen, dat is echt wel belangrijk. Dus het ontharden en vergroenen, want het gaat altijd dubbelop, heeft ook een dubbele winst. Kinderen krijgen een gezonde en leerrijke speelomgeving, de school is beter gewapend tegen de klimaatverandering. Want zelfs leerkrachten melden ons minder spanningen op de speelplaats, minder stress in de klas. Nu, we hadden in het begin van de legislatuur het budget al een beetje opgetrokken. We hadden een werking rond vergroenen van speelplaatsen maar op een bepaald moment hebben we gerealiseerd dat we echt wel het verschil moesten maken. En dat verschil moesten we maken door te zorgen dat we konden multipliceren en accelereren en dat hebben we dan in het project groene oase gestoken. Daar staan twee principes voorop. De fysieke verandering van die speelplaatsen, en het liefst nog bij de kleuter- en lager onderwijs. Om de heel simpele regelen, die spelen het meest buiten. En de tweede simpelste reden, als je daar nu iets verandert dan hebben die het langst geniet van die groene speelplaats. Bij het project moest ook de planlast bij de scholen worden voorkomen. Niks is zo ambetant dan mensen lastigvallen met papieren, aanvragen en dergelijke. Dus de opbouw, de keuzemogelijkheden en de uitwerking zijn echt wel heel sterk vereenvoudigd en heel laagdrempelig gemaakt. En dat heb ik daarstraks toegelicht, het zijn die drie niveaus, die kleine, die middelgrote en de grote. Zodanig dat er voor elke school een stukje, en voor elke milieuambitie een project mogelijk is. Nu, voor de schup in de grond werken we samen met de Regionale Landschappen en wanneer dan bij de grote oase het educatief verhaal aan bod moet komen, dan rekenen we op het MOS-team. Hoe gaat dat in zijn werk? De scholen geven hun interesse door via de projectwebsite en dan gaat er een medewerker van Regionaal Landschap een bezoek brengen. En dat is eigenlijk om de juiste verwachtingen in kaart te brengen, de mogelijkheden en die naast elkaar te leggen om zo te zien wat er echt mogelijk is. Want soms, wij beelden ons nu wel in dat er inderdaad af en toe verwachtingen groter zijn dan mogelijkheden. En tenslotte zullen zij hun ook begeleiden met de uitvoering.

U vroeg naar de resultaten en ik moet eerlijk zeggen, op de slide stond inderdaad 51 scholen maar dat is de slide die vorige week geprepareerd is. Ondertussen zitten we aan 80. 80 scholen hebben zich aangemeld, 32 voor de kleine oase, 25 voor de middelgrote en 23 voor de grote oase. De verdeling over de onderwijskoepels, er zijn 44 katholieke scholen, 19 stedelijk of gemeentelijk onderwijs, 5 uit gemeenschapsonderwijs en ook 2 provinciale scholen. Nu, dat betekent eigenlijk dat de verdeling een beetje relevant is aan wat de verdeling in het onderwijslandschap is. Zijn het kleuter, lager of secundair? 49 scholen hebben zowel kleuter als lager, 8 hebben uitsluitend kleuter, 13 scholen vergroenen een speelplaats van een lagere school, enkel voor een lagere school, en 10 secundaire scholen willen ook in het project instappen. Nu, we zijn eigenlijk pas oktober met dat project van start gegaan en we kunnen nu eigenlijk al vaststellen dat, hoe zou ik zeggen, er inderdaad snel en massaal op de kar gesprongen werd. Onze doelstelling was ook accelereren en multipliceren en nu zitten we met die gebakken peren. Er kwam daarbij meteen ook veel middelgrote, grote oase waarvoor de deadline eigenlijk tot 1 december ligt. Dus die grote en middelgrote, die sluiten we voorlopig af. Dat was ook zo vooraf aangekondigd. De aanmeldingen voor de kleine oase, waar er nu 32 al op de teller staan, dat loopt nog. En ik vermoed dat we er daar nog een aantal gaan krijgen. Ook voor de middelgrote oase stond in de planning dat we nog een nieuwe deadline zouden organiseren, 1 mei en

1 december, dus daar kunnen we ook nog aanmeldingen verwachten. Bovendien hebben we de indruk dat die eerste golf aanmeldingen vooral van die scholen komen die eigenlijk al een beetje vertrouwd zijn, niet alleen met subsidieaanvragen maar ook met het concept vergroenen van een speelplaats. Terwijl er ook nog een heleboel scholen zijn waar er nog redelijk wat weerstand heerst. En die weerstand die kennen we, dat is soms, is dat heel pragmatisch. Dat is de poetsploeg die zegt, oei, wat gaan die kindjes met vuile schoenen binnen doen? We kennen dat, we hebben die ervaring uit de scholen waar er al vergroend en onthard is. Maar onze overtuiging is dat ook leerlingen van scholen met koudwatervrees, dat die ook recht hebben op meer groen op de speelplaats en daarom gaan we daar nog bewust naar communiceren. Maar zoals ik al zei, wij zitten dus nu eigenlijk met een luxeprobleem. Nu, de bezoeker gaat nog uitmaken in welke mate dat die verwachtingen en mogelijkheden dat die matchen. Maar hoe dan ook is dat een succes en we gaan de centjes moeten tellen. Nu, ik zal mijn collega's nog trachten te overtuigen dat als we inderdaad meer centen gaan nodig hebben. Maar als ik denk dat wij misschien op honderd scholen kunnen landen met honderden leerlingen per school, dan zijn dat tienduizenden leerlingen die elke dag kunnen genieten, opnieuw kunnen genieten van een groene speelplaats. En ik denk dat dat dan een heel verstandige en een heel effectieve, efficiënte budgetkeuze kan worden.

Ik ga direct ... Ik mag naar de volgende vraag?

De volgende vraag. Collega De Quick. Ik moet antwoorden en daarbij vertrouwen op de expertise van in deze Vlaamse experts, niet alleen Scandinavische. Maar de vraag waarom bij de aanplanting niet meer voedselbossen worden voorzien? Nu, het leveren van voedsel, we weten dat, is inderdaad heel belangrijk voor de ecosysteemdiensten die onze Vlaamse bossen en landschappen kunnen leveren. Maar niet elke standplaats is optimaal geschikt om fruitbomen of bessenplanten in functie van voedsel voor de mens aan te planten. Er wordt daarbij telkens gekeken naar bodemgesteldheid en naar het belang daarvan voor de biodiversiteit. In sommige bossen is de blauwe bosbes bijvoorbeeld typisch maar in andere komt die helemaal niet voor of kan die niet gedijen.

Waarom wordt er niet meer ingezet is uw vraag? Wel, de Regionale Landschappen, de bosgroepen en de groendomeinen zetten heel sterk in op aanplant van bosranden en houtkanten. Dat gebeurt wel degelijk maar bij het aanplanten van bosranden wordt in de menging van de soorten vaak bewust gekozen voor besdragende soorten. Met die nuance dat eetbare soorten voor de mens uiteraard enkel van belang zijn daar waar dat ook de locatie bereikbaar is voor de mens. Want anders gaat de focus voor de wilde dieren, de andere wilde dieren misschien een beetje verloren. De braam is bijzonder interessant maar wordt zelden aangeplant want daar gaat men vanuit dat die zich spontaan makkelijk vestigt.

U vroeg ook naar de kasteeldomeinen waar u zegt, het is reeds lang gebruikelijk dat bodembedekkers de plaats innemen van grasvelden omdat ze ook veel efficiënter zijn in waterbeheersing en biodiversiteit. En u vraagt zich af waarom de provincie halsstarrig vasthoudt? Nu, zo halsstarrig is dat niet. We houden niet halsstarrig vast aan de aanleg van graslanden maar de keuze voor grasland, dat kan om diverse redenen zijn. In de context van kasteeldomeinen bijvoorbeeld is dat soms om historisch vaak erfgoed rechterlijke en esthetische redenen. In dat geval wordt er wel vaak het gazonbeheer vervangen door wat we noemen een extensiever maaibeheer dat ecologisch interessanter is zoals een hooilandbeheer. Een mooi voorbeeld daarvan is het provinciale Vrieselhof in Ranst. Ik weet niet of dat je daar onlangs nog langs geweest bent maar daar zie je hooilandbeheer met dan soms op de paden grasbeheer. Het zijn dus soms waardevolle bloemrijke hooilanden rond dat kasteel, ontwikkeld dankzij dat extensiever beheer. Maar het is ook aan de andere kant belangrijk om betreed- en bespeelbare ruimten te hebben en dan moet er gazonbeheer gedaan worden. Een hooiland of een vegetatie van bodembedekkers is immers niet geschikt voor intensieve betreding. Ook om technische redenen kan een grasveld of een andere kruidachtige vegetatie een noodzaak zijn bijvoorbeeld op ondiep substraat waar houtachtige beplanting niet jaar rond voldoende water krijgt.

U hebt ook gekeken naar de tuin van het provinciehuis en daar ben ik het natuurlijk volledig met u eens, we hebben het er al eens eerder over gehad. En daarom had ik in augustus al van dit jaar

al de opdracht gegeven aan de dienst duurzaam milieu en natuurbeheer om de mogelijkheden voor een meer zowel kleurrijke als biodiverse tuin te bekijken. De eerste analyse leert ons dat er heel wat acties kunnen ondernomen worden en een deel van het park zou kunnen ingericht worden als biodivers hooiland, een aantal stroken kunnen ingericht worden met bloemenranden. Maar hoe dan ook een belangrijk gedeelte zal als gazon moeten overblijven, al is het maar om te kunnen voetballen, ravotten of te zonnen door de mensen uit de buurt en uit de verre buurt. Op deze manier kunnen we dan daar gaan zorgen voor meer kleur en variatie en combineren we dat met de openheid van het park. Ik denk dat we daar hier niet buiten kunnen. Maar door deze aanpak wordt heel dat park daar natuurlijk ook biodiverser en klimaatrobuuster. Er is ondertussen ook opdracht geven aan het departement logistiek en het departement milieu en natuur om samen met die aanbevelingen aan de slag te gaan.

U wordt heel specialistisch wanneer het over turfdaken gaat. Er liggen een aantal groendaken op provinciale gebouwen. Dat kan ik wel zeggen, in de Avereften bijvoorbeeld werd een groendak aangelegd met, ik ga aflezen nu, heischraal grasland, heidekruiden en grassen. Bij de opbouw van zo'n groen accent naar verluidt ook wel heel wat technische randvoorwaarden en ook hier, en er is vandaag nog op terug gekomen, probeert men zo circulair mogelijk te werken. Ik liet mij wel vertellen, turfdaken zijn heel populair in de Scandinavische landen maar de turf wordt daar lokaal gewonnen en de weersomstandigheden zijn er veel vochtiger en kouder dan in onze streken. En er zit een risico, maar ik beroep mij volledig op de specialisten ter zake, daar zit een risico dat turfdaken in Vlaanderen door de weersomstandigheden zouden kunnen uitdrogen en eigenlijk een bron worden van CO₂-uitstoot. Ik vermoed dat dat niet is wat we eigenlijk uiteindelijk zouden willen meemaken.

VOORZITTER.- Ik weet niet of mijnheer De Quick nog een vraag heeft of een ... Nee, goed? Dan kunt u de volgende vraag antwoorden. De volgende vraag mag beantwoord worden. Gedeputeerde De Haes heeft het woord.

De heer DE HAES, gedeputeerde.- Ik schik mij naar uw bevel. Nu, collega Vandendriessche, u hebt in uw betoog heel wat suggesties, vaststellingen gedaan. Ik heb geprobeerd de vragen er hopelijk correct uit te distilleren. Met eerst de vraag over, hoeveel leerlingen bezoeken jaarlijks het PIME, over hoeveel scholen en uit welke regio's, wat is de verdeling? Voor alle duidelijkheid, in pre-covid tijden ontving het PIME jaarlijks een tienduizendtal leerlingen die dan deelnamen aan activiteiten over natuur, milieu en duurzame ontwikkeling. Het zal niet verwonderen maar tijdens covid was er een heel sterke terugval en in 2022 namen die aantallen terug toe maar die bleven onder het niveau van pre-covid. En we moeten daar niet echt ver achter zoeken, het onderwijs kampt op dit moment met andere uitdagingen. Ik hoorde hier gisteren over het lerarentekort maar we denken dan ook aan brandstofprijzen en misschien ook wel de onduidelijkheid over bepaalde eindtermen. Dat maakt dat scholen moeten keuzes maken en daarbij staat tot nader orde PIME niet altijd bovenaan op de agenda. Het educatieve aanbod richt zich daarom ook, richt zich voornamelijk op leerlingen van het secundair onderwijs. 70 procent van de bezoekers is afkomstig uit de eerste of de tweede graad en daarmee onderscheiden we ons heel duidelijk van andere natuur en milieu educatieve centra die vaker op kleuter- en basisonderwijs gericht zijn. Het overgrote deel van de bezoekende scholen is afkomstig uit onze provincie.

U vroeg zich ook, is het PIME makkelijk te bereiken? De meeste scholen komen met de bus naar het PIME en dat heeft te maken met de grootte van de groepen en met de afstand. Kleinere groepen, die kunnen een MOS-pas aanvragen waarmee men gratis gebruik kan maken van de bus van De Lijn. Maar dankzij de ligging langs de Netedijk en de veilige fietsverbinding over die Netedijk richting Lier, Duffel en Mechelen komen er ook de laatste jaren meer groepen met de fiets. Hoe verloopt de bezoekerswerking? Wel, dat is natuurlijk een beetje op de kalender van een schooljaar. De periode september tot oktober en de periode maart tot mei worden gereserveerd voor leerlingen uit het secundair onderwijs. Het zijn daar vaak de leerkrachten wetenschap die met al hun klassen vanaf het vierde jaar dezelfde eindtermen willen realiseren. En dankzij een optimaal gebruik te maken van de ruime binnen- en buitenaccommodatie kunnen we dus een zestal parallelle groepen tegelijkertijd aan. Buiten die piekperiode ontvangt

PIME klassen uit het lager onderwijs en vaak komen de scholen uit de buurt die met de fiets komen. En voor alle duidelijkheid ook de Kesselse Heide dient als antenne van PIME.

Voldoet het gebouw nog aan de hedendaagse onderwijsnoden? Het staat er misschien dertig jaar maar in 2012 onderging het gebouw een grondige renovatie en werd ook het educatieve aanbod onder de loep genomen. De tentoonstellingsruimte werd omgebouwd tot een auditorium annex veldwerkruimte en ook de andere lokalen werden opgefrist. Redelijk recent werd ingezet op waterbesparing door het vernieuwen van onder andere het sanitair maar werden er ook zonnepanelen voor duurzame elektriciteit bijgelegd. De tuin is in de loop der jaren onder handen genomen. De vijvers werden geruimd om zo de waterbiotoop te herstellen en er kwamen buitenklassen bij. Daarenboven richten we onze buitenruimte zo biodivers mogelijk in, zodanig dat dat ook als goed voorbeeld is, zowel voor de leerlingen maar natuurlijk ook voor de vrije bezoekers, wandelaars die door de tuin passeren.

Met welke vragen kunnen scholen terecht bij PIME? Misschien een kleine greep uit het aanbod. Voor de eerste graad wordt er vooral gefocust op wateroverlast en droogte. Via die expeditie ruimte voor water, en daar is het mantra, met de voeten in de natuur, zoals we al eerder gezegd hebben, kunnen we dan inspelen op de nieuwe eindtermen over het ruimtelijk bewustzijn van de leerlingen. En we nemen die bezoekende klassen ook mee op een begeleide excursie langs de Beneden-Nete in Lier. Met behulp van iPad's kunnen de leerlingen de ingrepen die in het gebied worden gedaan onderzoeken en dat in functie van wateroverlast en in functie van droogte. Ze kunnen daar een beetje verder het gecontroleerd overstromingsgebied dat eigenlijk al een onderdeel is van het Sigmoplan en dat onlangs geopend is, ze kunnen dat daar bezoeken en bekijken en zien hoe dat het werkt. Maar natuurlijk dat overstroomt ook niet alle dagen, gelukkig, daarom is er binnenskamers ook een interactieve watertafel waarop kan gesimuleerd worden wat eigenlijk dat overstromingsgebied doet. En daar kunnen de kinderen zelf mee aan de slag. Daarnaast is er ook een gratis doe-het-zelfpakket droogte in het vizier. Dat is een lessenreeks waar dat leerlingen worden uitgedaagd om het onderwerp droogte verder uit te diepen. Dat is een educatief spel, behoort daartoe en daar kunnen de kinderen eigenlijk, of de leerlingen in dezen want ze zijn al een beetje ouder, in hun eigen school kijken hoe ze zouden kunnen omgaan met droogte en ze kunnen ook aanpassingen suggereren en uittesten op dat spel. Nu, tijdens de excursie en het doe-het-zelfpakket worden er via verschillende werkvormen kinderen uitgenodigd om in het systeem te denken en oefeningen daarop te doen. Voor de tweede graad is er de splinternieuwe activiteit biodiversiteit onder druk en dan kunnen we thema's als klimaat en biodiversiteit onder de loep nemen en zien hoe dat die twee factoren elkaar beïnvloeden.

Nu, ik denk dat, je moet misschien nog eens verder grasduinen in de website van het PIME maar ik geef toe achter PIME zit geen grote havenlobby maar wel een natuurlobby, wij zitten daarachter. En wij zijn in deze de natuurlobby die achter het PIME zitten. En ik denk dat we het daar, dat dat een sterk verhaal is en dat we dat ook moeten meenemen naar de toekomst. En dat dat nu, hoe zou ik zeggen, heel even zwaar onder druk heeft gelegen met betrekking tot, ja, omwille van covid. En dat dat ook de kans heeft gegeven want de medewerkers van PIME hebben tijdens covid niet stilgezeten. Integendeel, ze zijn aan de slag gegaan om dat helemaal te herdenken en daar de nieuwe toekomst van PIME mee in gang te steken.

VOORZITTER.- Is het in orde, het antwoord? Ja, mijnheer Vandendriessche heeft het woord.

De heer VANDENDRIESSCHE.- Ja, bedankt. Kort eventjes. De Kesselse Heide is ook een antenne, daar was ik eigenlijk een beetje naartoe aan het gaan. Kan het niet meer op provinciaal breed nog een aantal antennes inderdaad zoals u het noemt? Misschien nog voor het Zilvermeer of zo?

De heer DE HAES, gedeputeerde.- De antenne daar bedoel ik mee dat je op de Kesselse Heide expedities kunt doen die georkestreerd worden vanuit PIME. Dat kan verder maar eigenlijk kijken we ook meer naar aanbod dat, hoe zou ik zeggen, zonder fysieke verhuis vanuit het PIME ook kan gebruikt worden door scholen. Dat is ook bijvoorbeeld die oefeningen uit doe-het-

zelfpakket. Maar ter plekke, de oefeningen die men daar ter plekke kan doen over water en droogte, dat is echt wel interessant want daar ligt nu al het overstromingsgebied. Je kan ernaartoe gaan. Dat is eigenlijk een echte testimonium over wat er, waarom bepaalde ingrepen langs de Grote Nete gebeuren en hoe dat die hun rol spelen in het bestrijden van overstromingen enerzijds of het opvangen van te veel aan water, en het creëren van extra natuur in tezelfdertijd.

VOORZITTER.- Dan mag u de volgende vraag beantwoorden. Gedeputeerde De Haes heeft het woord.

De heer DE HAES, gedeputeerde.- Ja, voorzitter, ook hier moet ik helaas een stuk technisch of eerder factueel antwoord geven omdat het een vraag is naar onderzoek. En inderdaad, vandaag was het onderzoek lood in bloed in de pers. Hoe zou ik zeggen vandaag, deze middag. En daar zijn we allemaal blij met de resultaten waaruit blijkt dat we inderdaad, de waarden blijven onder de nieuwe gestelde normen. Maar dat is een ander onderwerp.

Eerst over het onderzoek PFAS in Zwijndrecht. U vroeg naar het aantal deelnemers. Inderdaad, er werden driehonderd jongeren gezocht uit het geboortjaar 2006, 2007, 2008 en 2009 en die liefst in de buurt van 3M woonden, anders heeft het weinig zin. En dat onderzoek werd uitgevoerd in 2022 in de laatste week van april 2022. Twee maanden later werden, het is gestart bedoel ik dan, twee maanden later werden iets meer dan 300 jongeren bereid gevonden. Om correct te zijn 303, 44 uit Antwerpen, 166 uit Zwijndrecht en 93 uit Beveren, Melsele en Kallo. Hoe is de respons van de jongeren? Wel, er zijn 2674 uitnodigingen verstuurd waarop 377 reacties kwamen. 331 voldeden aan de inclusiecriteria en er werden er uiteindelijk dus zoals gezegd 303 onderzocht. Op de uitnodiging is dat 15 procent dat volgens mij in statistische orden voldoende is. Maar het was ook de bedoeling om een statistische stempel te krijgen van 300 en dat is gelukt.

De evaluatie van de vragenlijsten echter moet nog uitgevoerd worden dus wat is die verdere timing? Het veldwerk is afgerond, de toxicologische analyses worden nu uitgevoerd. Dan moet er een statistische analyse en een interpretatie volgen en dat rapport wordt verwacht midden '23. En ja, de deelnemers krijgen, als zij dat wensen, ook hun persoonlijke resultaat en de groepsresultaten.

Wat betreft zware metalen en roetonderzoek in Hoboken en Hemiksem vroeg u hoeveel deelnemers? Voor dit onderzoek wordt er gezocht naar 200 jongeren die wonen in een straal van 3 kilometer rond de site van Umicore. Dus in Hoboken, Hemiksem of Kruike. Zijn die 200 jongeren al gevonden. Wel, de goedkeuring van de studie ligt momenteel voor bij de ethische commissie. We hopen om deze maand nog de uitnodigingsbrieven te kunnen versturen en de onderzoeken zelf zullen dus plaatsvinden gedurende gans '23. En dat heeft, die tijdspanne, dat heeft te maken omdat we ook het effect willen onderzoeken van de verschillende seizoenen en de weersomstandigheden.

U vroeg ook of er voldoende geneeskundig personeel is om de jongeren te begeleiden. Nu, de omkadering gebeurt conform de andere biomonitoringprojecten in Vlaanderen. Ik ga ervan uit dat die wetenschappers op dat moment weten hoeveel dat er moeten zijn en wat daar een ... Want er is inderdaad, en ze werken daar ook met een voldoende uitgebreid team van projectleiders, artsen en verpleegkundigen.

Zijn er voldoende meetposten, was ook een vraag die u stelde, en zijn die voldoende gespreid? Is de provincie bereid om meer meetposten te financieren? Er zijn extra meetposten maar in zone 1, Moretusburg en Hertogvelden zijn er een aantal meetposten van VMM en van Umicore. In zone 2 en 3, de gebieden dus tussen ten noorden en ten noordoosten van de site van Umicore, worden extra meetposten voorzien. Zoals ik zei, dus voorzien door VITO gedurende één jaar. In zone 4 gelegen ten westen en zuidwesten van de site is er geen extra meetpost voorzien bovenop de bestaande meetpost van Umicore. En daar is de reden omdat de overheersende windrichting westzuidwest betreft en er dus veel minder effect is op deze zone door de site van Umicore. Over

het algemeen werd door de experts geopteerd om voornamelijk dus in zone 1 en 3 te focussen op de milieumetingen gezien de overheersende windrichtingen.

U vroeg ook nog, hoe evalueert u de samenwerking met Umicore. Nu, dit project, en dat moet ik wel duidelijk stellen, dit project beoogt het in kaart brengen van het gezondheidsrisico voor de bevolking ten gevolge van blootstelling aan cadmium, lood, arseen en roetdeeltjes. Deze humane biomonitoring staat los, wat heel belangrijk is, van de reeds jarenlange opvolging van het lood in bloedgehalte bij de bewoners van de ruime omgeving rond de Umicore-site. Dit humaan biomonitoringsproject is een extra studie, dus een studie en plus waarbij we de resultaten beogen die de basis zullen vormen voor de toekomstige omgevings- en gezondheidsbeleid voor de regio. De studie wordt inderdaad mede gefinancierd door Umicore maar verloopt volledig onafhankelijk. Het onderzoek wordt uitgevoerd door wetenschappers van het Provinciaal Instituut voor de Hygiëne van de provincie Antwerpen, van de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek, VITO, de Universiteit Hasselt en de Universiteit Antwerpen. De andere financierders zijn Vlaamse overheid via Agentschap Zorg en Gezondheid, departement omgeving, stad Antwerpen en provincie Antwerpen. De evaluatie. Nu, de medewerking met Umicore loopt vlot. Zij volgen, en voor alle duidelijkheid, als waarnemer in de stuurgroep het project aandachtig op. Maar ik wil er echt wel expliciet nadruk op leggen dat de studie volledig onafhankelijk verloopt en uitgevoerd door wetenschappelijke onderzoekers. Ik denk dat ik daarmee een antwoord gaf op uw vraag.

VOORZITTER.- Mevrouw Van Dienderen heeft het woord.

Mevrouw VAN DIENDEREN.- Ja, dank u wel, gedeputeerde. Inderdaad, dank je wel voor de antwoorden. Het antwoord op het PFAS-onderzoek. U spreekt daar van veldwerk is afgerond. Veldwerk is afgerond in de context zoals u het vermeld hebt vermoed ik dat alle personen getest zijn en dat de testen afgenomen zijn of wat wordt daar eigenlijk mee bedoeld met dat veldwerk is afgerond? Dus die verduidelijking nog. En dan voor het onderzoek rond Umicore begrijp ik het toch goed dat eigenlijk de studie nog niet is gestart want die moest nog goedgekeurd worden door die commissie dus die 200 jongeren zijn nog niet gevonden dan? Dat zal dan in de loop van 2023 lopen. En ik heb ook begrepen dat de provincie niet gaat investeren in extra milieumeetposten omdat u zegt dat afhankelijk van de overheersende windrichting er eigenlijk al genoeg posten zijn. Kan ik dat eruit afleiden? Want dat is natuurlijk ook een bekommernis van buurtbewoners, eigenlijk willen we met die studie ook wel nagaan waar een verantwoordelijkheid van het bedrijf zou kunnen liggen. En dan moet er dus wel genoeg materiaal, wetenschappelijk materiaal aanwezig zijn om de link tussen de uitstoot van het bedrijf ten aanzien van zware metalen, de deeltjes die u hebt opgesomd en de resultaten van het gezondheidsonderzoek. U hebt het ook zelf gezegd, het is de bedoeling om het gezondheids- en omgevingsbeleid van de toekomst rond de fabriek, ja, te kunnen sturen en beïnvloeden. Dus dat is een beetje de bekommernis van, zijn die milieumeetposten wel voldoende voorradig om die link tussen milieu en gezondheid te kunnen aanduiden?

VOORZITTER.- Gedeputeerde De Haes heeft het woord.

De heer DE HAES, gedeputeerde.- Veldwerk daar neem ik aan dat dat het op het veld gaan is van de onderzoekers. En dat is afgerond maar ik krijg hier als informatie dat de toxicologische analyses uitgevoerd worden. Ik denk dat dat de volgende stap is, de analyse. Dat doet men niet op het veld, dat doet men in de labo's. En dan komt de statistische analyse. Dus ik laat mij net zo goed als u dat zegt, het veldwerk, ik vermoed dat die jongeren, maar ik kan eens kijken naar Hilde, het bloedonderzoek. Ze zijn geprikt. Dus veldwerk is natuurlijk een eufemisme voor, we hebben ze allemaal een prik gegeven. Dan uw tweede vraag was over die extra meetposten waar u zei, o, de provincie gaat niet meer investeren in meetposten dus er zijn geen extra. Nee, dat klopt niet. Ik heb duidelijk gezegd, er worden extra meetposten voorzien door VITO. Maar dus niet, maar dat wil niet zeggen als de provincie er geen extra zet, dat er geen extra zijn. Dus fout. Maar u wilt duidelijk gaan naar de verantwoordelijkheid van het bedrijf. Nu kan u, ik denk dat we daar waarschijnlijk eeuwig van mening gaan verschillen, ik betrouw in deze op de wetenschappers. En als die zeggen, dat zijn het aantal meetposten dat nodig is om een relevant

en betrouwbaar wetenschappelijk onderzoek te doen, dan ga ik ervan uit dat dat relevant en betrouwbaar is. Ik weet niet of u dan vindt dat er, zelfs als wetenschappers dat dan zeggen, dat wij hier als provincieraad moeten beslissen dat er dan meer moeten zijn. Ik ga daar niet van uit. Ik ga daar ook in die, in die, hoe zou ik zeggen, permanente scepticisme/verdachtmaking ga ik niet mee. Voor alle duidelijkheid. Was u ... U had nog een derde vraag dacht ik. Ik ben er eentje kwijt. Extra. Nee. Ah ja, die 200 jongeren, ja, dat klopt, dat start maar daar moet blijkbaar eerst een ethische commissie, en ik kijk nog eens naar Hilde, dat zit dus bij ... Ja. Om het te mogen starten. Dus er zijn jongeren maar ze zijn nog niet ... Moeten die ook geprikt worden? Ze zijn nog niet geprikt. Ja.

VOORZITTER.- Mevrouw Van Dienderen heeft het woord.

Mevrouw VAN DIENDEREN.- Ja, kort toch nog een reactie. Als wetenschapper voel ik mij aangesproken door de opmerking van de gedeputeerde dus laat het voor iedereen duidelijk zijn, ik hecht veel vertrouwen aan wetenschappelijk onderzoek. Dus ik ben benieuwd naar wat dit wetenschappelijk onderzoek aan gegevens oplevert.

VOORZITTER.- Goed.

De heer DE HAES, gedeputeerde.- Tot zover zijn we akkoord dan.

VOORZITTER.- Dank je wel. Dan zijn deze vragen al beantwoord.

Nr. 3/1 van de agenda

APB Provinciaal Instituut voor Hygiëne. Meerjarenplan 2020-2025 en Kredieten 2023. Goedkeuring.

Verslag van de deputatie

1. Bevoegdheid

De beheersovereenkomst bepaalt onder meer dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad het meerjarenplan van het APB ter goedkeuring voorlegt. Tevens wordt de jaarlijks vaststelling van de kredieten voor het komende werkingsjaar voorgelegd aan de provincieraad.

2. Juridische context

Titel IV en het artikelen 236 van het Provinciedecreet.
De beheersovereenkomst.

3. Feitelijke context en financiële aspecten

Door uw raad werd in vergadering van 26 september 2013 oprichting van het autonoom provinciebedrijf goedgekeurd. Dit provinciebedrijf werd met ingang van 1 januari 2014 operationeel.

Het autonoom provinciebedrijf heeft als kernopdracht: "Het bevorderen van de volksgezondheid en een kwalitatieve leefomgeving op een duurzame wijze, via de

onderbouwing van het provinciaal beleid, de ondersteuning van het gemeentelijk beleid en de samenwerking met gewestelijke instanties”.

De beheersovereenkomst bepaalt onder meer dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad het meerjarenplan van het APB ter goedkeuring voorlegt. Tevens wordt de jaarlijks vaststelling van de kredieten voor het komende werkingsjaar voorgelegd aan de provincieraad.

In het meerjarenplan worden de financiële consequenties voor de genomen beleidskeuzes opgenomen. De financiële documenten zijn digitaal toegevoegd.

In de kredieten 2023 is een budgettaire personeelsbehoefte van 99,4 VTE voorzien. Een organogram is digitaal toegevoegd.

Tevens bevatten de kredieten 2023 tegenover de vorige opmaak de nodige middelen voor de nodige middelen voor investeringen, waarbij er structureel 335.000 EUR wordt voorzien voor de aankoop van roerende investeringen. Onroerende investeringen en investeringsontvangsten worden door het hoofdbestuur beheerd. Hiervan is geen wijziging op de exploitatie te verwachten. De werkingskosten zijn geraamd op basis van het verleden.

De jaarlijkse dotatie, die door het provinciebestuur ten behoeve van het autonoom provinciebedrijf dient voorzien te worden om haar missie en activiteiten te ontwikkelen bedraagt in het meerjarenplan:

- 2023: 6.286.000 EUR
- 2024: 6.414.338 EUR
- 2025: 6.545.246 EUR

XXX

Bijdrage aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

SDG 16 Bevorder vreedzame en inclusieve samenlevingen met het oog op duurzame ontwikkeling, verzeker toegang tot justitie voor iedereen en creëer op alle niveaus doeltreffende, verantwoordelijke en open instellingen

SDG-subdoelstelling 16.6 Doeltreffende, verantwoordelijke en transparantie instellingen ontwikkelen op alle niveaus.

4. Procedurele vormvereisten

De deputatie keurde dit verslag goed in zitting van 10 november 2022.

Het ontwerp van het meerjarenplan 2020-2025, kredieten 2023 van het autonoom provinciebedrijf werd door de raad van bestuur van het APB vastgesteld op 24 november 2022.

BESLUIT:

Artikel 1:

Goedgekeurd wordt het meerjarenplan 2020-2025 en de kredieten 2023 van het autonoom provinciebedrijf Provinciaal Instituut voor Hygiëne.

Artikel 2:

Goedgekeurd wordt dat het autonoom provinciebedrijf Provinciaal Instituut voor Hygiëne voor de realisatie van de doelstellingen in 2023 een dotatie van 6.286.000 EUR zal ontvangen.

VOORZITTER.- Geen vragen meer?

De stemming kan starten.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

31 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

26 leden hebben ja gestemd;

5 leden hebben zich onthouden.

Goedgekeurd met 26 stemmen ja, bij 5 onthoudingen.

Nr. 3/12 van de agenda

Tussenkomst van de heer Louis Schoofs over investeren in de toekomst is investeren in klimaatneutraliteit en good place to work.

VOORZITTER.- Mijnheer Schoofs heeft het woord.

De heer SCHOOFS.- Ja, een groot deel van mijn tussenkomst is eigenlijk al een stuk beantwoord dus ik ga het een stuk inperken. De insteek is investeren in de toekomst is zeer zeker ook investeren in die klimaatneutraliteit en die goede werkplek, good place to work, Great Place to Work. En in de huidige economische omgeving beïnvloeden de stijgende energiekosten de krapte op de arbeidsmarkt, het leven van de mensen, de slagkracht van bedrijven maar ook de werking van de provincie, wat ook geschetst is maandag. Allicht heeft dit effect op het financieel beheer van de provincie op korte termijn onder andere de stijgende energiekosten en op middellange termijn en lange termijn lijkt waarschijnlijk dat deze kostenstijging zich enigszins doorzet.

Maar daar hebt u denk ik maandag duidelijk antwoorden op gegeven. Ik ga voort op die krapte op de arbeidsmarkt, zal het aanbod van tewerkstelling vooral het merk van de werkgever de beleving aan belang doen toenemen. Het gaat niet alleen om aanwerving toch ook dat medewerkers met enthousiasme blijven werken in de provinciale omgeving, want een good place to work is die talentontwikkeling, gezonde sociale werkomgeving versterkt. Ik verwijs onder andere naar de provincie Oost-Vlaanderen die als eerste Belgische overheid een Great Place to Work behaalde. Dat is een methodiek. En uit het onderzoek blijkt dat de maatschappelijke relevantie de balans werk privé en plezier om te komen werken tot de belangrijkste troeven van de provincie als werkgever behoren. Zo vindt een groot deel van de medewerkers dat de provincie Oost-Vlaanderen een belangrijke bijdrage levert aan de samenleving. Ze zijn trots om voor een organisatie te werken die zich dagdagelijks inzet voor de burger en vinden de maatschappelijke impact van hun job belangrijk. Ik ben overtuigd dat dat ook voor onze provincie is. Wat ik belangrijk vind aan die methodiek, en daar zijn er anderen,

dat is dat het op een veilige manier bevroegd wordt en dat differentiatie van een goede werkplek naar boven komt. Dat gaat om leiderschap, om samenwerken, om talentontwikkeling en dergelijke.

De vraag die ik gesteld heb waren of zijn, welke investeringsfocus wordt gelegd om de duurzaamheid van onze sites te versterken en wordt hier versneld op ingezet? Maar daar hebt u antwoorden op gegeven.

Welk traject loopt er of wordt ingezet naar onze provinciale medewerkers? Hoe zet de provincie maximaal in om een goed evenwicht te creëren tussen privé en professioneel? Wat doet de provincie om die aantrekkelijke werkgever te zijn en te blijven? En dan subvragen, hoeveel medewerkers zijn in 2000 aangeworven, hoeveel uit dienst, hoe verhoudt zich de personeelssamenstelling naar gender, allochtonen?

Als daar een commissie komt in januari, want ik heb dat ergens opgevangen, dan kan dat daar ook in beantwoord worden, dat zou kunnen. Maar ik heb nog twee bijkomende vragen op basis van de budgetten die u gepresenteerd hebt maandag. Als ik die nadien bekeek. Eén, de stijging van de loonkost is in die budgettering naar de toekomst toe ook meegepakt de 220 pensioneringen die voor deels zullen vervangen worden maar deels niet, zit dat in de cijfers? En twee, is de loonindexatie van dit jaar lineair meegepakt naar de toekomst of is dat een andere variant? Dat was me niet duidelijk. Maar dat zijn bijkomende vragen, die moet u nu niet beantwoorden maar ik pak ze nu maar mee.

VOORZITTER.- Dank u wel, mijnheer Schoofs. Gedeputeerde De Haes heeft het woord.

De heer DE HAES, gedeputeerde.- Dank u voor de vraag. Ze is inderdaad tweeledig. Wat het eerste betreft, de duurzaamheid van de sites kan ik misschien nog bij, bij de slide vertellen dat we natuurlijk inderdaad inzetten op een gezonde werkomgeving. Maar dat we niet alleen duurzaam circulair willen bouwen maar bijvoorbeeld met Kempens Landschap hebben we zelfs geprobeerd van circulair af te breken. Dat is een speciale, u herinnert zich het persbericht nog wel. En misschien kan ik er ook nog naast de inzet van extra ingenieurs om de masterplannen en de energiebeheersing te organiseren, hebben wij ook op onze sharepoint de site stroomomslag noemt dat, en daar kan elke entiteit in heel detail zijn energieverbruik opvolgen en vergelijken met de doelstellingen. Dus ook dat monitoren we.

Het tweede gedeelte van de vraag is eerder het goed evenwicht tussen privé en professioneel maar daar stel ik voor dat we luisteren naar het woord van gedeputeerde Colson.

VOORZITTER.- Gedeputeerde Colson heeft het woord.

Mevrouw COLSON, gedeputeerde.- Dat is inderdaad, u bent ook lid van de commissie dus u hebt al regelmatig toelichting gekregen denk ik rond de acties dat wij nemen omtrent personeel en vooral om te zoeken naar dat goede evenwicht tussen privé en professioneel. Wij doen daar heel wat rond. Ja, dat zijn ... Misschien, ik ga het heel kort doen, en de vraag zeker uitgebreid ook wel schriftelijk beantwoorden. Ja, we hebben een dagelijks werkoverleg, regelmatige functioneringsgesprekken, zorgen uiteraard ook voor flexibele werkregelingen dus dat laat toe dat werknemers, medewerkers veel meer autonomie hebben in het bepalen van hoe en wanneer ze werken. Een aantal zaken worden uiteraard concreet omschreven in de arbeidsreglementen maar daar waken we dan ook wel over begrenzing in beschikbaarheid en bereikbaarheid. We hebben een volledig uitgewerkt beleid rond tijd- en plaatsafhankelijk werken, dat hebben we omgezet in dat telewerkreglement. En dan hebben we natuurlijk die uitgebreide waaier aan loopbaanstelsels dat laat toe dat medewerkers ook wel werk en privé soms makkelijker kunnen combineren wanneer dat nodig is. Ondersteunen de medewerkers via het intranet in het behouden van een gezonde balans, daar vind je veel tips en info rond gezond werken en vergaderen. En we bieden ook heel wat opleidingen daarrond aan.

Wij doen van alles dus inderdaad om die aantrekkelijke werkgever te zijn en dan blijkt ook wel uit de personeelsbevraging die we hebben gehouden, de mensen werken hier graag, zijn hier tevreden. Dat uit zich ook in een lager verloopintentie en een hoge bereidheid om die provincie als werkgever aan te bevelen. We bouwen ook rond die SDG's, je ziet dat ook op alle presentaties, maar dat blijkt ook uit de bevraging dat onze medewerkers ook aangeven dat

belangrijk te vinden. Ik zal u nog eens die link meesturen naar die volledige resultaten van de personeelspeiling zodat u dat nog eens kan nalezen. Wij doen ook interviews met nieuwe collega's maar we doen ook exitgesprekken om eens te kijken wat dan toch de mensen vinden van wat onze troeven zijn. Wat kaderen ze daar: brede diversiteit aan jobs, locaties over de hele provincie wat maakt dat ze ook wel dan dicht bij huis kunnen werken, maatschappelijke relevantie, ook weer die SDG's die aan bod komen, de mogelijkheden om werk en privé op elkaar af te stemmen, we hebben een fijne personeelsvereniging die aanbiedt op tal van evenementen en heel wat extralegale voorwaarden.

U haalt ook het leiderschapstraject aan, we hebben een heel, ah ja, in het kader in het leiderschapstraject, wij ondersteunen onze leidinggevenden want we vinden dat die natuurlijk een sleutelrol spelen. We zijn daar dit najaar mee gestart en dat vindt zijn verdere verdegang volgend jaar, loopt dat verder en kunnen ze zich daar ook verder ontwikkelen. En we bouwen verder aan onze loon- en arbeidsvoorwaarden. Dan vroeg u nog, hoeveel medewerkers zijn aangeworven? Dat is niet zo'n evidente vraag. Het is niet met één druk op de knop dat wij zomaar kunnen u vertellen hoeveel medewerkers dat er binnen- en buitengegaan zijn. Waarom, dat zijn bevorderingen, interne evoluties of verschuivingen, contracten van bepaalde duur die overgaan naar onbepaalde duur. Dus het zou vaak een vertekend beeld geven wat de cijfers betreft als je gewoon in en uit tegenover elkaar zet. Dat is een complex plaatje waar dat we zelf ook nog verder tools willen ontwikkelen om daar een duidelijk beeld van kunnen mee te geven. En dan vroeg u nog, hoe verhoudt zich de personeelssamenstelling naar gender, allochtonen? Wij registreren vandaag onze personeelsleden niet in die dimensies van gender of allochtonen, wel geslacht en nationaliteit zoals op de identiteitskaart staat. En ja, wij plaatsen mensen ook niet zo graag in een hokje dus dat zou ik toch wel willen behouden.

VOORZITTER.- Mijnheer De Haes heeft het woord.

De heer DE HAES, gedeputeerde.- Misschien voor de sceptici, zelfs op ons eigen kabinet vragen we niet naar gender of allochtoon of achtergrond. We vragen zelfs niet of dat ze voor den Beerschot supporteren.

VOORZITTER.- Als dat het antwoord is op de vraag dan weet ik niet of er nog bijkomende vragen zijn? Mijnheer Vandendriessche heeft het woord.

De heer VANDENDRIESCHE.- Op het laatste vast bureau, maar er was toen geen vertegenwoordiger van de deputatie, was eventjes naar aanleiding van de voorstelling van de dienst van de griffier gezegd dat er een personeelsbevraging was geweest en toen is daar ook een debat over ontstaan op het vast bureau. Hebben wij de toezegging gekregen dat die eventueel in de verenigde raadscommissie in detail kon worden toegelicht die personeelsbevraging. Dus ik weet niet dat die vraag al tot bij de deputatie is gekomen?

Mevrouw COLSON, gedeputeerde.- Wat mij betreft kan dat, dat we dat dan misschien volgend jaar als een van de verenigde raadscommissies inplannen dan.

VOORZITTER.- Mijnheer Schoofs heeft het woord.

De heer SCHOOFS.- Ik had nog twee bijkomende vragen rond die budgetten die u geprojecteerd hebt rond loon en die stijgingen. Zit daar de huidige indexatie van het loon van dit jaar, is er lineair doorgetrokken? Dat was het.

De heer DE HAES, gedeputeerde.- Ja, die is lineair doorgetrokken maar op onze, daar is geen verdere indexatie op toegepast. Of twee procent. Ja, datgene wat ... Dus op alles is nog verder twee procent. Maar, wij houden ons hart vast, wat dat er volgend jaar zou gebeuren. Als je nu de ... Onlangs, dus op de voorspellingen van het planbureau, die spreken al van vijf procent volgend jaar. Maar dus u ziet ons hier elke maand terug maar in juni al zeker. En dan zeggen ze soms wel eens, see you in september, ook dan.

De heer SCHOOF.- Ik heb mijn vraag gesteld omwille van eventjes de duidelijkheid van de cijfers.

De heer DE HAES, gedeputeerde.- Ja, maar om ze te kunnen vergelijken is dat op alle cijfer-, kostenreeksen en inkomstenreeksen hetzelfde. Ook voor de inkomsten is dat, ook de kosten dus wij hebben de inflatie, de verhoging op toegepast maar dan lineair ook op onze inkomsten.

VOORZITTER.- Goed.

Nr. 3/6 van de agenda

Erratum. APB Campus Vesta. Meerjarenplan 2020-2025 en Kredieten 2023. Goedkeuring. Verslag van de deputatie

1. Bevoegdheid

De beheersovereenkomst bepaalt onder meer dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad het meerjarenplan van het APB ter goedkeuring voorlegt. Tevens wordt de jaarlijks vaststelling van de kredieten voor het komende werkingsjaar voorgelegd aan de provincieraad.

2. Juridische context

Titel IV en het artikelen 236 van het Provinciedecreet.
De beheersovereenkomst.

3. Feitelijke context en verantwoording

Door uw raad werd in vergadering van 25 februari 2010 de oprichting van het autonoom provinciebedrijf goedgekeurd. Dit provinciebedrijf werd met ingang van 25 februari 2010 operationeel.

Het autonoom provinciebedrijf formuleerde de volgende kernopdracht: "Wij dragen samen bij tot een optimale werking van de hulpverlening en het verhogen van de veiligheid in de samenleving."

De beheersovereenkomst bepaalt onder meer dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad het meerjarenplan van het APB ter goedkeuring voorlegt. Tevens wordt de jaarlijks vaststelling van de kredieten voor het komende werkingsjaar voorgelegd aan de provincieraad.

In het meerjarenplan worden de financiële consequenties voor de genomen beleidskeuzes opgenomen. De financiële documenten zijn digitaal toegevoegd.

In de kredieten 2022 is een budgettaire personeelsbehoefte van 87,3 VTE voorzien.

De jaarlijkse dotatie, die door het provinciebestuur ten behoeve van het autonoom provinciebedrijf wordt voorzien om haar missie en activiteiten te ontwikkelen bedraagt in het meerjarenplan:

- 2023: 1.212.470 EUR
- 2024: 1.239.376 EUR
- 2025: 1.266.930 EUR

XXX

Bijdrage aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

SDG16 Vrede, justitie en sterke publieke diensten

SDG-subdoelstelling 16.6 Doeltreffende, verantwoordelijke en transparantie instellingen ontwikkelen op alle niveaus.

4. Procedurele vormvereisten

De deputatie keurde dit verslag goed in zitting van 10 november 2022.

Het ontwerp van het meerjarenplan 2020-2025, kredieten 2023 van het autonoom provinciebedrijf werd door de raad van bestuur van het APB vastgesteld op 16 november 2022.

BESLUIT:

Artikel 1:

Het meerjarenplan 2020-2025 en de kredieten 2023 van het autonoom provinciebedrijf Campus Vesta worden goedgekeurd.

Artikel 2:

De provincieraad keurt goed dat het autonoom provinciebedrijf CVST voor de realisatie van de doelstellingen in 2023 een dotatie van 1.212.470 EUR ontvangt.

VOORZITTER.- Geen vragen meer?

De stemming kan starten.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

31 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

31 leden hebben ja gestemd.

Goedgekeurd met 31 stemmen ja.

4. Vrije tijd, personeel en ICT

Nr. 4/10 van de agenda

Uiteenzetting gedeputeerde Mireille Colson.

VOORZITTER.- Gedeputeerde Colson heeft het woord.

Tijdens de tussenkomst van gedeputeerde Colson worden begeleidende slides getoond.

Mevrouw COLSON, gedeputeerde.- Dank u wel, voorzitter, ondervoorzitter en griffier, collega's. Ja, als laatste in de rij vandaag voel ik enige druk op mijn schouders om hier die timing te respecteren. En vanmorgen hebben ze daar inderdaad hun geld al op ingezet dat ik dat zou kunnen. Competitief dat ik ben heb ik de neiging om dan met een snelste tijd te gaan lopen maar Jan heeft zijn best gedaan dus ik ga dat niet inhalen vrees ik. Maar ja, de trend is gezet. Serieus nu.

Ambities rond het aanbieden van vrijetijdsbeleving, dat wil ik u vandaag wel wat meer over vertellen. Het departement vrije tijd, die gaat uiteraard in 2023 ook voor de realisatie van een kwalitatief recreatief en toeristisch aanbod. Het doel daarbij is een zo breed mogelijk publiek te bereiken met uiteraard de nodige aandacht voor specifieke doelgroepen. Dat doen we door in te zetten op onze provinciale recreatie- en groendomeinen, dus blijven investeren en dat doen we vaak niet alleen. We werken hiervoor samen met verschillende partners en de lokale besturen. Zo verankeren we al onze provinciale domeinen ook wel verder in de regio. Laagdrempeligheid blijft daarbij het codewoord. En dat komt later vandaag nog eens een paar keer terug, met ons project drempelvrij streven we ervoor om zoveel mogelijk drempels weg te nemen zowel fysieke als de financiële soms. Groendomeinen, daar staat natuurlijk die natuurbeleving centraal. In de parken blijft er uiteraard ook ruimte voor de ontwikkeling van activiteiten en we zetten daar ook in op een kwalitatief en educatieve publiekswerking. Dat hoort daarbij. We bekijken nu wel hoe dat we dat aanbod efficiënter kunnen aanbieden. We hebben vandaag al de vraag gekregen rond PIME maar zeker en vast bekijken we dat educatieve aanbod en hoe dat we dat in de verschillende domeinen kunnen verzekeren. Daar trekken we mogelijks nog verdere samenwerkingen met de verschillende organisaties op gang om dat aanbod te bieden. En we stellen onze domeinen ook wel eens vaker open aan externe organisatoren.

Duurzaam beheer blijft de prioriteit zoals ik al zei. In dat opzicht wordt er ook in 2023 gestreefd naar het behalen van die prestigieuze Green Flag Award. Reeds zes provinciale domeinen hebben die award al meermaals mogen ontvangen en engageren zich opnieuw dit jaar om voor een goed beheer en slim management te gaan. Ze hebben daarbij oog voor toegankelijkheid, biodiversiteit en natuureducatie. Recreatiedomeinen, daar ligt de focus uiteraard op die meer harde recreatie zoals sport en beleving voor groot en klein. We hebben daar niet alleen het aanbod van wandelen en fietsen in die groene omgeving maar ze bieden daarnaast nog een heel uitdagend aanbod en actief aanbod voor de schoolspordagen bijvoorbeeld en de teambuildings. Afgelopen jaren kreeg ook die verblijfsrecreatie van het Zilvermeer en de Lilse Bergen nog een extra boost dankzij corona. We hebben het al een aantal keer aangehaald. Het is dan toch voor één ding goed geweest. Elk domein heeft haar eigen klemtonen maar laagdrempeligheid opnieuw dat aanbod voor alle leeftijden en voor alle doelgroepen ook zelfs mensen met een beperking in toegankelijke accommodaties, dat blijft een absolute voorwaarde. En als project Op Rolletjes zal dit per domein nog verder uitgewerkt worden maar hier later ook meer bij de tussenkomst van mevrouw Stevens.

In de raadscommissie hebben we van alle directeurs ook al een toelichting en een uitgebreid overzicht meegekregen over de projecten voor onze domeinen in 2023. Maar ik pik er daar graag nog enkele opnieuw uit. We gaan starten in Mechelen met het Vrijbroekpark waar we de renovatiewerken aan de vijver zullen afwerken en waar dat we uiteraard ook inzetten op dat

waterbufferende functie van het domein met de creatie van de wetlands. We starten volgend jaar ook met de renovatie van brasserie Het Park. Maar ook heel belangrijk, we werken volop om de hotelruïne, of beter gekend als het spookhotel, om dat te gaan ontsluiten. Van een megalomaan project dat nooit afgewerkt is geraakt naar toch een extra toeristische publiekstrekker in ons domein. Hier trekken we volgend jaar 350.000 EUR voor uit en in verdere meerjarenplanning vindt u daar nog eens 900.000 EUR voor terug. Maar hier hebben we ook een subsidiedossier voor lopen bij Toerisme Vlaanderen aangezien we dus echt geloven in dat enorme toeristisch potentieel hiervan. Ik had gehoopt dat onze Sint deze week al een cadeautje hiervoor in de schoen zou hebben gelegd. We zijn dan blijkbaar nog niet braaf genoeg geweest dus ik duim volledig voor de kerstman. We blijven in Mechelen met De Nekker. Daar worden verschillende speeltuinen onderhanden genomen zodat ook het jonge publiek zich volop kan blijven amuseren en uitleven op het domein. Maar belangrijker ook volgend jaar is daar de organisatie voor de Special Olympics. Daar wordt de 39e editie gehouden en daar zullen dus meer dan drieduizend atleten van woensdag 17 mei tot zaterdag 20 mei in actie komen. Dus bij deze ook ineens een uitnodiging om daar zeker te komen supporteren. Zilvermeer in Mol, heel wat dingen op de planning ook maar het belangrijkste is daar toch wel de uitvoering van de veilige oversteek. Dat heeft heel wat voeten in de aarde gehad maar volgend jaar beginnen we daaraan hè Jan. En dan blijven we overal ook inzetten op die publiek-private samenwerking waar dat we private inkomsten toelaten om uitgaven tegen te wegen.

Ik zei het, er zijn nog wat heel wat andere dingen die op de plank liggen maar ik heb er enkelen uitgepikt. Dus dat wil niet zeggen dat die andere minder belangrijk zijn maar ik probeer binnen de tijd te blijven.

Onze APB Toerisme Provincie Antwerpen, onze provinciale reisbestemmingsorganisatie zeg maar. We werken hiervoor rond de bestemmingsmerken Kempen, Scheldeland en Vlaanderen Vakantieland. Onze toeristische streekmotor zeg maar gericht op alle doelgroepen want iedereen verdient vakantie. Deze zin komt dadelijk nog wel eens ergens terug want dat klopt ook, die drempels verlagen zoals ik al zei, om voor elke bezoeker dat kwalitatief aanbod te gaan bieden en mogelijk te maken, dat is mee onze taak. Dat betekent dat de domeinen aandacht hebben voor toegankelijkheid bij het uitbouwen van hun aanbod voor de infrastructuur en de voorzieningen. Dat doen we dus zoals onder andere die specifieke projecten, het project 'Op rolletjes', daar streven we dan volgend jaar naar om meer mogelijkheden tot rolstoelwandelen in een maximaal aantal domeinen aan te bieden. Maar ik zet vandaag nog heel graag een andere actie in de kijker, u hebt dat misschien al gezien dat ik zo'n pin op had van De Warmste Week. Want drempels daar denken we toch wel al te vaak nog aan gewoon fysieke drempels maar ongeveer 20 procent van de Vlamingen kan zich geen jaarlijkse vakantie veroorloven. Dat is toch wel een onderbelicht aspect van kansarmoede en dat is het jaarthema van De Warmste Week. En daar had de Kempen dit jaar wel oog voor. Dan zeker kaderde ook perfect in onze actie drempelvrij, ons project drempelvrij. En met De Warmste Kempen, iedereen verdient vakantie, lanceerde Toerisme Provincie Antwerpen en de Kempense vakantiemakers een eigen actie. Tientallen vakantiemakers uit de Kempen doneren producten en belevingen. Dat doet onder andere ook de Lilse Bergen bijvoorbeeld maar ook het Arboretum die doneren overnachtingen, toegangstickets en gewoon attracties. Toerisme Provincie Antwerpen zal die inzet verdubbelen van het ingezamelde bedrag en schenkt dat aan De Warmste Weekfonds. Tot 24 december kan heel Vlaanderen nog op de webshop terecht van De Warmste Kempen om een stukje vakantie te kopen of een cadeau te doen aan een kansarm persoon. Dus bij deze, iedereen hier aanwezig, ga zeker eens kijken op die website en steun op die manier onze kansarme gezinnen.

Dan kom ik al bij de WandelWijzer, dat is toch een project waar dat we heel trots op zijn en waar dat we heel erg willen op inzetten. Want onze provincie beheert namelijk twaalf wandelknooppuntennetwerken. Dat wil zeggen, ja, die zijn op dit moment niet gebiedsdekkend en wij hebben ongeveer een dekkingsgraad van een 58 procent. En al geruime tijd krijgen we wel de vraag van verschillende steden en gemeenten van vakantiemakers en van streekverenigingen naar kwaliteitsvolle uitbreiding. Bovendien kunnen we zeggen dat wandelen ook gewoon hot blijft na corona, dus we blijven hierop inzetten als provincie en we gaan voor een betere spreiding. Een kwaliteitsopschaling van onze wandelnetwerken en de WandelWijzer die

combineert die beiden. Eén virtuele wandelnetwerken, die bestaan dan alleen digitaal maar ook het raakt nog steeds een selectie van toeristisch aantrekkelijke wandelgebieden die dan wel bewegwijzerd zijn op onze klassieke manier. Samen vormen ze één basisnetwerk en het doel daarbij is naar een 80 procent dekkingsgraad van onze provincie te gaan. Basisnetwerk, zo digitaal, dat creëert heel wat voordelen natuurlijk, digitale wandelgeleiding, monitoring en beleving. Die monitoring, daar wil ik even op terugkomen, dat biedt heel wat kansen. Niet alleen een vlotte digitale ontsluiting maar je kan ook heel wat informatie meegeven over die actuele toestand. Brandgevaar, waterstanden, drukmetingen, bezoekersaantallen, dus zo kan je natuurlijk ook gaan bijsturen waar nodig en de lokale draagkracht van een gebied echt wel bewaken. Voor deze legislatuur werd daar 800.000 EUR voor vrijgemaakt maar ook daar weer mikken we wel op wat extra subsidies vanuit Interreg en vanuit de Vlaamse overheid.

Komen we bij het departement DMCO. Heel wat werk op de plank daar denk ik, voor het Departement Mens Communicatie en Organisatie. Gelukkig hebben we daar sinds dit jaar een nieuw departementshoofd die een frisse blik werpt op onze werking maar die vooral ook overloopt van heel wat enthousiasme om samen met de medewerkers aan de slag te gaan. Wat gaan we daar ... We hebben een aantal werven daar bepaald, namelijk werving en selectie gaan actualiseren. Het is vandaag al eens aan bod gekomen, die krapte op de arbeidsmarkt, de uitdaging vandaag voor vele bedrijven maar dus ook voor de lokale besturen, bijhorende druk daarbij op de rekruteringen. En dat leidt er ons toch toe om het proces te gaan herzien: rollen, werkafspraken. En maar dit niet uiteraard alleen door ons, het team personeelsbewegingen, administratie en de HR-accountmanager gaan daarmee aan de slag. Onthaal, mensen, we moeten niet alleen een warme werkgever zijn maar we moeten mensen ook warm onthalen, dat is ook de start natuurlijk. Dus wij voorzien een beter onthaal met meer passende onboarding die aansluit bij onze missie en visie van de organisatie. Ik zei het net al in het antwoord, de leiderschapsvisie, dat is iets wat dit najaar is gestart. Om die missie en visie van de provincie Antwerpen te realiseren en onze dienstverlening te verbeteren of nog meer te doen schitteren, is sterk leiderschap nodig. Bovendien komen er met al deze projecten en ook een nieuwe RPR heel wat uitdagingen op ons af. En daarin spelen leidinggevendenden een sleutelrol. Een gemotiveerd leider die inspireert de medewerkers, die kan richting geven en die ondersteunt ook hun groeiproces. Het resultaat bij een goede leider is ook een gemotiveerd team en dat sterke resultaten ook neerzet. Autonomie, verbondenheid, competentie en zelfleiderschap zijn de thema's die we daar centraal hebben gezet. We namen echt een bevlogen start enkele weken geleden maar iedere leidinggevende zal dus vanaf volgend jaar een eigen coachingstraject doorlopen.

Communicatie dan, we werken daar rond portfoliomanagement, we gaan onze communicatie verder laten evolueren. Ook daar een proces met meerdere stakeholders, ons managementteam, de communicatiedienst zelf, de communicatieverantwoordelijke van alle verschillende diensten. We gaan dat model helder zetten en afbakenen wat de taken zijn en alles op punt stellen.

En dan komen we al bij ons departement ICT. Voor ICT daar leggen we het accent op de aanpassing van de digitale processtromen, uiteraard aangepast aan de evoluerende wetgeving bijvoorbeeld onder andere die beslissingsinhoud bij omgevingsvergunningen. We vernieuwen daar de centrale dataopslag, back-up and disaster recovery. We hebben nog net het nieuws van uiteraard van de stad Antwerpen dus laat ons hopen dat we het niet nodig hebben maar we zijn voorzien wanneer nodig. Maar uiteraard, het departement ICT doet ook aan adviesverlening bij en de uitvoering van de ICT-inrichting van verschillende gebouwen die nu verbouwd of gebouwd of gerenoveerd worden zoals het Lozanagebouw, Vormingscentrum Malle, PTS Mechelen en het Zilvermeer. Als ICT bieden ze ook altijd graag hun expertise aan in samenwerking met de verschillende diensten.

Optimalisatie van alle GIS-toepassingen. Zo werken we samen met de Dienst Mobiliteit rond de fietsbarometer, met de Dienst Milieu en Natuur rond de groenzoeker en de eikenprocessierups. En zo kunnen we dus ook als provincie zeker en vast onze dienstverlening naar de burgers en naar de gemeentes toe blijvend verbeteren. In huis bereiden we ook nog een migratie van telefonie van Skype naar Teams voor. En een blijvend aandachtspunt, komen we terug op die arbeidsmarkt krapte, is uiteraard het ingevuld krijgen van het openstaande personeelskader.

Heel kort nog en eindigen doe ik dan met de strategische doelstellingen voor het departement. We hebben een zestigtal collega's daar die ook in 2023 dus blijven bouwen aan een modern provinciebestuur en die dagdagelijks tweeduizend collega's op ICT-ondersteuning helpen. Vanuit de dienst ICT-ondersteuning bouwen we verder een ICT-beleid uit dat echt gaat voor een betrouwbare dienstverlening en centralisatie van de ICT-governance. We zetten strategische platformen op en bieden oplossingen aan. Happy talent, ook daar weer onze doelstellingen bereiken, dat kunnen we alleen maar met de juiste mensen dus we blijven inzetten op talent van stages tot persoonlijke contacten, we laten onze nieuwe geïnteresseerden absoluut niet los en we zetten alles in op die invulling van zes stoelen. Maar ik kan wel meegeven dat we in de afgelopen jaren wel heel wat nieuwe mensen hebben aangetrokken dus we mogen heel blij zijn met de acties die al genomen zijn.

Samen sterker, je kan dat allemaal niet alleen dus blijven inzetten op synergiën die mogelijk zijn met de APB's en de EVAP's om tot win-winsituaties te komen en minder is meer. Ja, een dagdagelijkse oefening daar ook om een manier van werken te vinden die tegemoet komt aan de wensen van onze gebruiker, maar tegelijkertijd echt wel inzet op veiligheid, niet onbelangrijk. Ik denk dat ze daarin slagen en ook grote dank daarvoor aan het departementshoofd, Tom Scheefhals, uiteraard.

Dan ben ik daarmee aan het einde van mijn toelichting gekomen. Dan hoop ik, voorzitter, dat ik binnen mijn tijd ben gebleven. Ik dank u.

VOORZITTER.- U bent binnen de tijd, maar u heeft niet gewonnen.

Nr. 4/11 van de agenda

Tussenkomst mevrouw Lili Stevens over drempelvrij toerisme provincie Antwerpen.

VOORZITTER.- Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw STEVENS.- Ja, collega's, ik had toch nog graag een paar vragen gesteld aan de gedeputeerde over drempelvrij toerisme. De gedeputeerde heeft het al aangehaald, er wordt heel sterk gewerkt rond drempelvrij toerisme of drempelverlagend toerisme. Mevrouw Cuylaerts had het ook al in haar uiteenzetting aangehaald en we weten dat de provincie vol overtuiging werkt aan een warm en sociaal toerisme. Vakantie is immers geen luxe, maar dat is echt een internationaal erkend basisrecht voor iedereen. Iedereen heeft nood aan vakantie en Op Rolletjes, ook daar juist door u aangehaald, er wordt in heel wat parken gezorgd voor rolstoelwandelingen zodanig dat die toegankelijkheid er is.

Ik had daar nog een vraag over. Kan u aangeven in welke domeinnamen Op Rolletjes al opgestart is en wat de investering juist inhoudt? En zoals u ook zei, drempelvrij wil niet alleen zeggen dat het rolstoeltoegankelijk moet zijn, maar dat er ook de toegankelijkheid is voor personen met een visuele of een auditieve beperking, dat er ook kan samengewerkt worden met interculturele verenigingen die vaak niet komen tot vakantie in ons eigen land, koppeling tussen logies en zorg, dat gaat dan over kleinschalige logies, en zeker ook de vraag naar sociale tewerkstelling in toerisme. Kan u misschien nog iets meer vertellen over de pilootprojecten daar rond? Indien die er al zijn, zijn die al geëvalueerd? En wat staat er nog te gebeuren in 2023? Dank u wel.

Nr. 4/12 van de agenda

Tussenkomst van de heer Louis Schoofs over APB Toerisme Antwerpen.

VOORZITTER.- Dank u wel mevrouw Stevens. Mijnheer Schoofs heeft het woord.

De heer SCHOOFS.- Ja, kort, maar ik wil dat toch ondersteunen. Op 18 november werd een brainstorming georganiseerd rond de plaats, rol van APB TPA, als ik het goed zeg, in het kader van de missie, visie, de strategie voor de organisatie om die te hertalen naar de komende jaren. Waarom bestaan wij? Wat willen wij? Wat moeten wij doen? Ik was zeer aangenaam verrast door deze brainstorming en echt wel de capaciteit van de mensen die hier werken en ook dagdagelijks hiermee bezig zijn om out of the box te denken dus alle appreciatie daarvoor en daarom ook mijn vragen: wat is het verdere verloop van dit traject? Leidt dit tot een aangepast masterplan in zijn totaliteit? Vertaalt het zich door in het masterplan van het Zilvermeer en de Lilse Bergen? En specifiek naar de Lilse Bergen toch de vraag: wanneer kunnen wij het masterplan verwachten? Want ik denk dat daar echt werk aan de winkel is, dus wat is de timing?

Nr. 4/13 van de agenda

Tussenkoms van mevrouw Ann Bakelants over de inzet op wandelroutes via Wandelwijzer in de Zuidrand en Antwerpen en de districten.

VOORZITTER.- Dank u wel. Mevrouw Bakelants heeft het woord.

Mevrouw BAKELANTS.- Geachte voorzitter, collega's, tijdens de coronaperiode waren wandelen en fietsen de buitenactiviteiten bij uitstek. De online fiets- en wandelrouteplanners en -apps noteerden een enorme toename van gebruikers. Na corona blijkt er ook een blijvende groei en interesse om te wandelen en daarop moeten de gemeente en ook de provincie uiteraard op inspelen. Vanuit de provincie wordt er een beleid gevoerd dat zoveel mogelijk mensen aanzet om hun vrije tijd kwaliteitsvol, betaalbaar, duurzaam en dichtbij huis te laten beleven via participatie aan recreatie en toerisme. Ik ben dan ook verheugd dat er vanuit het ATP toerisme wordt ingezet op wandelroutes via WandelWijzer. Bij de begroting wordt onder de kostenpost routes voor 2023 een uitgave van 333.800 EUR voor het project wandelnetwerken 2.0 voorzien. Dit bedrag bestaat vooral uit loonkosten. Ik heb ook begrepen dat ongeveer twintig procent van het totale budget van ATP toerisme zal worden aangewend voor het project WandelWijzer. Dit is natuurlijk een heel groot aandeel. WandelWijzer is de toekomstvisie van toerisme provincie Antwerpen betreffende wandelknooppuntennetwerken in de provincie Antwerpen.

Dan mijn vragen aan de gedeputeerde. Kan u meer informatie geven over de opstart van dit project? Hoeveel personeelsleden worden hiervoor aangewend? En kan u meer duiding en timing bij het project geven? Ik heb ook begrepen dat het project WandelWijzer in de zuidrand eerst wordt uitgerold, cluster één, dat is een pilootproject, en vervolgens in Antwerpen en de districten, cluster twee. Dat lijkt me zeker aangewezen omdat dit gebieden zijn zonder wandelnetwerk. En zullen de wandelroutes bewegwijzerd worden of is het eerder een virtueel netwerk? En in welke gemeenten wordt het project uitgerold in de zuidrand? En worden de districten ook betrokken en kunnen zij advies geven? Zal het in alle districten worden uitgerold? Er zouden al infosessies hebben plaatsgevonden. Waar hebben deze plaatsgevonden? Ik veronderstel dan in de zuidrand. Het doet mij alleszins heel veel plezier dat er ook in de districten en de zuidrand dit project wordt opgestart, want de focus bij ATP toerisme ligt hoofdzakelijk bij de Kempen en het Scheldeland. Dank u wel.

VOORZITTER.- Dank u wel. Gedeputeerde Colson heeft het woord.

Mevrouw COLSON, gedeputeerde.- Ja, dank u. Mevrouw Stevens, dank u wel voor uw vragen rond het project Drempeelvrij. Waar gaan wij investeren in 2023? Voor het project Op Rolletjes hebben wij samen gezeten al met de verschillende directeurs. Daar is zelfs deze week net de startvergadering geweest. Daar werden de noden en de wensen en vooral ideeën ook van de verschillende domeinen opgelijst. Investerings zijn dus nog verder te bepalen in functie van de lokale noden, want dat kan van domein tot domein wel verschillen, want het gaat onder andere

over het voorzien van bijvoorbeeld extra aangepaste parkeerplaatsen, bijkomende bebording, aangepast zitmeubilair, picknickbanken en dergelijke. De pilootprojecten daar hebben wij een toegankelijkheid van personen met visuele en auditieve beperkingen. Elk jaar streven we om één attractie toegankelijker te maken voor de personen met een visuele of auditieve beperking. Daar is een budget van 2500 EUR per jaar voor voorzien. In 2021 ondersteunen we zo het Beestige Bosspel in Kasterlee en nu de budgetten voor 2022 en 2023 zijn samen genomen om een ruimer traject te lopen rond attracties voor blinden en slechtzienden, maar daar loopt momenteel een traject samen met Symfoon.

Wat de samenwerkingen met interculturele verenigingen betreft, hier rond is nog geen pilootproject opgestart. We streven er wel naar om naar één samenwerking te gaan telkens met verenigingen van en voor mensen met een migratieachtergrond. We onderzoeken dat samen met Iedereen Verdient Vakantie of dat er een project rond kan worden opgezet en ook samen met de Federatie voor Mondiale en Democratische organisaties. In 2024 staat er een budget tegenover van 12.500 EUR. En dan het project logeren zonder zorgen maar met zorg, hoe een zorgnetwerk uitrollen als reguliere logies, daar gingen we aan de slag met Bielebale VZW rond vier pilootlogies. Dat zijn de Nekker, Zilvermeer, Atelier van Antonine en B&B Koto, kijken of dat ze ook lichte zorgvragen kunnen behandelen. Die beschikken nu allemaal over een zorgnetwerk, dus dat wil zeggen dat ze minstens een zorgverstrekker per categorie hebben zoals verpleegkundigen, diëtisten, kinesisten in een omgeving die dan gecontacteerd kan worden wanneer er zorgvragen worden gesteld en ze hebben daar ook een methodiek rond ontwikkeld, filmpjes gemaakt en dat ook op papier gezet zodat we daar ook andere logies mee kunnen ondersteunen. Daar staat 8400 EUR per jaar tegenover.

Sociale tewerkstelling dan, rond sociale tewerkstelling, toerisme, zullen we samenwerken met de dienst Werk van onze provincie. Opstart en bepalen van investeringen dat doen we volgend jaar. Vooral sensibilisering van de sector zal daar nodig zijn, netwerkmomenten organiseren zodat ze daar informatie kunnen uitwisselen en hier voorzien we een budget van 12.500 EUR. Aangezien dat veel van die pilootprojecten natuurlijk nog in de opstartfase zijn kan ik nog niet veel vertellen over de evaluatie daarvan. Alleen het project logeren zonder zorgen maar met zorg wordt afgerond dat jaar en die output zal dus, zoals ik zei, gebruikt worden om anderen te ondersteunen en dat aan te bieden. Ik vul nog graag aan met onze Rap op Stap kantoren. Wij werken, zoals u misschien in het APB in de raad van bestuur hebt kunnen vernemen, een subsidiereglement uit. Er zijn momenteel 22 kantoren in onze provincie. We hopen er nog een extra vijftien te kunnen stimuleren en zo toch wel zoveel mogelijk mensen te kunnen bereiken en ook een aanbod te doen, laagdrempelig reisbemiddelingskantoor zeg maar. Dan recent ook afgerond was de camperroute drempelvrij waar de icoonfietsroute camperroute werd gescreend door vrijwilligers aangepast in functie van toegankelijkheid en in die testfase werd hier vooral enkele drempelvrije fietsvakanties opgezet door partners.

Oké, dan mag ik ineens door naar de volgende. De heer Schoofs, wat betreft ook het APB en de masterplannen, ja, u stelt uw vraag met betrekking tot het APB. Voor het goede begrip, de strategie van APB TPA is nauw verweven met die van de dienst toerisme, dus missie en visie voor die aanpak van toerismebeleid wordt opgemaakt met beide entiteiten telkens in het achterhoofd. Die oefening die kaderde binnen twee opzetten, dus missie- en visiebepaling van 2019 gaan herbekijken, omdat die al wel jaren oud is, en de visie desgewenst aan te passen, maar ook nog wat ontbrekende elementen invullen om zo naar een nieuwe strategie te gaan werken. Dat kadert natuurlijk in de verschillende bestemmingsmerken, Kempen, Scheldeland, logeren in Vlaanderen, en drempelvrij toerisme. Wat is het verdere verloop? Intern wordt er een voorstel uitgewerkt. Dat zal in maart worden voorgelegd aan de raad van bestuur. Dus ook daar wordt u terug betrokken en pas daarna is dat terug definitief. Dat is natuurlijk niet ineens klaar, want dat is met de hele regio, met de stakeholders dat je dat gaat maken. De inbreng van de vakantiemakers zal er ook van belang zijn en ook, we houden in het achterhoofd dat je naar 2024 toegaat en dat er ook mogelijk nieuwe mandatarissen mee gaan werken aan het verder uitwerken van een nieuw strategisch plan. U linkt dat aan de masterplannen van Zilvermeer en Lilse Bergen, maar dat wil ik toch graag uit elkaar trekken. Je hebt natuurlijk het APB dat voor de hele provincie gaat werken als reisbestemmingsorganisatie en het Zilvermeer en de Lilse

Bergen die echt de vakantiemaker zelf zijn en die hun eigen product in de kijker gaat stellen. Als we daar spreken over masterplannen dan hebben we het daar wel lange termijn doelstelling, inrichting van het domein waar we ons ook hebben laten bijstaan onder andere door K3H, door de subsidies toen vanuit Vlaanderen als ik mij niet vergis. Dat betekent ook nadenken over infrastructurale aanpassingen en herplaatsingen op het domein, dus dat is minder de strategische visie, maar eerder infrastructurale aanpassingen mogelijk. Dus ook die masterplannen rond energie, waterhuishouding, dat staat allemaal op onze planning. We hebben dat ook toegelicht al. De laatste hand wordt nu gelegd aan die masterplannen voor Lilse Bergen en Zilvermeer. Begin van volgend jaar zouden deze moeten worden aan u voorgelegd. Ja, dus zoals ik zei, dat is terreininrichting, maar ook het luik promotie zit daar wel in vervat. Wanneer de timing? Dus begin 2023 afgerond om te bespreken in de verschillende bestuursniveaus, dus eerst in de raden van bestuur en het Zilvermeer, is ook de bedoeling dat april 2023 inclusief de fasering daarbij principieel ter goedkeuring voor te leggen. Begin volgend jaar komen die eraan.

VOORZITTER.- Nog bijkomende vragen? Nee? Dank u wel. Dat kan u verdergaan. Gedeputeerde Colson heeft het woord.

Mevrouw COLSON, gedeputeerde.- Oké, mevrouw Bakelants, dank u wel voor uw tussenkomst. Ik wil nog graag even benadrukken, dit is natuurlijk een dossier waaraan we heel sterk mee bezig zijn, waar we heel recent heel wat toelichting hebben over gekregen. Ik wil toch benadrukken om die vragen tijdig in te dienen, want heel wat mensen hebben daar alles voor laten vallen de afgelopen dagen om u zo gedetailleerd mogelijk een toelichting daarover te geven.

Ja, hoeveel personeelsleden worden daarvoor aangewend? Daar worden twee extra personeelsleden ingezet om het project WandelWijzer uit te voeren. Het routebureau zal daarnaast ook nog ondersteunen in die lopende werking. Dat project werd afgelopen zomer opgestart en de eerste fase zou tegen het einde van deze legislatuur gerealiseerd zijn. Waaruit bestaat die eerste fase? Eerst en vooral uit het screenen van alle gebieden die momenteel geen wandelnetwerk hebben en waar mogelijk die al te voorzien van een virtueel wandelnetwerk. De tweede fase dat is vanaf 2025, dan gaan we echt naar mogelijke herschikkingen van het wandelnetwerk. In deze fase zullen dan die meest belevenisvolle en toeristische virtuele wandelnetwerk voorzien worden ook van een fysieke bewegwijzering en die minst belevenisvolle delen of aansluitingen bijvoorbeeld dat zal dan overgeschakeld worden mogelijks naar een virtueel netwerk. Ik denk dat we daarmee, ik heb het al toegelicht, we zetten in op die kwaliteitsverhoging en betere spreiding. Ja, inderdaad, project WandelWijzer heeft cluster één pilootproject zuidrand net omdat die geen wandelnetwerk hadden, dat klopt. Zij waren ook vragende partij daarvoor, dus ik denk dat zij de meest geschikte zijn. Ook de districten als cluster twee zitten ook in dat pilootproject. In de eerste fase dus een virtueel wandelnetwerk en daarna wordt er bekeken of dat dat virtueel wandelnetwerk kan worden omgezet in bewegwijzering. Er zijn vijf algemene infosessies geweest over de hele provincie, dus niet toegespitst op de Kempen of Scheldeland. Het is echt wel de bedoeling om een provinciebreed wandelnetwerk te krijgen, dus niet alleen gefocust op twee gebieden. Daarop werden alle lokale besturen, maar ook betrokken organisaties zoals ANB, Natuurpunt en de regionale landschappen uitgenodigd. In totaal hebben ze al 56 lokale besturen kunnen bereiken. Ze hebben tien extra infosessies opgezet om de eigen provinciale diensten en externe organisaties te informeren, dat wil zeggen, de grote routepad, de bosgroepen en die ook te consulteren hierover. Dus nogmaals, het richt op de ganse provincie en alle gemeenten en steden zullen betrokken worden en zullen hun inbreng kunnen doen om de keuze te maken en eventueel mee voor dat wegwijsnetwerk. Ik hoop dat ik daarmee uw vragen heb beantwoord.

Mevrouw BAKELANDS.- Ja, dank u wel, gedeputeerde, voor uw uitgebreid antwoord. Dus als ik het goed begrepen heb, zal er voor het einde van de legislatuur dus voor de zuidrand al een virtueel netwerk bestaan, maar ook voor de districten al of nog niet? Dat is de bedoeling.

Mevrouw COLSON, gedeputeerde.- Dat is inderdaad de bedoeling dat er inderdaad een virtueel netwerk voor het einde van deze legislatuur wordt opgezet, ja.

VOORZITTER.- Als er geen bijkomende vragen zijn dan kunnen we overgaan naar de stemming op punt 4/4 van de agenda APB Toerisme Provincie Antwerpen.

Nr. 4/4 van de agenda

**APB Toerisme Provincie Antwerpen. Meerjarenplan 2020-2025 en
Kredieten 2023. Goedkeuring.**

Verslag van de deputatie

1. Bevoegdheid

De beheersovereenkomst bepaalt onder meer dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad het meerjarenplan van het APB ter goedkeuring voorlegt. Tevens wordt de jaarlijks vaststelling van de kredieten voor het komende werkingsjaar voorgelegd aan de provincieraad.

2. Juridische context

Titel IV en het artikelen 236 van het Provinciedecreet.
De beheersovereenkomst.

3. Feitelijke context en verantwoording

Door uw raad werd in vergadering van 26 november 2015 oprichting van het autonoom provinciebedrijf goedgekeurd. Dit provinciebedrijf werd met ingang van 1 januari 2016 operationeel.

Het autonoom provinciebedrijf heeft als kernopdracht:

De promotie van de regio's Kempen en Scheldeland op de binnenlandse markt. Samen met andere vakantiemakers (gemeenten, verenigingen en ondernemers) ontwikkelen we de Kempen en Scheldeland verder als attractieve toeristische bestemmingen. We helpen de rendabiliteit van de toeristische ondernemers in de provincie Antwerpen te verhogen. We ondersteunen ook initiatieven van andere merken - zoals Vlaanderen of provincie Antwerpen - als die draaien rond vrije tijd en/of onze andere kerntaken kracht bijzetten; de focus ligt daarbij vooral op logies, fietsen of bier.

De beheersovereenkomst bepaalt onder meer dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad het meerjarenplan van het APB ter goedkeuring voorlegt. Tevens wordt de jaarlijks vaststelling van de kredieten voor het komende werkingsjaar voorgelegd aan de provincieraad.

In het meerjarenplan worden de financiële consequenties voor de genomen beleidskeuzes opgenomen. De financiële documenten zijn digitaal toegevoegd.

In de kredieten 2023 is een budgettaire personeelsbehoefte van 15,2 VTE voorzien.

Tevens bevatten de kredieten 2023 tegenover de vorige opmaak de nodige middelen voor:

- De stijgende personeelskosten door de dotatie te verhogen;
- Verhoging exploitatie-uitgaven voor project 'routes bewegwijzering'.

De jaarlijkse dotatie, die door het provinciebestuur ten behoeve van het autonoom provinciebedrijf dient voorzien te worden om haar missie en activiteiten te ontwikkelen bedraagt in het meerjarenplan:

- 2023: 1.724.920 EUR;
- 2024: 1.755.364 EUR;
- 2025: 1.786.432 EUR.

XXX

Bijdrage aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

SDG 16 Bevorder vreedzame en inclusieve samenlevingen met het oog op duurzame ontwikkeling, verzeker toegang tot justitie voor iedereen en creëer op alle niveaus doeltreffende, verantwoordelijke en open instellingen

SDG-subdoelstelling 16.6 Doeltreffende, verantwoordelijke en transparantie instellingen ontwikkelen op alle niveaus.

4. Procedurele vormvereisten

De deputatie keurde dit verslag goed in zitting van 10 november 2022.

Het ontwerp van het meerjarenplan 2020-2025, kredieten 2023 van het autonoom provinciebedrijf werd door de raad van bestuur van het APB vastgesteld op 30 november 2022.

BESLUIT:

Artikel 1:

Goedgekeurd wordt het meerjarenplan 2020-2025 en de kredieten 2023 van het autonoom provinciebedrijf Toerisme Provincie Antwerpen.

Artikel 2:

Goedgekeurd wordt dat het autonoom provinciebedrijf Toerisme Provincie Antwerpen voor de realisatie van de doelstellingen in 2023 een dotatie van 1.724.920 EUR zal ontvangen.

VOORZITTER.- Geen vragen meer?

De stemming kan starten.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.
32 leden hebben deelgenomen aan de stemming;
32 leden hebben ja gestemd.

Goedgekeurd met 32 stemmen ja.

Nr. 4/7 van de agenda

EVAP Kempens Landschap SON. Meerjarenplan 2020 - 2025 en Kredieten 2023. Goedkeuring.

Verslag van de deputatie

1. Bevoegdheid

De samenwerkingsovereenkomst bepaalt onder meer dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad het meerjarenplan van het EVAP ter goedkeuring voorlegt. Tevens wordt de jaarlijks vaststelling van de kredieten voor het komende werkingsjaar voorgelegd aan de provincieraad.

2. Juridische context

De artikelen 238 tot 240 van het provinciedecreet.
De samenwerkingsovereenkomst.

3. Feitelijke context en verantwoording

Door uw raad werd in vergadering van 24 oktober 2019 de oprichting van het extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm "Stichting Kempens Landschap SON", afgekort EVAP SKL SON goedgekeurd. Dit agentschap werd met ingang van 1 januari 2021 operationeel.

Het extern verzelfstandigd agentschap heeft als kernopdracht: de verwerving, de bescherming, de valorisatie en het gebeurlijk herstel van het leefmilieu, het landschap, natuur- en cultuurpatrimonium in de provincie Antwerpen; inzonderheid de instandhouding, het herstel en beheer, de ontsluiting van beschermde goederen in haar bezit of in haar beheer, waardoor een voorbeeldrol op vlak van

onroerendergoedzorg wordt opgenomen en bijdragen aan het verhogen van het draagvlak.

De samenwerkingsovereenkomst bepaalt onder meer dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad het meerjarenplan van het EVAP ter goedkeuring voorlegt. Tevens wordt de jaarlijks vaststelling van de kredieten voor het komende werkingsjaar voorgelegd aan de provincieraad.

In het meerjarenplan worden de financiële consequenties voor de genomen beleidskeuzes opgenomen. De financiële documenten zijn digitaal toegevoegd.

In de kredieten 2023 is een budgettaire personeelsbehoefte van 16 VTE voorzien.

Tevens bevatten de kredieten 2023 tegenover de vorige opmaak de nodige middelen voor:

- De stijgende personeelskosten door de dotatie te verhogen;
- De stijgende energiekosten;
- Extra personeel, 2 VTE aangeworven in 2022 en 1 VTE aan te werven in 2023.

De jaarlijkse dotatie, die het provinciebestuur aan het extern verzelfstandigd agentschap uitkeert om haar kernopdrachten te ontwikkelen, vindt uw raad terug in het budget van de provincie. Deze dotatie bedraagt in voorliggend meerjarenplan:

- 2023: 2.365.530 EUR;
- 2024: 2.412.840 EUR;
- 2025: 2.461.096 EUR.

XXX

Bijdrage aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

SDG 16 Bevorder vreedzame en inclusieve samenlevingen met het oog op duurzame ontwikkeling, verzeker toegang tot justitie voor iedereen en creëer op alle niveaus doeltreffende, verantwoordelijke en open instellingen

SDG-subdoelstelling 16.6 Doeltreffende, verantwoordelijke en transparantie instellingen ontwikkelen op alle niveaus.

4. Procedurele vormvereisten

De deputatie keurde dit verslag goed in zitting van 10 november 2022.

BESLUIT:

Artikel 1:

Goedgekeurd wordt het meerjarenplan 2020-2025 en de kredieten 2023 van het extern verzelfstandigd agentschap Kempens Landschap SON.

Artikel 2:

Goedgekeurd wordt dat het extern verzelfstandigd agentschap Kempens Landschap SON voor de realisatie van de doelstellingen in 2023 een dotatie van 2.365.530 EUR zal ontvangen.

VOORZITTER.- Geen vragen meer?

De stemming kan starten.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.
32 leden hebben deelgenomen aan de stemming;
32 leden hebben ja gestemd.

Goedgekeurd met 32 stemmen ja.

Nr. 4/14 van de agenda

Tussenkost van de heer Jan Claessen over de inzet van domeinwachters in recreatie- en groendomeinen.

VOORZITTER.- Ik geef dan graag het woord aan mijnheer Claessen. Mijnheer Claessen heeft het woord.

De heer CLAESSEN.- Goedenavond iedereen, voorzitter, collega's. Wanneer je de Antwerpse burger vraagt: wat doet de provincie Antwerpen voor u, krijg je mogelijk drie antwoorden: de minder aangename provinciebelasting, het knap en uitgebreid netwerk aan fietsostrade, maar vooral de polyvalente en mooie recreatieparken en groendomeinen. Collega's, meermaals vallen onze groendomeinen in de prijzen, de erkenning van internationale experts en parkbezoekers. De provinciale groendomeinen zijn divers, van het toeristische recreatiedomein Zilvermeer tot de toekomstige Kris Geysen-tuin rond het provinciehuis. We mogen wel niet tolereren dat sommige onverlaten onze prachtige tuinen, parken en domeinen misbruiken voor hun buitensporig gedrag of zelfs geweld. Parkbezoekers moeten veilig en zorgeloos kunnen genieten van de groendomeinen die de provincie aanbiedt. Een domeinwachter met politionele bevoegdheden is een onmisbare schakel wanneer het zoals in het hoogseizoen menig keer uit de hand loopt. In de eerste plaats werken domeinwachters sterk ontradend en voorkomen zo veel kleine criminaliteit in onze parken. Zij kunnen en mogen zowel preventief als met gerechtvaardigde dwang tussenkomen. Uit het antwoord op mijn schriftelijke vraag van 11 augustus blijkt dat maar een beperkt aantal domeinwachters politionele bevoegdheden bezitten. Ik ben echter voorstander om alle veld- en domeinwachters op te leiden en deze de bevoegdheden te geven. Tot slot wil ik nog pleiten voor het behoud van het parkje, Hof Van Leysen. Laten we dit twee hectare buurttuintje onder de vleugels van de provincie houden. Onze fractie had nog enkele vragen. Het provinciebestuur onder impuls van gedeputeerde Colson heeft de afgelopen maanden al veel maatregelen genomen naar het volgende zomerseizoen toe. Overweegt het provinciebestuur om meer budget in te zetten voor het aanwerven en het opleiden van domeinwachters? Graag had ik nog een stand van zaken over de eventuele overdracht van het domein Hof Van Leysen naar de stad Antwerpen.

Nr. 4/15 van de agenda

Tussenkomst van de heer Louis Schoofs over De Schorre; de toekomst van De Schorre.

VOORZITTER.- Dank u wel. Mijnheer Schoofs heeft het woord.

De heer SCHOOFS.- Dank u. De context APB Provinciaal Recreatiedomein De Schorre werkt mee aan de beleidsdoelstelling aanbieden en promoten van een laagdrempelige duurzame en bovenlokale vrijetijdsbesteding en als actieplan het aanbieden van ruimte voor vrijetijdsbeleving. En de strategische nota werd inhoudelijk niet gewijzigd ten opzichte van de voorgaande aanpassing van het meerjarenplan. Dat is de context. Dat is het belangrijkste. Wij steunen dat ook. Op 23/6/2022 keurden de provincieraad goed de financiering, ontwerp, bouw en exploitatie van de brasserie en speeltuin onder de vorm van een erfpacht op het provinciaal domein De Schorre. Financiering, ontwerp en bouw van de publieke toiletten voor provinciaal domein De Schorre. WeAreOne.World, het bedrijf achter Tomorrowland zal in het provinciaal recreatiedomein De Schorre in Boom, de thuishaven van het dansfestival, een nieuwe horecagelegenheid en speeltuin bouwen. De bedoeling is dat het een laagdrempelig concept wordt, wat ik in de media verneem.

Mijn vragen: is dit een eerste stap in de verdere doorontwikkeling van De Schorre of niet? Zijn er gesprekken, vergaderingen geweest rond de verdere functie of functiewijziging van De Schorre of niet? Ik neem een brede scope van pretparkontwikkeling tot verdere ontwikkeling van wat het nu is, een laagdrempelige vrijetijdsbesteding. En indien er andere toekomstvisies of toekomstvisies worden afgetoetst wordt er dan rekening gehouden met de draagkracht van deze regio in functie van mobiliteit, de beleidsdoelstelling van laagdrempelige duurzame en bovenlokale vrijetijdsbeleving? Tot hier mijn vragen.

Nr. 4/16 van de agenda

Tussenkomst van de heer Tobias Daneels over Rivierenhof en geluidsoverlast.

VOORZITTER.- Dank u wel. Mijnheer Daneels heeft het woord.

De heer DANEELS.- Dank u wel mijnheer de voorzitter. Collega's, hier ben ik weer met dezelfde vraag die ik al wel eens gesteld heb, want andermaal ga ik jullie proberen ervan te overtuigen dat het Rivierenhof, het oudste en misschien wel het mooiste provinciaal domein van België, een groot geluidsprobleem heeft en vooral dat we daar iets aan moeten doen. Het is niet de eerste keer dat ik dit thema aankaart, maar het is wel een extra bijzonder moment natuurlijk, want we staan aan de vooravond van 2023 wat voor Rivierenhof een jubileumjaar moet worden. Ik ben blijbaar als ik het script van deze vergadering zie niet de enige die dat heeft opgemerkt. In 1923 werd het park als allereerste provinciaal domein opengesteld voor het publiek en komend jaar vieren we dus de honderdste verjaardag van die historische opening. Heel kort, ik ga u heel kort mee in de tijd nemen. In 1923 zag Antwerpen er natuurlijk nog een pak anders uit. Van de ring rond Antwerpen en de E313 waren natuurlijk nog geen sprake en de razende auto's evenmin. Waar de ring nu ligt, lag de historische brialmontomwalling van Antwerpen, maar net buiten die omwalling en vlakbij het Rivierenhof werd tijdens de periode van die opening een prachtige wijk aangelegd, de Tuinwijk zoals men die noemt naar het groen in de buurt, maar natuurlijk was die pret van korte duur, want iets later, een paar decennia later kwamen daar ineens heel veel auto's met de ring en de snelweg. Het lawaai werd ondraaglijk, vooral door de E313 en mensen zagen dat het misschien toch wel een historische fout was om die snelweg daar los door die wijk en dat natuurdomein te leggen. Gelukkig voor de inwoners van de Tuinwijk werden zij een beetje later

wel geholpen door een geluidsmuur die de meeste decibels moest tegenhouden. Een paar jaar geleden trouwens werd er nog beslist om die muur te verhogen en te verlengen.

Maar die decibels brengen mij nu terug bij het Rivierenhof. Ik ben een beetje fan van geschiedenis, maar vooral ook fan van de toekomst en ik ben heel begaan met het Rivierenhof. Ik kom daar heel graag, maar dat constante gezoem, zeker als de wind verkeerd staat, blijft mij toch een beetje storen. Het park is echt in al zijn pracht en praal een must do voor veel bezoekers die daar graag hele mooie foto's nemen. Ik denk dat er heel veel trouwkoppels hun weg naar het park vinden voor mooie fotoalbums, maar die gevoelige plaat van die foto's die ligt gelukkig enkel het visuele vast, want zoals ik al zei, qua geluid blijft het Rivierenhof toch een beetje een ramp. Zelfs helemaal aan de andere kant van het park als de wind goed staat is het enorm storend en hoor je gezoem van de auto's boven het gefluit van de vogels.

Beste provinciebestuur, pak het jubileumjaar 2023 vast en laat in de geschiedenisboeken noteren dat 2023 het jaar was dat het provinciebestuur de eerste stappen zette naar een fantastisch provinciaal park voor al onze zintuigen.

Dit is niet mijn eerste tussenkomst over dit onderwerp, maar ik hoop misschien wel mijn laatste, want hoewel ik voel dat jullie mijn bezorgdheid vorige keren wel deelden, blijft het jammer dat er in dit dossier toch telkens gewezen wordt naar andere beleidsniveaus. Het Rivierenhof is misschien wel het kroonjuweel van de provincie. Het is dus onze plicht te blijven hameren op een oplossing.

Mijn vragen, wat is er het laatste jaar of sinds mijn vorige tussenkomst allemaal ondernomen om de bevoegde beleidsniveaus te overtuigen dit aan te pakken? Kunnen we de hogere beleidsniveaus niet overtuigen door eventueel mee te participeren als provinciaal beleidsniveau? En kunnen we dit jubileum jaar niet gebruiken om dit probleem eindelijk en hopelijk voor altijd aan te pakken? Dank u wel.

Nr. 4/17 van de agenda

Tussenkomst van mevrouw Ilse Van Dienderen over provinciaal domein Rivierenhof, komt er een geïntegreerd beheersplan?

VOORZITTER.- Dank u wel. Mevrouw Van Dienderen heeft het woord.

Mevrouw VAN DIENDEREN.- Dank u wel voorzitter. Het Rivierenhof schijnt velen van ons te beroeren. Het is ook het onderwerp van mijn tussenkomst nu, maar eerst toch nog even een stapje terug naar het Hof Van Leysen. Ik werd inderdaad ook getriggerd door de begintoelichting van de eerste gedeputeerde dat er een overdracht in gang gezet gaat worden naar het district Antwerpen. Ik denk dat dat een logische keuze is eigenlijk. Het is een lokaal parkje dat ook een lokale aantrekkingskracht heeft en vooral mensen uit de buurt aanspreekt, dus dan lijkt het district wel de best geplaatste beheerder ook, dus alle succes in uw onderhandelingen met het district, we zijn er zeker van dat dat daar ook in goede handen zal zijn. Uiteraard heeft het district ook wel niet te veel middelen, dus ik hoop dat dat financieel kader daar afgesproken wordt bij die overdracht, toch ook daar mee rekening kan houden.

Dan nu terug naar het Rivierenhof van een iets andere schaal, twee hectare versus, hoeveel hectare is het Rivierenhof? Vele malen groter. Maar ik las ook dat we volgend jaar de honderdjarige verjaardag van het Rivierenhof vieren. 1921 kwam het blijkbaar in handen van de provincie en volgend jaar wordt de verjaardag gevierd, niet alleen een goed moment om terug te kijken naar het verleden, maar ook naar de toekomst. Het park wordt niet alleen doorsneden door de E313 waar mijn collega op alludeerde, maar daar loopt ook een prachtige waterloop in en dat is het Groot Schijn en eigenlijk het Rivierenhof is eigenlijk een groene long in die vallei van het Groot Schijn. Dat is eigenlijk een beetje mijn insteek van mijn vraag. Er bestaan heel wat instrumenten op Vlaams niveau, beheerplannen om zo een gebied ook een natuur- en

bosgerichte toekomst te geven en het verraste mij. Ik heb een aantal maanden geleden nagevraagd of dat er voor het Rivierenhof een geïntegreerd beheerplan of een natuur- en bosbeheer plan bestaat. Dat blijkt niet te bestaan wist men mij te vertellen. Er zijn wel heel wat managementplannen of belangrijke labels die het park heeft verdiend, maar een toekomstvisie op de biodiversiteit en mogelijkheden voor biodiversiteit in het kasteelpark in die belangrijke groene long voor Deurne, voor de stad, voor de regio, dat bestaat blijkbaar niet. Ik heb toch wel gemerkt in jullie toelichtingen dat jullie biodiversiteit en het versterken van bos en natuur wel heel belangrijk vinden, dus het verraste mij dat er geen beheerplan is, dus is mijn vraag redelijk eenvoudig. Gaat dat er komen, dat beheerplan? Het gaat de provincie mogelijk ook extra middelen kunnen opleveren, want daar zitten subsidiemogelijkheden in vanuit Vlaanderen, dus graag is uw kijk daarop. Ik kijk uit naar uw antwoord.

Nr. 4/18 van de agenda

Tussenkoms van mevrouw Ann Bakelants over 100 jaar Rivierenhof en de toekomstige plannen voor het Rivierenhofpark.

VOORZITTER.- Dank u wel. Mevrouw Bakelants heeft het woord.

Mevrouw BAKELANTS.- Collega's, mijn vraag gaat ook over het Rivierenhof park. We hebben het niet afgesproken. Ja, het is inderdaad het oudste provinciale domein van het land en we mogen terecht trots zijn op die 135 hectares groen waar het heerlijk is om te verpozen. Voor volgend jaar is er dus een bedrag van 91.000 EUR voorzien bij de werkingskosten voor het organiseren van honderd jaar Rivierenhof. 91.000 dat is toch wel een aanzienlijk bedrag. Kan de gedeputeerde hierover al een tipje van de sluier oplichten welke activiteiten voorzien zijn bij deze viering? Naast deze viering zijn ook heel veel projecten op stapel. Ik som ze graag even op en graag ook wat meer toelichting over de projecten. Dus er zou een vernieuwing komen van de fontein van de kasteelvijver, afbraak van de sportlokalen Rivierenhof. Daar is een aanvraag voor de omgevingsvergunning. Ik vroeg mij af: welke sportlokalen worden dan afgebroken? Dan is er de inrichting van de evenementenweide. Waar zal er een evenementenweide ingericht worden of is dit een verdere inrichting van een bestaande evenementenweide? Dan is er een belangrijk project, dat weten we hier al, over het technisch centrum, het ontwerp van het technisch centrum. Daar hebben wij hier al punten over gehad tijdens de provincieraad. Wat is nu de concrete timing van de werken en de impact van de toekomstige werken op de omgeving? Kan er voor de buurtbewoners een informatievergadering georganiseerd worden? Want ik veronderstel dat ze toch wel enige hinder zullen ondervinden door de grote werken, door de geluidsoverlast en mogelijk ook minder parkeerplaatsen of gebeurt alles op eigen terrein? Dan staat ook nog de renovatie van de serre op het programma en de renovatie van kasteel Rivierenhof uitwerken van een gefaseerd instandhoudingsplan. Dan zijn er ook nog kleine zaken zoals ingebruikname van de vernieuwde vogelkooi heb ik begrepen, ontsluiting van erfgoed verhalen en ook verplaatsing en ontsluiting van kunstwerken, dus graag een beetje meer toelichting over de projecten. En wordt ook het districtsbestuur van Deurne betrokken bij al deze projecten? Dank u wel.

VOORZITTER.- Dank u wel. Gedeputeerde Colson heeft het woord.

Mevrouw COLSON, gedeputeerde.- Dank u wel. We beginnen met inderdaad het antwoord op de vraag van de heer Claessen. Ja, blij dat u toch wel die twee belangrijke realisaties en projecten aanhaalt zoals de fietsostrades en onze domeinen en ik hoop dan dat als u de burger antwoordt dat u stelt dat die belasting, die vervelende belasting toch wel gebruikt wordt om daarin te investeren als eerste, dat we dat toch wel wat nodig hebben.

Ja, dat team van provinciale domeinwachters, want daar ging de vraag uiteraard over, die worden systematisch vervangen. De laatste paar jaar is er wel al een pensioneringsgolf geweest en hebben we echt wel een generatiewissel gezien binnen die groep van provinciale domeinwachters. Ze hebben uiteraard ook een uiteenlopend pakket van opdrachten en daar

wordt dan ook per persoon en per profiel bekeken wie dat een basisopleiding volgt voor die bijzondere veldwachter. Het is een opleiding die echt in combinatie met de volledige aanstellingsprocedure dat die ervoor zorgt dat domeinwachters specifieke politionele bevoegdheden hebben op hun werkterrein, maar dat is dus niet iedereen gegeven denk ik. We streven ernaar om die teams van provinciale domeinwachters echt wel zo volledig mogelijk op te leiden. Dat wil zeggen dat er in de meeste domeinen er heel wat zijn die dat doen. Ik stel voor dat qua aantallen en functies dat ik dat ook op een schriftelijke wijze nog beantwoord als dat oké is voor u of heeft u die liever vandaag al? Dan geef ik u dat mee in het schriftelijke antwoord. Ja, bewaking zoals ik al zei is maar één onderdeel, een klein onderdeel van de verschillende taken in het pakket. Eigenlijk het grootste deel van hun werking dat bestaat erin onthalen, informeren, sensibiliseren, dus gelukkig niet alleen dat politionele van die taak. Ze zijn echt wel een gezicht van onze domeinen en geven op het domein zelf antwoorden op alle vragen van de bezoekers, wijzen hen ook op het gewenste gedrag ten opzichte van de fauna en flora en kunnen eigenlijk ook alles vertellen over het beheer.

Aanvullend op de bewaking die gebeurt door de provinciale domeinwachters zelf zijn er ook twee intensief uitgebouwde samenwerkingen. Dat is de afspraken met de lokale politiediensten en ook de binnenhuisreglementen die geven ook de mogelijkheden om gasambtenaren toe te laten in die provinciale domeinen, dus ik durf stellen dat we heel wat samenwerkingen en belangrijke stappen zetten, maar dus niet meteen zeggen: we gaan er nog een heleboel extra voor aanwerven.

Hof van Leysen dan. Terecht, u stelt een heel klein parkje, maar heel sterk gericht op de buurt. Ik denk dat er ook een hele goede buurtwerking is zoals mevrouw Van Dienderen ook stelt. Dat wordt op dit moment beheert door de provinciale groendomein regio Antwerpen. Die overleggen op regelmatige basis daar met de buurtregisseur, de wijkvereniging, de lokale politie en met andere partners. Initiatieven zijn allemaal echt zeer lokaal. Recent werd er in overleg met onze dienst een project, ik denk een tweetal jaar geleden rond die burgerbegroting als ik mij niet vergis, ingediend om een centraal stukje van het park daar in de natuur te gaan opwaarderen. Hierbij werden ook lokale scholen betrokken. Door het kleine lokale formaat en dat lokale karakter en die bestaande band voor de wijkvereniging lijkt logischer dat het beheer zal gebeuren door de stad Antwerpen. Op dit ogenblik wordt ook het masterplan rond PIVA opgemaakt en we nemen dit masterplan ook mee in de gesprekken met het district, maar dat wordt dus vervolgd en hopelijk op korte termijn.

VOORZITTER.- Het volgende antwoord.

Mevrouw COLSON, gedeputeerde.- Ja, inderdaad. Collega Schoofs, ja, klopt dat de strategische nota die werd inderdaad niet aangepast. Dat wordt niet vaak aangepast omdat die beleidsdoelstelling eigenlijk ook wel duidelijk is, dat laagdrempelig aanbod. Ik heb dat ook benadrukt in mijn toelichting waar ik mee gestart ben.

Om over De Schorre dan te starten, de overheidsopdracht zelf rond de bouw en exploitatie van de brasserie die is momenteel nog steeds lopende. Selectie van de kandidaten die is afgelopen. Dat was denk ik in de zomermaanden dat we daar die eerste fase hebben afgerond waarbij dat de enige overblijvende kandidaat zijn finale voorstel nog niet volledig heeft uitgewerkt. Op vraag van de kandidaat werd die uiterlijke indieningsdatum verplaatst naar 15 februari 2023. Argumentatie van de indiener inzake de vraag tot uitstel was de volgende. Een specifieke piste waarin 365 dagen toegankelijkheid centraal staat wordt onderzocht. Rekening houdend met de gekende activiteitenkalender in De Schorre is het een intensief onderzoekstraject dat meer tijd vraagt dan initieel voorzien. Omdat wij natuurlijk daar de gunstige impact op de aantrekkelijkheid van het domein in het achterhoofd houden is dat eigenlijk, de aantrekkelijkheid van het domein is groot waardoor het gevraagde uitstel aan de kandidaat werd toegekend. Het is bovendien ook geen klein project. Inzake de doorontwikkeling van De Schorre blijft het bouwen en exploiteren van een publieksgerichte brasserie dus echt wel een essentieel onderdeel van het succes van het domein. Zoals bij elk provinciaal recreatiedomein wordt ook op APB De Schorre verder gebouwd aan een gedragen visie op lange termijn, dus zeg maar zoals de masterplannen voor de andere domeinen, aanbieden en promoten van de laagdrempelige opnieuw duurzame en bovenlokale vrijetijdsbeleving is daar een fundament en dat zit daarin

vervat. De uitdaging is bij elk domein behouden van een goede balans tussen laagdrempelig, betaalbaar en publieksgericht aanbod versus organisatie zoals dan in De Schorre daar zijn Tomorrowland onder andere. Naast die events zet De Schorre ook het hele jaar in op een breed aanbod. Dat doen we via het Congrescentrum De Pitte. We hebben een samenwerkingsverband met heel veel lokale sportclubs en ook ons eigen aanbod voor dagrecreanten. Hierdoor vindt echt een ruime doelgroep ouderen, kinderen, sporters, festivalbezoekers, bedrijven de weg naar ons domein gespreid over het hele jaar gelukkig. De ambitie is op lange termijn om deze brede functies van het domein te blijven behouden en bestendigen ook voor iedereen die na ons komt, dus ik moet ook wel toelichten, en dat heeft u ook ongetwijfeld opgevolgd via uw collega's uit het Vlaams parlement dat de Vlaamse regering lanceerde op 4 oktober Flanders Technology and Innovation, een grootschalig project rond technologie en innovatie waarin specifiek de uitdaging rond media en entertainment wordt opgenomen. Het doel van FTI is om Vlaanderen het laboratorium van Europa te maken als motor van welvaart voor alle Vlamingen en in deze context ontvingen we als provincie een brief vanuit de Vlaamse regering waarbij ze de sterke reputatie van Vlaanderen op het vlak van media, events en entertainment willen verankeren in een incubatorsite en sites die als uitgangsbord fungeren voor deze gedeelde expertise. Voor het inrichten van sites op dit initiatief is de Vlaamse regering op zoek naar de geschikte locaties en ze kijkt daarvoor onder andere naar diverse sites in de Rupelstreek en daarbij komt dan ook het provinciale recreatiedomein De Schorre op de radar. Vanuit deze insteek informeerde de Vlaamse regering aansluitend op de ontstane vragen ook naar de toekomstvisie van de deputatie met betrekking tot De Schorre alsook tot de mogelijkheden die er zijn tot een eventuele samenwerking met derden in het kader van het FTI. Naar aanleiding van die bovenstaande vragen en context werkt de deputatie inmiddels aan een visiedocument dat als antwoord aan de Vlaamse regering zal worden overgemaakt. Ik kan er nog niet op vooruitlopen, want dat is een heel recente vraag van eind november, dus die visienota, zonder daarop vooruit te lopen is het duidelijk dat de prioritaire doelstelling dezelfde blijft bij De Schorre. Dat blijft laagdrempelig aanbod aangevuld om samen met de ambitie met de betrokken partners verder te blijven investeren in ons domein zodat het voor alle bezoekers aangenamer, mooier, duurzamer en toegankelijker wordt. In deze toekomstvisie zullen we de groeikansen van het recreatiedomein bundelen als een publieke en ontmoetingsplaats en ontspanningsruimte met de bestaande en toekomstige ondernemerskansen en we zullen daarbij focussen op de parkkwaliteit, direct contact met de natuur, zachte recreatie zoals wandelen en fietsen waar ook horecabezzoek centraal zal staan, maximale toegankelijkheid van de recreatieve zones, minimale logistieke impact ook tijdens opbouw en afbraak van evenementen. Verder uitgroeien naar een domein dat een heel jaar schittert en toegankelijk is. Ik denk dat gewoon verfraaiing van ons domein en bestemming van De Schorre als gebied voor dagrecreatie gewoon belangrijk blijft.

VOORZITTER.- Mijnheer Schoofs heeft het woord.

De heer SCHOOFS.- Ja, bedankt voor uw hele duidelijke en recente informatie. Dat maakt het alleen maar makkelijker en vertrouwensvoller.

VOORZITTER.- Dan mag het volgende antwoord komen.

Mevrouw COLSON, gedeputeerde.- Oké, dan komen we bij de heer Daneels wat betreft het Rivierenhof en de geluidsoverlast. Het klopt, mijnheer Daneels, u voelt dit correct aan nog steeds. De deputatie deelt nog steeds uw bezorgdheid met betrekking tot geluidshinder en blijft deze problematiek ook aankaarten. De totale oplossing is misschien dan niet voor morgen. Er worden al kleine stapjes gezet misschien. Het zijn stapjes denk ik voorlopig. Als eerste stap verwijst ik naar de aansluiting van de E313 op de ring die herbekeken wordt in het kader van Oosterweel. Daar zou een tunnelconstructie, een dive onder komen te liggen. Dat betekent dat de door Lantis nieuw aangelegde fietstunnel in het Rivierenhof en de ring ter hoogte van de westelijke kop aan het Rivierenhof aan deze aansluiting gewerkt zal worden. De plannen zijn aangegrepen om samen met de omgevingsmanagers daar aan de rechteroever met Lantis overleg te plegen op het terrein. Vanuit de provincie en het Rivierenhof zijn alvast voor die zones waarin dat Lantis de werken zal uitvoeren blijvende geluidsschermen gevraagd om de geluidshinder terug te dringen. Ja, kunnen we hogere beleidsniveaus niet overtuigen door mee

te participeren? Dat doen we ook. Ik verwijs daarbij naar het project De Nieuwe Rand. Vroeger stond dit project bekend als complex project oostelijke verbinding. In de nieuwe rand moet het oostelijk deel van het Antwerpse havenstracé realiseren en dan wil men het verkeer dat de stad alleen maar moet passeren zoveel mogelijk rondom die stad gaan leiden. Dat moet uiteraard leiden tot een meer bereikbare en leefbare Antwerpse regio en ook minder geluidshinder voor het Rivierenhof. Dat betekent dan ook dat een doorbraak in het dossier van het havenstracé een doorbraak voor het Rivierenhof voor wat betreft het terugdringen van de geluidsoverlast zal betekenen. In het kader van de nieuwe rand worden nog werkateliers gehouden. Die eerste, als ik mij niet vergis, zijn ergens mid oktober geweest en daar hebben wij onze directie van het Rivierenhof gevraagd om daarin te participeren, dus dat wordt ook vervolgd.

VOORZITTER.- Het antwoord volstaat. Dan kan het volgende antwoord.

Mevrouw COLSON, gedeputeerde.- Mevrouw Van Dienderen, verder over het Rivierenhof. Ja, ten eerste, ik heb ondertussen info gekregen. Het is een beetje verschillend. 135 hectare krijg ik of 132 hectare grootte van het park. Ik ga dat vanaf nu proberen voor altijd te onthouden. Komt daar een geïntegreerd beheersplan? Ja, voor de Kesselse Heide en Vrieselhof zijn er inderdaad reeds beheersplannen opgemaakt. Voor de Kesselse Heide is dat een landschapsbeheersplan en voor Vrieselhof werd een natuur- en erfgoedbeheersplan opgesteld. Op dit moment nog geen officieel goedgekeurd beheersplan voor het Rivierenhof, maar dit geeft geen probleem voor het beheer zelf. Het is wel de bedoeling om er in de toekomst eentje voor op te maken. Het is wel als urbaan park veel complexer en diverser gebied dan de Kesselse Heide en het Vrieselhof. Er zal niet alleen aandacht gaan naar erfgoed en natuur, maar het zal ook bepaalde aspecten van het beheer van de uitgebreide botanische collecties meenemen, want zoals u weet is het Rivierenhof ook een belangrijke botanische tuin en zelfs de oprichtingsplek van de Vlaamse Dendrologische Vereniging. Dus hoe dat we dan al deze zaken kunnen gaan combineren daar is ANP voor uitgenodigd op de algemene vergadering, voor de vereniging voor botanische tuinen en ook met het Rivierenhof zelf natuurlijk om te gaan bekijken hoe we dat kunnen aanpakken, dus dat zal de eerste stap zijn hoe dat we hier voor een opmaak van een beheersplan kunnen gaan die in deze specifieke situatie het meest aangewezen is, maar ik denk ook dat we met directeur Peter Verdyck als bioloog en met een dendroloog wel een hele belangrijke en goede persoon daar zitten hebben om dat mee in goede banen te leiden.

VOORZITTER.- Mevrouw Van Dienderen heeft het woord.

Mevrouw VAN DIENDEREN.- Ja, kort antwoord. Merci. Dat is leuk om te horen dat er werk van gemaakt wordt. We kijken ernaar uit en ik hoop dat daar een participatietraject of zoiets rond komt zodanig dat we daar ook misschien onze insteek in kunnen doen.

Mevrouw COLSON, gedeputeerde.- Ik stel de vraag aan de directie hoe dat we daarmee kunnen omgaan.

VOORZITTER.- Dan mag het volgende antwoord.

Mevrouw COLSON, gedeputeerde.- Ik probeer binnen de tijd te blijven, collega's. We blijven bij het Rivierenhof. Collega Bakelants, ook dank u wel voor de vraag. Dezelfde opmerking. Hier zijn echt mensen uit hun verlof teruggekomen om hier een antwoord op te formuleren. Ik ga het echter ook wel hier proberen kort te houden, want het zijn heel wat praktische vragen die u stelt. Er is inderdaad een budget van 91.000 EUR voorzien voor het feestjaar in 2023. Zoals ik mij heb laten vertellen is er inderdaad een verschil tussen de aankoopdatum en de effectieve opening als het domein, dus 2023, en vandaar de gekozen feestdatum. We zullen dat ontsluiten volgend jaar via beelden en verhalen op het domein. Er zal een publicatie worden voorzien, een boek dat wordt uitgebracht, dat zal te koop worden aangeboden aan de bezoekers, wandelingen, fotowedstrijden, maar ook uiteraard een uitgebreide communicatiecampagne om het park extra in beeld te brengen tijdens het honderdjarig bestaan. En daar wil ik ook bij benadrukken dat er toch ook clubs zijn in het park zelf die op dat moment ook hun honderdjarig bestaan vieren die dus graag ook willen meewerken aan de feestelijkheden, dus dat zal een dubbele viering worden

op dat moment. Ik stel voor dat wat betreft alle projecten dat ik u daar een schriftelijk antwoord op bezorg, alleen wat betreft het technisch centrum daar wil ik toch wel even op ingaan. Ja, er wordt inderdaad een informatievergadering naar de buurt voorzien. De timing daarvoor ligt nog niet vast, maar dat zit wel mee in het project inbegrepen. Natuurlijk, het zal een grotere werf zijn. Daar zal een bepaalde hinder bij komen kijken, maar ik denk niet meer dan bij dit type van werken en we gaan dat proberen tot een minimum te beperken.

Dan betrokkenheid van het district, die betrokkenheid is heel uiteenlopend. Niet voor alle projecten is er een overleg, maar ik kan u vertellen als ik daar ter plaatse kom dat ik vaak mensen van het district ook tegen kom en dat daar de districtsburgemeester en de schepenen wel meestal ook aanwezig zijn en dat daar een hele goede samenwerking is zowel rond inderdaad de buurtwerking en de domeinwachters en dergelijke, dus een heel aantal projecten passen ook binnen de uitvoering van het PRUP Rivierenhof en andere zaken zijn interne werking en voor een aantal projecten moet zelfs ook het districtsbestuur gewoon een officieel advies uitbrengen, dus daar is een hele nauwe samenwerking op dat vlak.

Mevrouw BAKELANTS.- Dank u wel voor uw antwoord, maar dus voor het feestelijk jaar, dat is eigenlijk heel het jaar doorlopend activiteiten? Het is niet een groot openingsmoment of zo? Nee.

Mevrouw COLSON, gedeputeerde.- Dat gaat soms gekoppeld zijn aan bestaande evenementen, zoals bij de Rozenfeesten en dergelijke zal op dat moment duidelijk aandacht worden gegeven aan het honderdjarig bestaan, maar dat gaat niet specifiek één bepaald moment zijn, maar u wordt daar ongetwijfeld van op de hoogte gesteld en uitgenodigd op dat moment.

Nr. 4/1 van de agenda

APB Provinciaal Recreatiedomein Zilvermeer. Meerjarenplan 2020-2025 en Kredieten 2023. Goedkeuring.

Verslag van de deputatie

1. Bevoegdheid

De beheersovereenkomst bepaalt onder meer dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad het meerjarenplan van het APB ter goedkeuring voorlegt. Tevens wordt de jaarlijks vaststelling van de kredieten voor het komende werkingsjaar voorgelegd aan de provincieraad.

2. Juridische context

Titel IV en het artikelen 236 van het Provinciedecreet.
De beheersovereenkomst.

3. Feitelijke context en verantwoording

Door uw raad werd in vergadering van 26 september 2013 de oprichting van het autonoom provinciebedrijf goedgekeurd. Dit provinciebedrijf werd met ingang van 1 januari 2014 operationeel.

Het autonoom provinciebedrijf heeft als kernopdracht: "Aanbieden en promoten van een laagdrempelige, duurzame en bovenlokale vrijetijdsbesteding".

De beheersovereenkomst bepaalt onder meer dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad het meerjarenplan van het APB ter goedkeuring voorlegt. Tevens wordt de jaarlijks vaststelling van de kredieten voor het komende werkingsjaar voorgelegd aan de provincieraad.

In het meerjarenplan worden de financiële consequenties voor de genomen beleidskeuzes opgenomen. De financiële documenten zijn digitaal toegevoegd.

In de kredieten 2023 is een budgettaire personeelsbehoefte van 63,3 VTE voorzien.

Tevens bevatten de kredieten 2023 tegenover de vorige opmaak de nodige middelen voor:

- De stijgende personeelskosten door de dotatie te verhogen;
- De stijgende aankooprijzen en energiekosten;
- Uitbouw nieuw registratiesysteem, kassasysteem en een webwinkel;
- Heraanplanting domein en herinrichting winkel en IJsvogel;
- Het investeringskrediet is verlaagd door verschuivingen naar het exploitatiekrediet;
- Extra exploitatie-ontvangsten zijn voorzien door hogere verkoopprijzen, verhoging basistarief camping en logies en extra doorrekening nutsvoorziening bij concessies.

De jaarlijkse dotatie, die door het provinciebestuur ten behoeve van het autonoom provinciebedrijf dient voorzien te worden om haar missie en activiteiten te ontwikkelen bedraagt in het meerjarenplan:

- 2023: 4.037.062 EUR;
- 2024: 4.117.496 EUR;
- 2025: 4.199.514 EUR.

XXX

Bijdrage aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

SDG 16 Bevorder vreedzame en inclusieve samenlevingen met het oog op duurzame ontwikkeling, verzeker toegang tot justitie voor iedereen en creëer op alle niveaus doeltreffende, verantwoordelijke en open instellingen

SDG-subdoelstelling 16.6 Doeltreffende, verantwoordelijke en transparantie instellingen ontwikkelen op alle niveaus.

4. Procedurele vormvereisten

De deputatie keurde dit verslag goed in zitting van 10 november 2022.

Het ontwerp van het meerjarenplan 2020-2025, kredieten 2023 van het autonoom provinciebedrijf werd door de raad van bestuur van het APB vastgesteld op 24 november 2022.

BESLUIT:

Artikel 1:

Goedgekeurd wordt het meerjarenplan 2020-2025 en de kredieten 2023 van het autonoom provinciebedrijf Zilvermeer.

Artikel 2:

Goedgekeurd wordt dat het autonoom provinciebedrijf Zilvermeer voor de realisatie van de doelstellingen in 2023 een dotatie van 4.037.062 EUR zal ontvangen.

VOORZITTER.- Geen vragen meer?

De stemming kan starten.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.
32 leden hebben deelgenomen aan de stemming;
32 leden hebben ja gestemd.

Goedgekeurd met 32 stemmen ja.

Nr. 4/2 van de agenda

APB Provinciaal Recreatiedomein De Schorre. Meerjarenplan 2020-2025 en Kredieten 2023. Goedkeuring.

Verslag van de deputatie

1. Bevoegdheid

De beheersovereenkomst bepaalt onder meer dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad het meerjarenplan van het APB ter goedkeuring voorlegt. Tevens wordt de jaarlijks vaststelling van de kredieten voor het komende werkingsjaar voorgelegd aan de provincieraad.

2. Juridische context

Titel IV en het artikelen 236 van het Provinciedecreet.
De beheersovereenkomst.

3. Feitelijke context en verantwoording

Door uw raad werd in vergadering van 26 september 2013 de oprichting van het autonoom provinciebedrijf goedgekeurd. Dit provinciebedrijf werd met ingang van 1 januari 2014 operationeel.

Het autonoom provinciebedrijf heeft als kernopdracht: De Schorre heeft tot doel een provinciaal domein met regionale uitstraling te beheren dat voorziet in de behoefte aan betaalbaar en kwaliteitsvol aanbod van recreatie, animatie, educatie, sport en evenementen. Dit alles overwegend in openlucht en in een groene omgeving.

De beheersovereenkomst bepaalt onder meer dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad het meerjarenplan van het APB ter goedkeuring voorlegt. Tevens wordt de jaarlijks vaststelling van de kredieten voor het komende werkingsjaar voorgelegd aan de provincieraad.

In het meerjarenplan worden de financiële consequenties voor de genomen beleidskeuzes opgenomen. De financiële documenten zijn digitaal toegevoegd.

In de kredieten 2023 is een budgettaire personeelsbehoefte van 31,4 VTE voorzien.

Tevens bevatten de kredieten 2023 tegenover de vorige opmaak de nodige middelen voor:

- De stijgende personeelskosten door de dotatie te verhogen;
- Verlaging exploitatie-uitgaven door uitbesteding events en gewijzigde ramingen Muzette. De exploitatie-ontvangsten verlagen eveneens door uitbesteding events en actualisering omzet Muzette.

De jaarlijkse dotatie, die door het provinciebestuur ten behoeve van het autonoom provinciebedrijf dient voorzien te worden om haar missie en activiteiten te ontwikkelen, bedraagt in het meerjarenplan:

- 2023: 2.079.328 EUR;
- 2024: 2.120.768 EUR;
- 2025: 2.162.964 EUR.

XXX

Bijdrage aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

SDG 16 Bevorder vreedzame en inclusieve samenlevingen met het oog op duurzame ontwikkeling, verzeker toegang tot justitie voor iedereen en creëer op alle niveaus doeltreffende, verantwoordelijke en open instellingen

SDG-subdoelstelling 16.6 Doeltreffende, verantwoordelijke en transparantie instellingen ontwikkelen op alle niveaus.

4. Procedurele vormvereisten

De deputatie keurde dit verslag goed in zitting van 10 november 2022.

Het ontwerp van het meerjarenplan 2020-2025, kredieten 2023 van het autonoom provinciebedrijf werd door de raad van bestuur van het APB vastgesteld op 24 november 2022.

BESLUIT:

Artikel 1:

Goedgekeurd wordt het meerjarenplan 2020-2025 en de kredieten 2023 van het autonoom provinciebedrijf De Schorre.

Artikel 2:

Goedgekeurd wordt dat het autonoom provinciebedrijf De Schorre voor de realisatie van de doelstellingen in 2023 een dotatie van 2.079.328 EUR zal ontvangen.

VOORZITTER.- Geen vragen meer?

De stemming kan starten.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.
32 leden hebben deelgenomen aan de stemming;
32 leden hebben ja gestemd.

Goedgekeurd met 32 stemmen ja.

Nr. 4/5 van de agenda

EVAP Arboretum Kalmthout vzw. Meerjarenplan 2020 - 2025 en Kredieten 2023. Goedkeuring.

Verslag van de deputatie

1. Bevoegdheid

De samenwerkingsovereenkomst bepaalt onder meer dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad het meerjarenplan van het EVAP ter goedkeuring voorlegt. Tevens wordt de jaarlijks vaststelling van de kredieten voor het komende werkingsjaar voorgelegd aan de provincieraad.

2. Juridische context

De artikelen 238 tot 240 van het provinciedecreet
De samenwerkingsovereenkomst

3. Feitelijke context en verantwoording

Door uw raad werd in vergadering van 22 november 2012 de oprichting van het extern verzelfstandigd agentschap "Arboretum Kalmthout vzw" goedgekeurd. Dit agentschap werd met ingang van 1 januari 2013 operationeel.

Het extern verzelfstandigd agentschap heeft als kernopdracht: "Aanbieden en promoten van een laagdrempelig, duurzaam en bovenlokaal vrijetijdsaanbod."

De samenwerkingsovereenkomst bepaalt onder meer dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad het meerjarenplan van het EVAP ter goedkeuring voorlegt. Tevens wordt de jaarlijks vaststelling van de kredieten voor het komende werkingsjaar voorgelegd aan de provincieraad.

In het meerjarenplan worden de financiële consequenties voor de genomen beleidskeuzes opgenomen. De financiële documenten zijn digitaal toegevoegd.

In de kredieten 2023 is een budgettaire personeelsbehoefte van 19 VTE voorzien.

Tevens bevatten de kredieten 2023 tegenover de vorige opmaak de nodige middelen voor:

- Stijgende personeelskosten door de dotatie te verhogen.
- Stijging inkomsten ticketverkoop, voornamelijk door aanpassing inkompprijzen.
- Tweejaarlijkse studiedag gaat in 2023 niet door, tweejaarlijkse schema is overhoop gehaald door corona. Het voorziene budget blijft behouden voor opening nieuwe tuingedeelte/uitbreiding.
- Minderding in ontvangsten donateurs, voornamelijk einde projectrekening Koning Boudewijnfonds.
- Minderding in kosten aanleg nieuwe tuingedeelte/uitbreiding.

De jaarlijkse dotatie, die het provinciebestuur aan het extern verzelfstandigd agentschap uitkeert om haar kernopdrachten te ontwikkelen, vindt uw raad terug in het budget van de provincie. Deze dotatie bedraagt in voorliggend meerjarenplan:

- 2023: 769.484 EUR;
- 2024: 784.874 EUR;
- 2025: 800.572 EUR.

XXX

Bijdrage aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

SDG 16 Bevorder vreedzame en inclusieve samenlevingen met het oog op duurzame ontwikkeling, verzeker toegang tot justitie voor iedereen en creëer op alle niveaus doeltreffende, verantwoordelijke en open instellingen

SDG-subdoelstelling 16.6 Doeltreffende, verantwoordelijke en transparante instellingen ontwikkelen op alle niveaus.

4. Procedurele vormvereisten

De deputatie keurde dit verslag goed in zitting van 10 november 2022.

Het ontwerp van het meerjarenplan 2020-2025, kredieten 2023 van het extern verzelfstandigd agentschap werd door de algemene vergadering van het EVAP vastgesteld op 22 november 2022.

BESLUIT:

Artikel 1:

Goedgekeurd wordt het meerjarenplan 2020-2025 en de kredieten 2023 van het extern verzelfstandigd agentschap Arboretum Kalmthout vzw (Stichting).

Artikel 2:

Goedgekeurd wordt dat het extern verzelfstandigd agentschap Arboretum Kalmthout vzw voor de realisatie van de doelstellingen in 2023 een dotatie van 769.484 EUR zal ontvangen.

VOORZITTER.- Geen vragen meer?

De stemming kan starten.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

32 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

32 leden hebben ja gestemd.

Goedgekeurd met 32 stemmen ja.

Nr. 4/6 van de agenda

**EVAP Provinciaal Sport- en Recreatiecentrum De Nekker vzw.
Meerjarenplan 2020 - 2025 en Kredieten 2023. Goedkeuring.**

Verslag van de deputatie

1. Bevoegdheid

De samenwerkingsovereenkomst bepaalt onder meer dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad het meerjarenplan van het EVAP ter goedkeuring voorlegt. Tevens wordt de jaarlijks vaststelling van de kredieten voor het komende werkingsjaar voorgelegd aan de provincieraad.

2. Juridische context

De artikelen 238 tot 240 van het provinciedecreet
De samenwerkingsovereenkomst

3. Feitelijke context en verantwoording

Door uw raad werd in vergadering van 22 november 2012 de oprichting van het extern verzelfstandigd agentschap Provinciaal Sport- en Recreatiecentrum De Nekker goedgekeurd. Dit agentschap werd met ingang van 1 januari 2013 operationeel.

Het extern verzelfstandigd agentschap heeft als kernopdracht: "Aanbieden en promoten van een laagdrempelig, duurzaam en bovenlokaal vrijetijdsaanbod."

De samenwerkingsovereenkomst bepaalt onder meer dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad het meerjarenplan van het EVAP ter goedkeuring voorlegt. Tevens wordt de jaarlijks vaststelling van de kredieten voor het komende werkingsjaar voorgelegd aan de provincieraad.

In het meerjarenplan worden de financiële consequenties voor de genomen beleidskeuzes opgenomen. De financiële documenten zijn digitaal toegevoegd.

In de kredieten 2023 is een budgettaire personeelsbehoefte van 84 VTE voorzien.

Tevens bevatten de kredieten 2023 tegenover de vorige opmaak de nodige middelen voor:

- De stijgende personeels- en energiekosten door de dotatie te verhogen.

De jaarlijkse dotatie, die het provinciebestuur aan het extern verzelfstandigd agentschap uitkeert om haar kernopdrachten te ontwikkelen, vindt uw raad terug in het budget van de provincie. Deze dotatie bedraagt in voorliggend meerjarenplan:

- 2023: 3.339.864 EUR;
- 2024: 3.406.460 EUR;
- 2025: 3.474.390 EUR.

XXX

Bijdrage aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

SDG 16 Bevorder vreedzame en inclusieve samenlevingen met het oog op duurzame ontwikkeling, verzeker toegang tot justitie voor iedereen en creëer op alle niveaus doeltreffende, verantwoordelijke en open instellingen

SDG-subdoelstelling 16.6 Doeltreffende, verantwoordelijke en transparante instellingen ontwikkelen op alle niveaus.

4. Procedurele vormvereisten

De deputatie keurde dit verslag goed in zitting van 10 november 2022.

Het ontwerp van het meerjarenplan 2020-2025, kredieten 2023 van het extern verzelfstandigd agentschap werd door de algemene vergadering van het EVAP vastgesteld op 22 november 2022.

BESLUIT:

Artikel 1:

Goedgekeurd wordt het meerjarenplan 2020-2025 en de kredieten 2023 van het extern verzelfstandigd agentschap De Nekker vzw.

Artikel 2:

Goedgekeurd wordt dat het extern verzelfstandigd agentschap De Nekker vzw voor de realisatie van de doelstellingen in 2023 een dotatie van 3.339.864 EUR zal ontvangen.

VOORZITTER.- Geen vragen meer?

De stemming kan starten.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.
32 leden hebben deelgenomen aan de stemming;
32 leden hebben ja gestemd.

Goedgekeurd met 32 stemmen ja.

Nr. 4/8 van de agenda

**EVAP De Lilse Bergen vzw. Meerjarenplan 2020 - 2025 en Kredieten 2023.
Goedkeuring.**

Verslag van de deputatie

1. Bevoegdheid

De samenwerkingsovereenkomst bepaalt onder meer dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad het meerjarenplan van het EVAP ter goedkeuring voorlegt. Tevens wordt de jaarlijks vaststelling van de kredieten voor het komende werkingsjaar voorgelegd aan de provincieraad.

2. Juridische context

De artikelen 238 tot 240 van het provinciedecreet
De samenwerkingsovereenkomst

3. Feitelijke context en verantwoording

Door uw raad werd in vergadering van 22 oktober 2020 de oprichting van het extern verzelfstandigd agentschap De Lilse Bergen vzw goedgekeurd. Dit agentschap werd met ingang van 1 januari 2021 operationeel.

Het extern verzelfstandigd agentschap heeft als kernopdracht om als belangeloos doel de beleidsuitvoerende taken van het provinciaal recreatiebeleid op te nemen. Dit provinciaal recreatiebeleid richt zich op:

- Versterken van het betaalbaar en kwaliteitsvol aanbod aan recreatieve, verblijfs- en sportieve accommodatie binnen de recreatiedomeinen van de provincie Antwerpen met de bedoeling de belevings- en amusementswaarde van zowel de dag- als de verblijfsrecreanten op te drijven;
- Versterken van de provinciale identiteit van de eigen recreatie- en groendomeinen rekening houdende per locatie met het regionale profiel en de lokale fysieke potenties en mogelijke samenwerkingsverbanden.

De samenwerkingsovereenkomst bepaalt onder meer dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad het meerjarenplan van het EVAP ter goedkeuring voorlegt. Tevens wordt de jaarlijks vaststelling van de kredieten voor het komende werkingsjaar voorgelegd aan de provincieraad.

In het meerjarenplan worden de financiële consequenties voor de genomen beleidskeuzes opgenomen. De financiële documenten zijn digitaal toegevoegd.

In de kredieten 2023 is een budgettaire personeelsbehoefte van 26,52 VTE voorzien.

Tevens bevatten de kredieten 2023 tegenover de vorige opmaak de nodige middelen voor:

- Stijgende personeelskosten door de dotatie te verhogen;
- Correctie indexverhoging uit het verleden door de dotatie te verhogen;
- Bijkomend één VTE B-niveau door de dotatie te verhogen.

De jaarlijkse dotatie, die het provinciebestuur aan het extern verzelfstandigd agentschap uitkeert om haar kernopdrachten te ontwikkelen, vindt uw raad terug in het budget van de provincie. Deze dotatie bedraagt in voorliggend meerjarenplan:

- 2023: 615.194 EUR;
- 2024: 627.496 EUR;
- 2025: 640.048 EUR.

XXX

Bijdrage aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

SDG 16 Bevorder vreedzame en inclusieve samenlevingen met het oog op duurzame ontwikkeling, verzeker toegang tot justitie voor iedereen en creëer op alle niveaus doeltreffende, verantwoordelijke en open instellingen

SDG-subdoelstelling 16.6 Doeltreffende, verantwoordelijke en transparantie instellingen ontwikkelen op alle niveaus.

4. Procedurele vormvereisten

De deputatie keurde dit verslag goed in zitting van 10 november 2022.

Het ontwerp van het meerjarenplan 2020-2025, kredieten 2023 van het extern verzelfstandigd agentschap werd door de algemene vergadering van het EVAP vastgesteld op 17 november 2022.

BESLUIT:

Artikel 1:

Goedgekeurd wordt het meerjarenplan 2020-2025 en de kredieten 2023 van het extern verzelfstandigd agentschap Lilse Bergen vzw.

Artikel 2:

Goedgekeurd wordt dat het extern verzelfstandigd agentschap Lilse Bergen vzw voor de realisatie van de doelstellingen in 2023 een dotatie van 615.194 EUR zal ontvangen.

VOORZITTER.- Geen vragen meer?

De stemming kan starten.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.
32 leden hebben deelgenomen aan de stemming;
32 leden hebben ja gestemd.

Goedgekeurd met 32 stemmen ja.

Nr. 4/19 van de agenda

Tussenkoms van mevrouw Linda Lauwers over de fietslease.

VOORZITTER.- Mevrouw Lauwers heeft het woord.

Mevrouw LAUWERS.- Ik zie hier een paar jaloerse gedeputeerden in de zaal. Dank u voorzitter, ondervoorzitter, griffier, leden van de deputatie, beste collega's.

Fietsbeleid is een speerpunt van ons provinciebestuur. Dat weten we. Ze willen iedereen op de fiets krijgen en zoals net nog collega Verhaert zei: ga toch fietsen. Dat zinnetje doet inderdaad bij iedereen wel een belletje rinkelen. De fietsostrades worden verder uitgerold. Wij hebben investeringsbudgetten zien passeren dinsdag. We hebben die hier allemaal goedgekeurd en wij fietsen dus wel de goede richting uit. Het ziet er ook niet naar uit dat de deputatie met gedeputeerde Lemmers op kop de fiets snel aan de haak zal hangen. Maar de provincie biedt natuurlijk nog veel meer aan, fietsbarometer bijvoorbeeld, informatie over fietsroutes, ze helpt gemeenten, politiezones bij het uitwerken van een verkeersveiligheidsbeleid, laat mobiliteitsstudies uitvoeren, begeleidt bedrijven naar een meer duurzaam woon-werkverkeer en daar kom ik eigenlijk bij mijn punt. Vermits we natuurlijk een goede werkgever zijn, daar ga ik vanuit, kon een fietsleaseplan voor onze eigen provinciale medewerkers niet uitblijven. Dat werd recent uitgerold en ik ben dan ook heel benieuwd hoeveel mensen daar al op hebben ingetekend en welke acties eigenlijk verder nog gaan ondernomen worden om zoveel medewerkers toch te overtuigen om de auto te laten staan ten gunste van de fiets. We komen allemaal wel eens in die ondergrondse parking hier en zien zeker in de wintermaanden dat die toch wel vrij goed bezet is, maar dit zijn natuurlijk niet enkel auto's van medewerkers. Er staan ook bezoekers en omwonenden, dus ik vraag mij ook af: hoe gaan wij kijken of die verschuiving van verplaatsingen met de auto naar de fiets effectief gemeten, maar ook opgevolgd gaat blijven zodanig dat dat wel een permanent verschil maakt? Dank u alvast voor uw antwoord.

Nr. 4/20 van de agenda

Tussenkoms van de heer Tobias Daneels over telewerken en werken in het provinciehuis.

VOORZITTER.- Dank u wel. Mijnheer Daneels heeft het woord.

De heer DANEELS.- Dank u mijnheer de voorzitter. Collega's, ook nu wil ik een onderwerp aankaarten dat ik in het verleden al wel eens heb aangekaart, maar ook nu is het onderwerp actueler dan ooit. Het feit dat er zoveel mensen van de administratie hier nog zitten helpt mijn tussenkoms, want het belangt hen allen aan. Het gaat over telewerk en over de invulling van dit mooie provinciehuis. Onlangs hoorde ik hier in het provinciehuis van enkele mensen die hier werken, iets wat ik al een paar keer had opgevangen, en dat is dat het ongelooflijk koud was op hun verdieping en dat het bijna niet te harden is, hoewel de officiële thermometer aan de muur aangaf dat het wel nog binnen de algemeen aanvaardbare zone is. Sommige mensen, hoorde ik, hadden zelfs blauwe vingers tijdens het werken. Ik merk ook hier in deze provincieraad dat sommigen het een beetje frisjes hebben. Ik zag daarnet mijnheer ... Ik bespeur enige ... De meerderheid gaat akkoord. Dat vind ik fijn. Nee, ik bespeur ook hier wel dat er een paar mensen wel het koud hebben. Persoonlijk heb ik daar niet zoveel last van. Ik ben nogal warmbloedig van geboorte, maar voor sommige mensen die een hele dag in de koude moeten werken is dat allesbehalve fijn. Natuurlijk, het is een gevolg van energiebesparingen gezien de energiecrisis. Dat is te begrijpen. Ik was vroeger ook altijd fan van de Dikketruiendag, zeker ook in het kader

van energie besparen voor klimaat en milieu, maar ik merk dat de afregeling toch nog wat beter kan, want dat blijkt ook uit het feit dat ik dan van mensen hoor dat op sommige verdiepingen het echt wel een pak warmer en aangener is en ik hoor ook van mijnheer Lemmens dat zijn kantoor het koudste was, dus het is niet overal hetzelfde. Mijn deelneming, mijnheer Lemmens.

En wat deden die collega's dan? Veel collega's van de koude verdiepingen gingen wel eens een 'klapje' doen bij een collega op een andere verdieping enkel om wat op te warmen. En één van de ambtenaren kwam zelfs met een geniaal idee. Misschien moeten we gewoon wat meer samenhouden op die warmere verdiepingen, want daar staat door het vele telewerk, fiftyfifty is tegenwoordig de regel, echt wel wat bureaus en desks leeg.

En kijk, het was niet de bedoeling dat deze onaangename temperatuur voor deze mensen ervoor zorgde dat dit idee terug op tafel kwam, maar het is iets wat ik in het verleden ook wel geopperd heb, namelijk dat er wel wat lege plaatsen zijn in het provinciehuis en dat er misschien wel wat efficiëntiemogelijkheden zijn om mensen samen te laten zitten en laten we dan hopen op de warmere verdiepingen.

Dus mijn vragen: hoe staat het met eventuele herdenking van de bezetting in het provinciehuis nu er toch veel meer getelewerkt wordt dan vroeger het geval was? Kunnen we geen kantoorruimte en ook energie besparen door sommige verdiepingen niet meer te gebruiken als provincie zijnde? En op termijn kunnen we zelfs andere instanties gebruik laten maken van de vrijgekomen ruimte. Het kan zelfs interessant zijn voor het provinciaal budget, want dat horen we toch altijd van de meerderheid. Wat ga je dan laten? Wel, hier is een idee om eventueel budget bij te creëren. En als de bezetting dan toch niet herbekeken wordt, hoe kunnen we er dan voor zorgen dat onze provinciale ambtenaren de komende maanden niet verkleumen van de kou als zij de pech hebben op een koudere verdieping te moeten werken? Want ik bespeur een beetje onbehagen. Dank u wel.

Nr. 4/21 van de agenda

Tussenkomen van mevrouw Fauzaya Talhaoui over gendergelijkheidsplan meer dan een voorwaarde voor Europese subsidies.

VOORZITTER.- Dank u wel. Mevrouw Talhaoui heeft het woord.

Mevrouw TALHAOUI.- Dank u wel voorzitter, collega's. Sinds mei 2022 heeft onze provincie een gendergelijkheidsplan opgesteld. Hiertoe werd sterk aangespoord door Europa om aan de voorwaarden van de Europese commissie te voldoen om Europese financiering binnen te krijgen. Tegelijkertijd komen we tegemoet aan de verdere implementatie van de verschillende SDG's die met gender te maken hebben. De ambitie met dit plan bestaat erin om gelijke kansen en gendergelijkheid in het provinciaal personeelsbeleid te verankeren en elke vorm van discriminatie te voorkomen, op te sporen en tegen te gaan. Tijdens de budgetbesprekingen bij de bespreking van het plan in de structuur van het departement DMCO en de binnen- en buitendiensten bleek dat de studie en genderscan die de provincie bij het bureau XKwadraat in 2021 bestelde, maar door Covid opgeschoven is geweest naar mei en juni van dit jaar, toch niet het gewenste resultaat heeft opgeleverd. Tijdens de presentatie in de commissie bleek ook dat ze onvolledig was en methodologisch hier en daar toch wel wat gebreken vertoonde.

Mijn vragen zijn: wat is het lot van die genderscan en studie op dit moment? En hoe moet het verder met de implementatie van dit plan? Wat is de timing? Zal er misschien een ander bureau ingeschakeld worden om aanbevelingen en maatregelen te formuleren? Hebben we voldoende know how en implementatie gerealiseerd om in te schrijven in de volgende Europese financieringsprogramma's? En werken aan gendergelijkheid en gelijke kansen houdt niet enkel genderneutrale HR processen in, maar houdt ook genderevenwicht in, in leiderschap en besluitvorming. En bijvoorbeeld ook heel het #MeToo verhaal, wat is daar tegen gedaan

ondertussen? En natuurlijk ook aandacht voor diversiteit. Ik was heel nieuwsgierig naar de plannen van de deputatie hieromtrent.

Nr. 4/22 van de agenda

Tussenkost van de heer Rudy Sohier over vrijwilligers een zegen voor organisaties en verenigingen.

VOORZITTER.- Dank u wel. Mijnheer Sohier heeft het woord.

De heer SOHIER.- Dank u wel voorzitter. Ik denk dat dit de laatste tussenkost is op het einde van de provincieraad. Het is een beetje een luchtige, maar wel een belangrijke vind ik. Op 5 december maandag dus laatstleden was de Internationale dag van het Vrijwilligerswerk. Die dag, 5 december dus, zetten we normaal gezien de vrijwilligers in de bloemetjes en vierten we het vrijwilligerswerk, want heel wat verenigingen en organisaties bestaan enkel door die inzet van die vrijwilligers, bijvoorbeeld voetbalclubs, andere sportorganisaties en zelfs de cyclocross in De Schorre die werd zaterdag laatstleden in goede banen geleid onder andere door veel vrijwilligers. Jeugdverenigingen en natuurverenigingen, kinderopvang, woonzorgresidenties, mantelzorg, overal zijn er mensen die zich vrijmaken en zich belangeloos inzetten voor hun medemensen, voor de natuur en hun omgeving. Een ander voorbeeld, duizenden vrijwilligers bijvoorbeeld sprongen in 2020 in hun auto bij de watersnood in de streek van Luik en snelden de slachtoffers te hulp tot op vandaag. Ook heel wat brandweerkorpsen steunen op vrijwilligers die zich inzetten bij rampen, dus in heel onze samenleving kun je zeggen, waarvan men soms zegt dat we allemaal individualistisch en egoïstisch zouden zijn, bewijzen mensen dat solidariteit geen loos begrip is. Ook in bedrijven heb je syndicalisten bijvoorbeeld, vakbondsmensen die zich elke dag inzetten voor het welzijn en welbevinden van hun collega's. Dat zijn dus de delegees, de vakbondsmilitanten met andere woorden. Ook in onze provinciedomeinen en APB's en EVAP's wordt op vele momenten en plaatsen beroep gedaan op vrijwilligers om een handje of soms heel wat handen toe te steken, net zoals in die andere verenigingen of organisaties. Ik vernam bijvoorbeeld op de raad van bestuur van het Arboretum dat er een groot aantal taken door vrijwilligers wordt gedaan het hele jaar door. Ook op andere vergaderingen van APB's hoor ik het over inzetten van vrijwilligers, bijvoorbeeld bij het bewegwijzeren of controleren van fiets- en andere routes. Zoals voorheen gezegd is dat een goede zaak dat mensen zich in hun vrije tijd willen inzetten om taken op te nemen in organisaties en verenigingen.

Enkele vragen uit interesse duiken daarbij op. Hoe worden bij ons de vrijwilligers, tussen haakjes, met de vrijwilligersdag bijvoorbeeld in de bloemetjes gezet? Bij welke autonome provinciebedrijven, EVAP's en domeinen zijn vrijwilligers regelmatig min of meer actief? Hoe worden vrijwilligers, tussen haakjes, geworven en hoe worden ze begeleid of opgeleid? Welke taken mogen zij op zich nemen en welke niet? Hoe worden ze eventueel vergoed? Hoe zijn ze verzekerd tegen eventuele ongevallen of dingen die zich kunnen voordoen? En over hoeveel mensen ongeveer spreken we voor de provincie en haar bedrijven? En waar eventueel zou ik die kunnen terugvinden in de cijfers? Het zou natuurlijk kunnen zijn dat niet alle antwoorden nu gegeven kunnen worden, dus dan verwacht ik die wel in de nabije toekomst, schriftelijk eventueel. Dank u wel voor de aandacht en het koude inderdaad, is een probleem denk ik dat zich vandaag overal stelt in elk gebouw van openbare nut, maar karma is een bitch, en ik verschiet er niet van dat dat bij u, mijnheer Lemmers, een heel koud ...

VOORZITTER.- Dank u wel. Gedeputeerde Colson heeft het woord.

Mevrouw COLSON, gedeputeerde.- Mevrouw Lauwers, dank u wel voor uw vraag wat betreft de fietslease. Alle gekheid op een stokje weer, maar ik ben heel blij te melden dat er al 208 medewerkers hebben ingetekend, dus die bestelden al een leasefiets en momenteel zijn er nog bij meer dan veertig medewerkers bestellingen lopende, dus toch al een start. Dat leidt misschien niet allemaal tot een effectieve bestelling, maar je ziet dat het wel heel populair is. Hoe gaan we die overtuigen om de fiets te laten staan? We werken al sinds 2009 met het

bedrijfsvervoersplan. Daar werken we rond het verduurzamen van ons woon-werkverkeer. Dat is vooral de dienst mobiliteit die daar heel sterk op inzet en die trekt dat samen met uiteraard de personeelsdienst, met de dienst logistiek en met DMN. Naar aanloop van de verhuis naar het nieuwe provinciehuis werd dat nog eens geactualiseerd. Die doelstelling werd bijgesteld van zeventig naar tachtig procent duurzame verplaatsingen en in de loop van 2015 werd die doelstelling al behaald. We overtuigden in het verleden al veel medewerkers met een goede mix van aanbod zoals de fietslease, maar ook sensibilisering zoals een VIP-campagne, telewerken draagt uiteraard ook weer bij, want de meest duurzame verplaatsing is uiteraard de niet gemaakte verplaatsing en we blijven ook de komende jaren inzetten op het bedrijfsvervoerplan en de mix. Hoe meten we die shift van verplaatsingen van de auto naar de fiets? Sinds afgelopen zomer registreren we alle medewerkers in het provinciehuis hun reële woon-werkverplaatsing in het vervoerregistratiesysteem. Zo wordt niet alleen het intik uur nog gemeten, maar ook de manier waarop dat ze zich verplaatsen, dus het systeem werd hier gestart als testfase, maar dat wordt ook uitgerold naar alle buitendiensten en APB's en we gaan deze cijfers ook inzetten als sensibilisatie door cijfers structureel terug te koppelen naar het personeel via het intranet en de andere communicatiekanalen. Je merkt dat ook aan de parking, dat die soms inderdaad, de fietsparking echt wel vol staat.

Ja, de vraag van de heer Daneels, ja, ik ben al een beetje bezorgd. Je zegt dat je warmbloedig bent. Wij gaan trouwens samen ijsberen op 2 januari, dus ik ga vrezen dat ik heel wat meer kou ga hebben dan jijzelf, maar voor het antwoord op uw vraag geef ik het woord graag aan onze gedeputeerde voor toiletten, liften en verwarming.

De heer DE HAES, gedeputeerde- Dank u wel collega. Ik had niet alleen geleerd dat collega Daneels warmbloedig is, maar ook in zijn vraag over het Rivierenhof dat hij van geschiedenis houdt, dus ik was een beetje verward door zijn vraag over de herdenking van de bezetting van het provinciehuis. Ik wist niet dat er hier ooit een bezetting geweest was, laat staan dat we die zouden herdenken, dus ik weet niet dat u de bezetting door de Gestapo's zou willen herdenken. We zijn goed bezig. Ik weet dat we in een heel uitdagende periode zitten natuurlijk en er wordt heel wat meer thuis gewerkt en er wordt inderdaad echt wel meer digitaal en hybride vergaderd en dergelijke en iedereen is op zoek naar evenwicht in de manier van werken. Wat wij nu kunnen vaststellen is dat er een paar topdagen zijn ontstaan. Daar bedoel ik mee de dagen van meeste aanwezigheid en dat is naast dinsdag en donderdag verwonderlijk ook de maandag. Op die dagen zijn de verdiepingen dus goed bezet, maar dat betekent dat er eigenlijk nog geen structureel overschot aan oppervlakte is en we gaan natuurlijk dat goed monitoren en later als het stof wat gaan liggen is kunnen we kijken hoe we die ruimtes kunnen inzetten om die te faciliteren. Maar men mag niet vergeten dat sowieso in het provinciehuis al het aantal kantoorplekken hier al lager is dan het aantal medewerkers. Bij het ontwerp, en waarschijnlijk waren we toen heel vooruitziend, maar bij het ontwerp was al rekening gehouden met meer telewerken, alleen is daar nog geen rekening gehouden met corona die echt de mental shift in gedachten zou hebben naar meer telewerken, dus als je dat zou wiskundig gaat bekijken is er ook nog geen structureel overschot, dus je zou kunnen zeggen puur wiskundig: ja dat klopt, maar dat betekent ook dat je qua HR dat je departementen en teams uit elkaar zou moeten trekken om die theoretische oefening wiskundig in te vullen. Nu, elk departement heeft nu zo zijn eigen indeling gemaakt naar hoe ze dat zelf inschatten als optimale werking en wij denken dat dat ook bijdraagt aan de werktevredenheid van de medewerkers. Dat bleek ook uit de personeelsbevraging die dan binnenkort in extenso behandeld zal worden, maar dat maakt ook dat de betrokkenheid van de medewerkers met zijn team en de diensten heel groot is en het zou jammer zijn denk ik om die te doorbreken. Wat niet wil zeggen dat we dat niet heel nauwgezet blijven monitoren. U weet, we zeggen het altijd, we zijn een warme werkgever, maar wij hebben inderdaad ons solidair aangesloten bij de negentien graden van de federale overheid, maar voor dit gebouw, zeker voor dit gebouw, is het enorm moeilijk gebleken. Het bleek echt technisch niet evident. Het is een heel traag systeem. We hebben ermee geëxperimenteerd, maar om het gelijkmatig ... En karma heeft daar ook gespeeld, ook op mijn bureau was het koud, maar niet zo koud voor alle duidelijkheid. Als je u gaat spiegelen aan de federale overheid dan heb je problemen. Nu, de negatieve impact op de werking en het welbevinden van onze medewerkers werd inderdaad te groot. Ik ben de eerste ook om dat toe te geven en als je echt goed gevoeld

hebt dan weet je dat het ondertussen al een klein beetje warmer is dan eergisteren. Het duurt even. Net zoals het wat geduurd heeft om het lager te zetten, duurt het nu even om het hoger te zetten, maar het is aan het stijgen en wij hopen met een kleine stijging de rekenkundige doorstijging van het comfort en de werklust van de medewerkers dat we dit terug op peil krijgen, maar het is al beter. Dat is wat ik mocht zeggen en dan luisteren we nu naar het woord van ...

VOORZITTER.- Mijnheer Daneels heeft het woord.

De heer DANEELS.- Dank u wel voor het antwoord. Nee, het is geen gemakkelijke oefening denk ik. Wij hebben bijvoorbeeld ook bij ons op het werk, ik werk momenteel nog op een school, wij zijn daar ook met de oefening bezig, verschillende diensten die dan bij elkaar gaan bezet worden en veel diensten hebben hun gewoontes en zo, maar ik denk inderdaad zoals je zegt als het netto telewerken nog blijft doorstijgen de komende jaren dat het misschien toch wel eens interessant is om die hele moeilijke denkoefening die het echt wel is, te maken. En wat betreft de koude, misschien is deze koudste provincieraad en zeker ook met het koude lokaal van mijnheer Lemmens een uitstekende voorbereiding om uw collega gedeputeerden te overtuigen om 2 januari mee naar de Lilse Bergen te komen om als voltallige deputatie een nieuwjaarsduik te doen. Dank u wel.

VOORZITTER.- Gedeputeerde Colson heeft het woord.

Mevrouw COLSON, gedeputeerde.- Ja, ik heb gehoord dat er hier nog twee extra gedeputeerde mee gaan ijsberen, maar de genderscan is op dit moment nog even mijn bezorgdheid, dus dank u, mevrouw Talhaoui, voor uw vraag daaromtrent.

U spreekt daarover inderdaad die actie rond de genderscan. Daar stonden verschillende acties in opgenomen in ons gendergelijkheidsplan dat we hebben gemaakt. Leer uit die genderscan dat was maar een van de actie sporen, dus we hebben heel wat andere aanbevelingen gekregen, ook door de genderscan die we zullen meenemen in 2023 en uitwerken op maat van onze organisatie. Dat klopt. We hebben dat ook verteld dat we daar niet volledig tevreden mee waren met de uitkomst daarvan omdat dat ook vooral gestoeld was op een bevraging van een klein aantal medewerkers en daarom dat we daar toch een beetje voorzichtig mee willen zijn om daar al te grote conclusies uit te trekken, maar er zijn wel wat aanbevelingen gekomen die we wel meenemen, bijvoorbeeld buddysysteem, elkaar motiveren om opleidingen te volgen, communicatie gaan doen over interne vertrouwenspersonen en de contactgegevens daarvan regelmatig meegeven, toilet en doucheruimtes, kleedkamers zo genderneutraal mogelijk te maken waar dat dat mogelijk is in ons gebouw, concreter documenteren van de maturiteit van DMCO rond diversiteit, inclusie en gendergelijkwaardigheid.

Andere actiesporen in ons gendergelijkheidsplan zijn expertise opbouwen door te leren van anderen. We gaan natuurlijk nog verdere data opbouwen en monitoren, maar we willen vooral ook wetenschappelijk gaan onderbouwen. Dat basiskader moet er zijn. Het brengt voor alle duidelijkheid niets in het gedrang. We moesten een gendergelijkheidsplan hebben. Dat hebben we en daardoor zullen wij inderdaad ook beroep kunnen doen op Europese subsidies. We bouwen verder op het uitbouwen van expertise. Dat gaan we doen door contacten te leggen met anderen zoals de Vlaamse overheid, Vlaamse dienst diversiteit, FOD BOSA, dus beleid en ondersteuning. We willen gaan bewust definiëren welke acties dat we moeten nemen. Zoals gesteld, niks komt in het gedrang, dus we halen onze middelen binnen waar we kunnen. Wat zijn de plannen verder rond de #me too en seksuele intimidatie? Op vlak van werving en selectie daar zijn we heel bewust bezig met neutraliteit. De consultants die zijn ook opgeleid in neutraal werven en ook de juryleden worden daarvan bewust gemaakt. Cv screenings gebeurt professioneel en neutraal en ook onze wervingsteksten worden zo open mogelijk opgesteld. We houden een open en inclusieve blik binnen onze organisatie op het personeelsbeleid. We stemmen heel veel mogelijkheden af met medewerkers om werk en privé zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. Dat is daarstraks al aan bod gekomen ook de leiderschapsvisie en een sterke welzijns- en preventiewerking. We passen werkomstandigheden aan volgens de noden van de specifieke medewerkers. Ik wil daar toch wel zeggen opnieuw, ik wil liever geen mensen in hokjes gaan steken en zeker en vast niet gaan meedoen aan quota. Ik ben daar absoluut geen voorstander van. Genderevenwicht in bijvoorbeeld leiderschap denk ik dat dat van onderuit

moet gestimuleerd worden door opleidingen te geven aan onze leidinggevenden en dat je er op die manier wel tot de nodige en gewenste resultaten komt, dus ik hoop daar zelf ook op, maar ik denk dat je dat niet kan pushen. Ik hoop dat ik daarmee op uw vragen heb geantwoord.

VOORZITTER.- Mevrouw Talhaoui heeft het woord.

Mevrouw TALHAOUI Dank u wel. Ik zal het kort houden. Wij zullen dat zeer nauwgezet blijven volgen, want ik denk dat er inderdaad ook nog wat werk te verrichten is in dit domein.

VOORZITTER.- Dank u wel. Antwoord op de laatste vraag.

Mevrouw COLSON, gedeputeerde.- En dan mijnheer Sohier. Ik ga ook van mijn kant starten met een bedanking voor al onze vrijwilligers, want ook zeker en vast vanuit mijn bevoegdheden zijn die zelfs niet heel belangrijk, maar gewoon onmisbaar voor de werking, dus grote dank u wel ook van onze kant allemaal denk ik vanuit de deputatie, vanuit de raad, dus we proberen ze inderdaad regelmatig in de bloemetjes te zetten. Dat is niet dat wij van bovenaf zeggen hoe ze dat moeten gaan doen. Dat bepalen de diensten die vrijwilligers inzetten zelf. Daar is wel de vrijwilligerswet die bepaalt dat dat een maximaal bedrag van veertig EUR mag bedragen, maar de meeste domeinen daar nodigen ze minstens eenmaal per jaar hun vrijwilligers uit voor een viering, een feestje, een etentje. Ze voorzien vaak ook kleine attenties rond Sinterklaas of op andere momenten.

Hoe worden zij geworven? Via verschillende wegen, via een oproep, via de communicatiekanalen die we hebben, flyer, website, nieuwsbrief of door mond-aan-mond-reclame echt als zelfs een sollicitatie zeg maar. Nieuwe vrijwilligers krijgen een introductie van de medewerker en die worden mee op sleeptouw genomen door de ervaren vrijwilligers. Welke taken mogen zij opnemen? In principe mogen zij elke taak uitoefenen, maar er zijn twee uitzonderingen: functies waarvoor uiteraard een specifieke opleiding nodig is, ik zeg maar een arts of werken met bepaalde machines en hij mag geen vrijwilligerswerk uitoefenen voor zijn eigen werkgever voor dezelfde taken die hij bij de arbeidsovereenkomst of aanstelling uitoefent. Dus dat is vrij divers overal van paddenoverzet tot begeleiden van leerlingen, vlindervrijwilligers, zwerfafvalprikker en dergelijke. Vergoeding dat is een vrije keus van de dienst of entiteiten uiteraard weer binnen dat wettelijk kader. Ik zal u meer in detail bezorgen over welke bedragen dat dat gaat en wat zij mogen inbrengen. Zij worden verzekerd door onze provincie voor zowel lichamelijke ongevallen die hun kunnen overkomen als voor burgerlijke aansprakelijkheid. We hebben daarvoor een algemene verzekering vrijwilligerswerk en APB's die sluiten zelf een verzekering af. Wat betreft het aantal mensen, dat zal ik ook in een schriftelijk antwoord bezorgen, maar ik kan u meegeven dat het er heel wat zijn. Voor de cijfers u vindt daar geen afzonderlijk budget voor terug. Dat zit vervat in het grotere geheel van het werkingsbudget en ook voor de APB's maken die vergoedingen deel uit van het grotere geheel van het exploitatiebudget, dus dat vind je niet zomaar terug. Ik hoop dat ik ook daar u een antwoord heb kunnen bezorgen.

VOORZITTER.- Mijnheer Sohier heeft het woord.

De heer SOHIER.- Zeker en vast. Dank u wel en ik wacht met ongeduld de cijfers af. Dank u.

VOORZITTER.- Dan zijn we twee punten van het einde.

0. Provinciale overheid

Nr. 0/1 van de agenda

Aanpassing meerjarenplan 2020-2025 (boekjaar 2022 - maand december). Vaststelling kredieten 2023. Advies van het Rekenhof. Kennisname.

Verslag van de deputatie

1. Bevoegdheid

Volgens artikel 43 van het Provinciedecreet is het vaststellen van de beleidsrapporten een bevoegdheid van de provincieraad.

2. Juridische context

Artikel 66 van de Provinciewet stelt dat de deputatie het bijhorende advies van het Rekenhof aan de provincieraad ter kennisname dient voor te leggen.

3. Feitelijke context en verantwoording

De Nederlandse Kamer van het Rekenhof formuleerde in zitting van 16 november 2022 haar advies over het ontwerp van aanpassing meerjarenplan 2020-2025 (boekjaar 2022 – maand december) en de vaststelling kredieten 2023 van de provincie Antwerpen en van de extern verzelfstandigde agentschappen.

De deputatie nam kennis van dit advies van het Rekenhof in zitting van 17 november 2022.

XXX

Bijdrage aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

SDG 16 Vrede, veiligheid en sterke publieke diensten

SDG-subdoelstelling 16.6 Doeltreffende, verantwoordelijke en transparante instellingen ontwikkelen op alle niveaus

SDG 17 Partnerschap om doelstellingen te bereiken

SDG-subdoelstelling 17.2 Ontwikkelde landen dienen ten volle hun verbintenissen aangaande officiële ontwikkelingshulp te implementeren, waaronder ook de verbintenis van vele ontwikkelde landen om 0,7% van het bruto nationaal inkomen te besteden aan officiële ontwikkelingshulp voor ontwikkelingslanden (ODA)

4. Procedurele vormvereisten

De deputatie keurde dit verslag goed in de zitting van 17 november 2022.

BESLUIT:

Enig artikel:

De provincieraad neemt kennis van het advies van het Rekenhof over het ontwerp van aanpassing meerjarenplan 2020-2025 (boekjaar 2022 – maand december) en de vaststelling kredieten 2023 van de provincie Antwerpen en van de extern verzelfstandigde agentschappen.

Bijlagen: het advies van het Rekenhof over het ontwerp van aanpassing meerjarenplan 2020-2025 (boekjaar 2022 – maand december) en de vaststelling kredieten 2023 van de provincie Antwerpen en van de extern verzelfstandigde agentschappen

VOORZITTER.- Dit is een kennisname.
Zijn daar tussenkomsten over? Geen.

Kennis wordt genomen.

3. Leefmilieu, financiën en logistiek

Nr. 3/2 van de agenda

**Aanpassing meerjarenplan 2020-2025 (boekjaar 2022 - maand december).
Beleidsrapporten en motivering van de wijzigingen bij de aanpassing van
de kredieten. Aanpassing van de dotaties van de autonome
provinciebedrijven en de extern verzelfstandigde agentschappen privaat
met vzw-structuur. Vaststelling van de kredieten 2023. Goedkeuring.**

Verslag van de deputatie

1. Bevoegdheid

Volgens artikel 43 van het Provinciedecreet is het vaststellen van de beleidsrapporten een bevoegdheid van de provincieraad.

2. Juridische context

Artikel 149 van het provinciedecreet bepaalt de aanpassingen van het meerjarenplan en de vaststelling van de kredieten.

Artikel 43, punt 28° van het provinciedecreet bepaalt de bevoegdheid van de provincieraad tot het toekennen van nominatieve subsidies.

Artikelen 14, 15 en 16 van het besluit van de Vlaamse regering van 30 maart 2018 over de beleids- en beheercyclus van de lokale en provinciale besturen, bepalen de aanpassingen van het meerjarenplan en het financieel evenwicht.

3. Feitelijke context en verantwoording

Naar aanleiding van de aanpassing meerjarenplan 2020-2025 (boekjaar 2022 – maand december) worden de vermeerderingen en verminderingen van kredieten gebundeld van het type 'Aanpassing meerjarenplan (AMJP)' in Mercurius-Beleidsbepaling.

Tegelijk stelt de provincieraad de kredieten 2023 vast.

Volgende rapporten worden bijgevoegd ter goedkeuring:

01 Strategische nota
02 Financiële nota:
M1 Financieel Doelstellingenplan
M2 Staat van het financieel evenwicht (geconsolideerd)
M3 Overzicht van de kredieten

03 Toelichting:
T1 Ontvangsten en uitgaven naar functionele aard
T2 Ontvangsten en uitgaven naar economische aard
T3 Investeringsproject
T4 Evolutie van de financiële schulden
Overzicht van de financiële risico's
Grondslagen en assumpties bij de opmaak
Plaats van de documentatie
Motivering van de wijzigingen

De aanpassing meerjarenplan 2020-2025 (boekjaar 2022 – maand december) leidt tot volgend financieel evenwicht:

BESCHIKBAAR BUDGETTAIR RESULTAAT				
Jaar	2022	2023	2024	2025
Vorig krediet	23.455.262	9.219.193	19.220.068	19.833.193
Aanpassing	0	-4.437.916	-7.310.779	-7.581.008
Huidig krediet	23.455.262	4.781.276	11.909.289	12.252.185

AUTOFINANCIERINGSMARGE				
Jaar	2022	2023	2024	2025
Vorig krediet	-9.400.741	4.453.836	4.190.540	2.881.182
Aanpassing	0	-4.437.916	-2.872.863	-270.229
Huidig krediet	-9.400.741	15.920	1.317.678	2.610.954

Het evenwicht in het meerjarenplan blijft bewaard in alle jaren. De autofinancieringsmarge blijft positief in 2025.

De wijzigingen in de dotaties van de autonome provinciebedrijven (APB's) en de extern verzelfstandigde agentschappen privaat met vzw-structuur (EVAP's) worden weergegeven in de volgende tabel.

	2023	2024	2025
AK - EVAP Arboretum Kalmthout	87.472	89.222	91.006
CVST - APB Campus Vesta	193.276	197.088	201.086
GKC - APB Gouverneur Kinsbergen Centrum	7.318	7.470	7.640
HC - APB Havencentrum	16.752	17.086	17.442
HH - APB Hooibeekhoeve	58.746	59.998	61.194
KMPC - APB Kamp C	57.054	58.184	59.376
PDA - APB Provinciaal Documentatiecentrum Atlas	23.198	23.606	24.134
PIH - APB Provinciaal Instituut voor Hygiëne	351.133	358.131	365.280
POA - APB Provinciaal Onderwijs Antwerpen	430.940	439.580	448.378
PRDS - APB Provinciaal Recreatiedomein De Schorre	92.224	94.146	96.032
PRLB - EVAP Provinciaal Recreatiedomein De Lilse Bergen	206.870	219.006	231.388
PRZ - APB Provinciaal Recreatiedomein Zilvermeer	248.934	253.898	258.940
PSES - APB Provinciaal Secretariaat voor Europese Structuurfondsen	9.508	9.687	9.899
PSRN - EVAP Provinciaal Sport- en Recreatiedomein De Nekker	189.260	193.044	196.906
PV - EVAP Proefbedrijf Plumveehouderij	36.080	36.816	37.502
PVM - APB Provinciaal Vormingscentrum Malle	146.824	149.744	152.750
SKL - EVAP Stichting Kempens Landschap	88.962	90.740	92.556
TPA - APB Toerisme Provincie Antwerpen	37.858	38.608	39.388
WAR - APB De Warande	126.660	129.174	131.794

Het evenwicht van het meerjarenplan 2020-2025 (boekjaar 2022) blijft bewaard na deze wijzigingen. De APB's leggen de gedetailleerde informatie van de dotatiewijziging in een apart verslag in dezelfde provincieraad voor.

XXX

Bijdrage aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

SDG 16 Vrede, veiligheid en sterke publieke diensten

SDG-subdoelstelling 16.6 Doeltreffende, verantwoordelijke en transparante instellingen ontwikkelen op alle niveaus

SDG 17 Partnerschap om doelstellingen te bereiken

SDG-subdoelstelling 17.2 Ontwikkelde landen dienen ten volle hun verbintenissen aangaande officiële ontwikkelingshulp te implementeren, waaronder ook de verbintenis van vele ontwikkelde landen om 0,7% van het bruto nationaal inkomen te besteden aan officiële ontwikkelingshulp voor ontwikkelingslanden (ODA)

4. Procedurele vormvereisten

De deputatie keurde dit verslag goed in zitting van 10 november 2022.

5. Financiële aspecten

De deputatie stelt voor aan de provincieraad om de voorgebrachte vermeerderingen en verminderingen goed te keuren.

Tegelijk stelt de provincieraad de kredieten 2023 vast.

BESLUIT:

Artikel 1:

De provincieraad stelt de aanpassing aan het meerjarenplan 2020-2025 (boekjaar 2022 – maand december) en de kredieten 2023 vast.

Artikel 2:

De provincieraad keurt de wijzigingen van de dotaties van de autonome provinciebedrijven en de extern verzelfstandigde agentschappen privaat met vzw-structuur bij de aanpassing meerjarenplan 2020-2025 (boekjaar 2022 – maand december) goed.

Artikel 3:

De dotaties en nominatieve subsidies voor 2023 uit de lijst van de toegestane werkings- en investeringssubsidies worden goedgekeurd.

Bijlagen:

Beleidsrapporten en motivering van de wijzigingen, aanpassing meerjarenplan 2020-2025 (boekjaar 2022 – maand december)

VOORZITTER.- Geen vragen meer?

De stemming kan starten.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

31 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

19 leden hebben ja gestemd;

7 leden hebben nee gestemd;

5 leden hebben zich onthouden.

Goedgekeurd met 19 stemmen ja, bij 7 stemmen nee en 5 onthoudingen.

VOORZITTER.- Dan geef ik nog graag het woord aan gedeputeerde Lemmens voor de afronding van deze budgetbespreking. Gedeputeerde Lemmens heeft het woord.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Mijnheer de voorzitter, mevrouw de ondervoorzitter, collega's. We zijn aan het einde van onze besprekingen en ja, budgetbesprekingen, het is me wat. Ik moet het zeggen. Ik heb mensen die hier zijn tussengekomen, collega's die zich heel veel hebben afgevraagd. We hebben een aantal gedurfde tussenkomsten gekregen en er zijn ook een aantal goede tussenkomsten geweest en toch wel een aantal oneliners. Mevrouw Linda heeft er al naar verwezen, 'ga fietsen' was een goede natuurlijk, zeker in ons provinciaal fietsbeleid en de beste, de gele trui geef ik toch in elk geval aan mijnheer Sohier met 'karma is een bitch'. Goed gevonden, mijnheer Sohier. Dat kan ik wel plaatsen en het is in elk geval goed gevonden. We hebben in het begin wat stevige debatten gehad. Iedereen heeft dat gedaan op zijn manier. We hebben ook geantwoord zoals we dachten dat dat moest, maar natuurlijk tegen het einde is collega Colson gekomen en die heeft natuurlijk heel de oppositie murw geslagen, want iedereen stemde mee en het was ongelofelijk. Ik denk dat wij collega's misschien de volgende keer laatst gaan spreken en dan mevrouw Colson het maar van in het begin moet doen.

Dames en heren, beste collega's, ik wil toch nog wel eens herinneren dat we hier natuurlijk een belangrijke beslissing hebben genomen in het kader van de meerjarenplanning. We hebben strategische keuzes gemaakt die niet door iedereen gedeeld worden, maar toch nog eens herinneren dat we inderdaad vier globale uitgangspunten hebben gehad. De inzet op onze basisopdrachten is fundamenteel geweest. Aangepaste, wendbare en efficiëntere organisatie, kostenbewust met personeelskader en organisatie omgaan en dan ook inzetten op functies met een duidelijke return op vlak van energie, klimaat verwerving van Europese middelen. We hebben daar veertien opdrachten aan gekoppeld en die veertien opdrachten die zijn natuurlijk ook legislatuur overschrijdend. Daarmee hebben we in feite met deze begroting in de veertien opdrachten, ik wil het toch nog eens duidelijk zeggen, hebben we deze provincie klaargezet voor de toekomst en we hebben het niet overgelaten aan wie hierna komt om alles op te lossen. Nee, nee, we gaan die mensen het gemakkelijk maken, zij die vanaf 25 hier aan de knoppen zullen zitten. Dat is toch wel de bedoeling geweest, want we hadden het ons gemakkelijk kunnen maken en gewoon de begrotingscijfers bekijken en zien dat we rond kwamen tegen 2025. Nee, deze deputatie heeft meer gedaan en dat is toch wel waar ik zou mee willen afsluiten.

Ik dank u allemaal in elk geval, meerderheid en oppositie, iedereen die is tussengekomen en we hebben denk ik gedebatteerd, maar dat is ook nodig, in dit midden, dat je debatteert en dat we uiteindelijk allemaal onze visie gegeven hebben zowel van oppositie als vanuit de meerderheid hoe wij deze begroting in de toekomst van deze provincie zien. Wij hadden vanmiddag, vanmorgen op deputatie nog een belangrijk punt, namelijk dat wij een vergunning hebben gegeven voor Duvel Moortgat, maar ik denk dat dat allemaal klaarstaat.

Ik zou willen eindigen, dames en heren, om te zeggen: tot hier het woord van de deputatie. Dank u.

VOORZITTER.- Dank u wel. Dan zijn we aan het einde gekomen van deze zitting. Zoals Luk al heeft gezegd, er zijn nog broodjes voorzien. Er is ook duvel en rode wijn. Die was op kamertemperatuur, maar helaas.

De vergadering wordt gesloten om 18.47 uur.